לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ב', ג' בתשרי תשמ"ז, 6 באוקטובר 1986 / שנת מ"ד מס' 13158 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

האפיפיור קורא להפסקת־אש של 24 שעות ברחבי תבל

ליון. — האפיפיור יוחנן־פאולוס השני, המבקר בצרפת בעיקבות גל הטרור, קרא להפסקת־אש של 24 שעות בכל הסכסוכים הפוקדים את העולם.

ראש הכנסיה הקתולית הציע, כי הפסקת האש הכלל־עולמית תוכרז ב־27 באוקטובר, יום שנועד לפי קביעת הכנסיה הקתולית לתפילות למען השלום.

שגרירי הותיקן ברחבי תבל יפנו לממשלות המעורבות בפעולות מלחמתיות, ויקראו להן להניח את הנשק למשך יום אחד ב־27 באוקטובר. (עתי"ם)

מומחי גרעין אימתו עדויות מרדכי ועננו — טכנאי שלטענתו עבד 10 שנים בכור גרעיני בישראל ● ה„סנדיי־טיימס":

ישראל — המעצמה הגרעינית השישית בעולם

לדברי העתון הצליח ועננו לצלם 60 תצלומים במתקן הסודי – „מכון 2" בכור הגרעיני ● מומחים שניתחו עדותו קבעו: לישראל כ־100 פצצות גרעין ויכולת לבנות פצצות נייטרון ומימן – היא תופסת מקום 6 אחרי ארה"ב, בריה"מ, בריטניה, צרפת וסין ● העתון אומר כי רה"מ פרס כינס לפני כ־10 ימים את עורכי העתונים בישראל ומסר להם כי ה„סנדיי־טיימס" עומד לפרסם גילויים המתבססים על מקור פנימי

מאת עוזי מחניימי
כתבנו בלונדון

„ראש הממשלה שמעון פרס גילה לפני 10 ימים לעורכי העתונים בישראל כי ה„סאנדי טיימס" עומד לפרסם גילוי על כוחה הגרעיני של ישראל. גילוי המתבסס על מקור מבפנים. למרות שאף עורך לא מסר פרטים אודות התידרוך יש להניח כי אחרי שפרס דיווח לעורכי העתונים על הפירסום הצפוי הוא הזהיר אותם כי הם מחוייבים על איפרסום על סמך חוק הבטחון — זאת כותב ה„סאנדיי טיימס" בגליונו מאתמול אותו הוא מביתיר. בכתבה על פני שלושה עמודים: ישראל — המעצמה הגרעינית השישית בעולם.

„ישראל כותב ה„סאנדיי טיימס" מייצרת כזה 20 שנה ראשי נפץ גרעיניים. ישראל הינה מעצמה גרעינית שישית. לאחר חמשת המעצמות, ולה לפחות 100 פצצות גרעין ויכולת לבנות פצצות ניוטרון ופצצות מימן.

„עכשיו אנו יודעים במעט

(המשך בעמוד 2)

מוטי ועננו (צילום: קרדמן/ באדיבות „חדשות")

המומחים שוכנעו מעדויות ועננו

מאת עוזי מחניימי, לונדון

„הכל נראה בתחילה כתרמית. אך עד מהרה הסיפור שיכנע כמה ממיטב מומחי הגרעין בעולם", כותב ה„סנדי טיימס", בתאור כיצד הגיעה הכתבה לפירסום:

„חמישה שבועות קודם לכן הגיע עתונאי קולומביאני למשרדנו במדריד. נושא עמו מספר תצלומים צבעוניים אשר לפי טענתו הינם של פצצות ניוטרון ישראליות. עתונאי מהמערכת טס למאדריד כדי

(המשך בעמוד 2)

„מכון 2" — הסודי ביותר: שש קומות מתחת לאדמה

כל יום, בשעה 7 בבוקר יוצא צי של 40 אוטובוסים כחולים־לבנים מרגם ולוו לעבר דימונה שבנגב. כ־13 ק"מ אחרי דימונה פונים האוטובוסים ימינה לצד הכביש ועוצרים כעבור ק"מ אחר ליד נקודת ביקורת צבאית חיילים בודקים את איישורי המעבר והאוטובוסים ממשיכים בדרכם. כעבור 3 ק"מ נוספים הם נעצרים שוב לפני מחסום בו הביקורת קפדנית יותר. כאן מקיפה גדר אלקטרונית את המרכז הישראלי הסודי ביותר. סביב הגדר, דרך עפר הנבדקת יום יום כדי למנוע חדירת מסתננים. נקודות תצפית ממוקמות על הגבעות בסביבה סוללות טילים קיבלו הוראה לירות בכל מטוס ההודר לתחום האווירי כפי שקרה למטוס ישראלי ב־1967.

2700 עובדים

האוטובוסים מגיעים למקום שלוש פעמים ביממה להחליף משמרות, ב־7.30, ב־15.30 וב־23.30. הם נושאים 2700 מדענים טכנאים וצוות מינהלי. העובדים מתפזרים ל„מכונים" שונים הפזורים בשטח. יש במקום 10 מכונים. מכון אחד הוא הכור הגרעיני עצמו. אולם מתוך אלפי העובדים רק 150 יכולים להכנס ל„מכון 2" המקום הסודי ביותר בדימונה. „מכון 2" נראה מבחוץ כמבנה קטן אך מתחתיו שש קומות בתוך האדמה. מעל הקרקע המקום הוא אכן, כפי שטוענים הישראלים, תחנת נסיונות גרעינית. 'שירותי מוד־עין',

(המשך בעמוד 3)

אין לצפות לתגובה ישראלית

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

לפני שבוע, כאשר הופיע פרסום ראשון המתייחס ליכולתה הגרעינית של ישראל, ב„סנדיי מירור" הלונדוני, פירסמה הוועדה לאנרגיה אטומית הודעה. בה נאמר, כי כתבה זו מצטרפת לשורה ארוכה של פירסומים על ישראל בהקשר הגרעיני וכי הוועדה „לא הגיבה בעבר ואינה בתכוונת להגיב גם עתה על פירסומים כגון אלה".

(המשך בעמוד 2)

פרס ושמיר יוועדו השבוע ככל הדרוש לסילוק מחלוקות הרוטאציה

בפגישה ביניהם ביום ו' השיב שמיר בשלילה לכל ההצעות שהעלה פרס ● בעיית מודעי — האגוז הקשה ביותר לפיצוח ● שמיר דחה גם ההצעה שווייצמן ימשיך לטפל מלשכת רה"מ בערביי ישראל ● מינוי נוביק לשגריר בוושינגטון ירד מעל הפרק — ימונה כנראה, חנן בר־און

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

רה"מ שמעון פרס ומ"מ יצחק שמיר סיכמו ביניהם, כי ייוועדו במשך השבוע ככל הדרוש, כדי לסלק את המחלוקות בין המערך והליכוד לקראת ביצוע הרוטאציה. הפגישה הראשונה תערך כנראה היום לאחר ישיבת הממשלה.

עם זאת, הפגישה שקיימו ביניהם פרס ושמיר ביום ו', ביוזמה של הרגע האחרון מצד פרס, לא העלתה כל תוצאות.

שמיר השיב בשלילה

פרס העלה בפני שמיר שורה של נושאים, שלגבי כולם השיב שמיר

(המשך בעמוד 2)

מנהיג פלשתיני קורא לחדול מהמאבק המזויין נגד ישראל

אבו דאבי. — עטאללה עטאללה, שפרש מהנהגת אש"ף, קרא אתמול לפלשתינים להפסיק את המאבק המזויין נגד ישראל ולהפנות את מאמציהם להשגת הסדר שלום.

עטאללה, הידוע גם בכינוי אבו אל־זעים, אמר את הדברים בראיון ברכת־עמון לעתון „אל־איתיחאד" היוצא באבו דאבי.

הוא אמר, כי על הפלשתינים לחזור ולתפוס את הנשק רק כאשר „יכשלו מאמצי השלום. „אולם כולנו חייבים לצפות לשלום, משום שהמאבק המזויין אינו משרת את המטרה שלנו בתנאים הבינלאומיים והערבים הנוכחיים".

„עלינו לעשות זאת על מנת שלא להכביד על העם הפלשתיני ועל מנת שלא יזוהו את העם כולו עם הטרור", אמר עטאללה.

עטאללה גורש מאש"ף באפריל. כיום הוא ניצב בראש תנועה אותה הוא מכנה „תנועת התיקון". 400 מתומכיו הכריזו עליו כמנהיג „פתח" במקום ערפאת. (עדי)

בעקבות פרישת היועצים — חודש הקשר בין הפרקליטות לשב"כ

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

הנתק הממושך במערכת היחסים בין פרקליטות המדינה לבין הלשכה המשפטית של השב"כ הגיע אתמול לקיצו, עם פרישתם של שני היועצים המשפטיים של השב"כ מתפקידם.

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, בישר אתמול לצוות עובדיו הבכירים, כי עם פרישתם של פרקליט השב"כ וסגנו מתפקידו יושרו ההדורים בין שני הגופים. הבוקר כבר יחודש הקשר והיועצים המשפטיים של השב"כ יסייעו לאנשי הפרקליטות בהגשת תיקים ראשונים נגד חשודים בפעילות חבלנית.

כתבנו מציין, כי השיבושים הממושכים בהזרמת אינפורמציה משירותי הבטחון לפרקליטות הסבו נזק בכך שלא הוגשו כתבי־אישום וההליכים המשפטיים נגד מחבלים עוכבו.

שני היועצים המשפטיים של השב"כ עזבו אתמול את תפקידם לאור ההסדר שהושג ביום ג' האחרון בין היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, ראש השב"כ הנכנס ושני היועצים המשפטיים. לפיו יפרשו השניים מתפקידם.

לראש הלשכה המשפטית של השב"כ ולסגנו מונו כבר מחליפים וביומיים האחרונים עסקו בהעברת התפקיד למחליפיהם. שני היועצים המשפטיים יצאו לחופשה קצרה ואחר כך יקבלו מינוי לתפקידים אחרים המקבילים לדרגתם ולמעמדם.

השניים, בעלי השכלה משפטית וחברי לשכת עורכי הדין, נימנו בשנים האחרונות על הצוות המשפטי של השב"כ. יצויין, כי השניים הורו בשורה של עבירות, כאשר ביקשו חנינה מידי הנשיא חיים הרצוג.

אלפי שוטרים יאבטחו את הציבור בחג

מאת יצחק שור, זהבה מוזס ויהודה צור, כתבי „על המשמר"

משטרת ישראל השלימה את היערכותה לקראת ראש השנה. אלפי שוטרים, אנשי משמר הגבול ומתנדבי המשמר האזרחי יאבטחו את האוכלוסיה בערב החג בשווקים, תחנות הסעה, בתי־כנסת ואתרי נופש ובילוי.

מן המשטרה נמסר, כי היא תפעיל מערך שמירה על חוקי התנועה במגמה למנוע נפגעים בדרכים. הציבור נקרא להזעיק משטרה בכל מקרה של חפץ, רכב, או אנשים חשודים.

היערכות משטרת ת"א

משטרת מחוז תל־אביב השלימה את היערכותה לחג ותתגבר את כוחה. מאות שוטרים, מתנדבי משמר אזרחי ואנשי מג"ב ישמרו על הבטחון, על הרכוש ועל הסדר הציבורי. במיוחד תתוגבר השמירה במקומות הומים מקהל, במרכזי השווקים ובתחנה המרכזית. רגש מיוחד יושם השנה על מניעת פעילות חבלנית.

מתנדבי המשמר האזרחי יסייעו באבטחת בתי־הכנסת.

מפקד מחוז תל־אביב, ניצב גבריאל עמיר, קורא לציבור לגלות עירנות ולא להסס להזעיק את המשטרה בכל מקרה של גילוי חפץ חשוד. במרכזן נקרא הציבור להקפיד על אבטחת רכושו הפרטי.

היערכות בטחונית בצפון

כוחות הביטחון בגליל השלימו הערכותם לקראת החגים. סידורי ביטחון מיוחדים נעשו בריכוזי אוכלוסיה, במסלולי הטיולים ובאתרי הנופש באיזור הצפון. כוחות הביטחון ערוכים גם ברצועת הביטחון למניעת פיגועים בחג. ניתנו הוראות להגביר את העירנות והבדיקות בבתי־הכנסת ולבדוק היטב את המקומות לפני בואם של המתפללים. המשטרה תגביר את נוכחותה בצפון.

אלוף דוד מימון מועמד לנציב השב"ס

האלוף דוד מימון הוא עתה המועמד היחיד לרשת את מקומו של נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר רפי סוויסה.

שר־המשטרה, חיים בר־לב, דחה עד כה את כל נסיונות השכנוע לבחור מחליף לסוויסה מקרב הסגל הבכיר בשב"ס ומעדיף „יבוא" מבחוץ. לפני ימים אחדים ניסו קצינים גבוהים במערכת לדבר על ליבו ולהסביר לו, כי אדם המעורה היטב במבנה ובדרכי העבודה של שירות בתי־הסוהר הינו בעל סיכויים טובים יותר להצליח במשימה לאור כשלונות העבר, אולם בר־לב ממשיך לדבוק בשיטתו להביא לתפקידי מפתח מפקדים משורות הצבא.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 19–12, רמת־הגולן 17–12, נהריה 24–18, צפת 15–11, חיפה 25–19, טבריה 25–19, נצרת 19–13, עפולה 23–18, השומרון 21–14, ת"א 25–17, לוד 24–15, יריחו 27–19, עזה 25–18, באר־שבע 26–17, אילת 30–20. (עתי"ם)

תראה את

„ספרי"

איזה דליקטס!

חנות הספרים החדשה של רשת „ספרי"
ב ט ב ר י ה
כ כ ר ר ס ק ו ט ב ר י ה

חשש לעיצומים ב„המזרחי" וסכסוך עבודה בבל"ל

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

ועד עובדי בנק המזרחי יתכנס אחרי ראש־השנה כדי לדון בנקיטת עיצומים, בתגובה על סירובה של הנהלת הבנק לשלם לעובדים תוספות־שכר.

סכסוך עבודה אחר פוקד בימים אלה גם את בנק לאומי. לאחר שהנהלת הבנק דרשה לפטר 1,100 עובדים קבועים.

יו"ר ועד העובדים של בנק המזרחי, שרה לורוביץ, אמרה אתמול, כי העובדים דורשים לקבל תוספות־שכר בשיעורים שקיבלו עובדי בנק אחרים. מדובר בתוספת של 5 אחוזים ודמי־ארוחות בסך 100 שקל.

מהנהלת בנק המזרחי סרבו להגיב על איומי העובדים לנקוט עיצומים. דובר הבנק מסר, כי המו"מ עם העובדים נמשך.

המו"מ בין הנהלת בנק לאומי לוועד העובדים נקלע למבוי סתום, נוכח הפער בין הצדדים. לדברי אנשי הוועד, מוכנה הנהלת הבנק לתת תוספות שכר קטנות ביותר — עד אחוז אחד, ואילו הם דורשים לקבל תוספות בשיעורים שניתנו במשק — 5־6 אחוזים.

לדברי ועד עובדי בנק לאומי, דורשת הנהלת הבנק לפטר 1,100 עובדים קבועים עוד השנה, והוועד דחה תביעה זו על הסף.

מהנהלת הבנק נמסר, כי צימצום כוח האדם בבנק מתנהל על־פי מדיניות הננקטת זה שלוש שנים, שבמהלכן פרשו ופוטרו כ־3,000 עובדים.

בימים האחרונים פורסם, כי גם הנהלת בנק דיסקונט דורשת לפטר יותר מ־1,000 עובדים, או לחילופין, לקצץ בשכר העובדים. הן דובר הבנק והן נציג ועד העובדים סרבו להגיב על הידיעות. בינתיים, לא מתנהל מו"מ בין ההנהלה לעובדים בעניין זה.

אוניב' חיפה מציעה לזמיר ראשות הפקולטה למשפטים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

אוניברסיטת חיפה פנתה רשמית ליועץ המשפטי לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, ב„הצעה שאי־אפשר לסרב לה", לעמוד בראש הפקולטה למשפטים ההולכת ומתארגנת בעיר הכרמל.

עד כה אין בחיפה פקולטה להכשרת עורכי־דין, ואנשי הצפון נאלצים ללמוד במכללות אחרות.

פרופ' זמיר טרם נתן הסכמתו, והוא מתנה אותה בהמשך עיסוקיו הציבוריים והאקדמי[illegible]שורים באוניברסיטה העברית בירושלים, מקום מושבו. בעבר, כיהן זמיר כדיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה הירושלמית.

כתבנו מציין, כי בשנים הראשונות להקמת האוניברסיטה בחיפה, היו לא מעטים מקרב אנשי הסגל האקדמי בירושלים מעורבים בהוראה ובהקמת הפקולטות השונות בה. פרופ' בנימין אקצין המנוח כיהן כרקטור המוסד החיפני במשך שנים אחדות.

„וולקן" ייסגר לשבועיים בגלל עודף מלאי

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

הנהלת המפעל וולקן יציקות הפתיעה אתמול את 170 עובדיה, בעת הרמת כוסית לראש־השנה, והודיעה על סגירתו של המפעל למשך שבועיים, החל מהשבוע הבא.

לטענת ההנהלה, הצטבר במחסני המפעל מלאי גדול מאוד של מוצרים, שאין המפעל יכול לשווק עקב יבוא מתחרה של מוצרי ברזל שמשווק מפעל סול כור. לדברי מנהל השיווק של וולקן יציקות, אלי דלל, מדובר ביצוא מוצרי ברזל למתקני תברואה מאותו סוג המיוצר בוולקן. דלל טוען, כי שיווק זה של סול כור נוגד הסכם מכירת המפעל, שנערך לפני שנתיים בין כור לאורדן תעשיות.

בוולקן טוענים עוד, כי סול כור מבצעת את מכירת מוצרי הברזל במסגרת עיסקת־חבילה, שעמן אין מפעל וולקן יכול להתחרות, ועל כן עליו להפסיק את הייצור.

מנכ"ל סול כור, חיים קלנר, אמר אתמול בתגובה, כי אין שחר להאשמות הנהלת וולקן. לדבריו, אין סול כור מייבאת או סוחרת בשום מוצר זהה לאלה המיוצרים בוולקן ואינה עושה כל עיסקות־חבילה. עוד נמסר, כי סול כור אינה מייבאת כלל מתקני תברואה, כפי שטוענים בוולקן.

כתבנו מציין, כי במשך חופשת השבועיים, יקבלו עובדי וולקן שכר רגיל.

החקלאים לא יחדשו את שיווק תפוחי־האדמה והגזר

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

החקלאים לא יתנו לחדש את שיווק תפוחי־האדמה והגזר על־ידי הסיטונאים, עד אשר ייענה האוצר לתביעת המגדלים להעלאת המחיר, בהתאם לעליית התשומות שאושרו ע"י כלכלני משרד החקלאות וכפי שהדבר משתקף גם במדד — על כך החליטו אתמול ראשי הארגונים המייצגים את המגדלים.

מיכה אפרתי, יו"ר ועדת המשק במרכז חקלאי, טען, כי פקידי האוצר מפעילים סחבת כלפי החקלאים, שחיכו למעלה משנה להפשרת המחיר המוקפא.

החלטת ארגוני המגדלים, בתיאום עם הסיטונאים, להפסיק את השיווק של תפוחי־אדמה וגזר, „תגרום, לצערנו, לתוצאה הפוכה מזו שבה רוצה האוצר — המחירים יאמירו, ל־2.5 ש"ח הק"ג במקום 1 שקל", אמר אפרתי.

המגדלים תובעים מן האוצר [illegible] לגרום לספסרות בשני המוצרים דווקא לקראת החגים.

שר־החינוך החליט להקים חטיבה לענייני תרבות

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, החליט לרכז את כל היחידות במשרדו העוסקות בתרבות בחטיבה מרכזית אחת, באחת מתשע החטיבות המרכזיות המוקמות עתה במשרד.

השר החליט על כך במסגרת השינויים שהוא עורך בימים אלה במבנה המשרד, כדי לייעלו, למנוע כפיליות ולשפר את תיפקודו.

לפי החלטת נבון, תכלול חטיבת התרבות את אגף התרבות והאמנות, האגף לתרבות תורנית, אגף העתיקות והמוזיאונים, שירות הסרטים הישראלי, הוועד הישראלי לאונסק"ו וקשרי התרבות של ישראל עם מדינות אחרות.

שר החינוך והתרבות מקווה, כי הקמת החטיבה החדשה תביא לתיאום בין כל הגורמים במשרד המטפלים בענייני תרבות ואמנות, ולריכוז ולייעול המשאבים האנושיים והתקציביים בתחום התרבות.

בראש החטיבה החדשה יעמוד אבנר שלו, שכיהן עד כה כמנהל האגף לתרבות ולאמנות.

הערבים תובעים פיקוח בינלאומי על הכורים הגרעיניים של ישראל

וינה. — קבוצה של מדינות ערביות ואפריקניות הגישה לסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית הצעת החלטה הקוראת לישראל לאפשר פיקוח מטעם הסוכנות הבינלאומית על כל מיתקניה הגרעיניים.

הצעת ההחלטה קוראת לכל המדינות החברות בסוכנות הבינלאומית להפסיק את שיתוף הפעולה עם ישראל, אם לא תיענה לתביעה הכלולה בהצעת ההחלטה.

יצויין כי לישראל הסכם עם הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה גרעינית, המאפשר למפקחים מטעם סוכנות זו לבדוק ששום חומר, המסופק לכור שלה, לא יועבר למיתקן שבו יפיקו כלי נשק גרעיניים. הסכם זה חל על אחד מבין כורי המחקר של ישראל בנחל שורק. אך לישראל יש מיתקנים אחרים, שעליהם לא חל ההסכם.

תוניסיה: להוריד מסדר היום

הצעת ההחלטה של קבוצת המדינות עוררה ויכוח סוער וכתום הוויכוח תבעה תוניסיה שההצעה תורד מסדר־היום. מקורות אמרו כי הסרת הצעת ההחלטה היא תמרון שנועד למנוע כישלון של המדינות המציעות מאחר שלא היה סיכוי שהיא תתקבל ברוב הדרוש של שני שלישים.

בוועידה של הסוכנות הבינלאו־מית לאנרגיה אטומית, שהתכנסה בווינה, הוחלט שלא לערוך הצבעה על הצעת ההחלטה הקוראת להשעיית זכויות החברות של דרום אפריקה בסוכנות, בהתאם ליוזמה של כמה מדינות אפריקניות. במקום זאת נתקבלה ברוב של 66 קולות נגד 26 החלטה הקוראת למועצת הידידים של הסוכנות הבי"ל לשקול הגשת המלצה בדבר השעיית דרום אפריקה מחברות בגוף הבינלאומי. שלוש מדינות נמנעו.

הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, הוקמה ב־1957 כסוכנות מטעם האו"ם לקידום השימוש של אנרגיה אטומית לצרכי שלום. (עתים רויטר)

ישראל — המעצמה הגרעינית השישית בעולם

(המשך מעמוד 1)

בבטחה שישראל החלה לייצר נשק טרמו־גרעיני שכל אחד מהם יש לו די עוצמה כדי להשמיד ערים שלמות", כתב העתון ביריעה גדולה בעמודו הראשון. היריעה משתרעת על פני שלושה עמודים. המידע, כך נטען, מתבסס על עדויות של מרדכי ועננו, בן 31, שלטענת העתון עבד כטכנאי במפעל גרעיני ישראלי במשך 10 שנים והועסק ב"בונקר" חשאי מתחת לפני הקרקע".

תיאודור טיילור, אחד ממומחי הגרעין המפורסמים בעולם, אשר השתתף בבניין פצצת האטום הראשונה של ארה"ב, בדק עבור ה"סאנדיי טיימס" את החומר של ועננו, טכנאי לשעבר בכור בדימונה, אמר עם תום הפגישה: "אין ספק כי ישראל הינה והיתה, לפחות זה עשר שנים, מדינה בעלת יכולת גרעינית מלאה. יכולתה הגרעינית של ישראל מתקדמת יותר מכל דיווח קודם אשר הייתי מודע לו".

פרטים מדוייקים

ד"ר פראנק בארנבי מדען אטום בריטי אשר נפגש עם מרדכי ועננו אמר: "כמדען גרעין ברור לי כי הפרטים שנמסרו על ידי ועננו מדוייקים באופן מדעי ומראים בבירור כי לא רק שועננו עבד בתהליך הייצור, אלא כי ידע גם פרטים טכניים נוספים".

צילם 60 תמונות

מרדכי ועננו מסר לאנשי ה"סאנדיי טיימס" שעל אף אמצעי הבטחון הקפדניים הצליח להחדיר מצלמה ל"מכון 2" בו מיוצרות פצצות הגרעין. ועננו צילם כ־60 תמונות בתוך הכור הגרעיני, שירטט שירטוטים מדוייקים של המתקן מבחוץ ומבפנים ולאחר מספר שבועות של בדיקה הגיע ה"סאנדיי טיימס" למסקנות הבאות:

● ישראל הינה מעצמה גרעי־נית ראשונה במעלה.

● ישראל מפתחת את יכולתה הגרעינית כבר למעלה משני עשורים במתקן אותו הצליחה להסתיר מלווייני הריגול.

● בשש השנים האחרונות הוסיפה ישראל ציוד נוסף המאפשר לה לייצר רכיבים עבור פצצת מימן.

● הכור בן 26 מגווט אשר נבנה בדימונה בראשית שנות הששים על ידי הצרפתים הורחב ונראה שתפוקתו עתה היא 150 מגווט.

בעתון הדפיסו מספר עותקים כפול מהרגיל והגליונות נחטפו על ידי הקוראים מהדוכנים. הכותרת הראשית ברוחב 8 טורים אומרת: גילוי סודות הנשק הגרעיני הישראלי. מתחתיה שתי תמונות אשר צולמו על ידי מרדכי ועננו: תמונה מקרוב של כיפת הכור הגרעיני, ולידה תמונה של מרכז הבקרה הגרעיני מבפנים.

אין לצפות

(סוף מעמוד ראשון)

בלישכת רה"מ נאמר אמש, כי הודעת הוועדה לאנרגיה אטומית עומדת בעינה.

כזכור, התייחס שר־התקשורת אמנון רובינשטיין לפני שבוע בצאתו מישיבת הממשלה, לשאלות כתבים על אישיותו של מרדכי ועננו, בעקבות הפירסום ב"סנדיי מירור": רובינשטיין אמר, כי "די ברור, שמדובר באיש מפוקפק עם מוטיבציה פסולה ושלילית שמסר חומר תמורת בצע כסף, או משהו כזה, לעתונאי עוד יותר מפוקפק ממנו, וצריך להתייחס לידיעה בהתאם".

סוכנות רויטר מוסרת כי אין לצפות לתגובה של ממשלת ישראל על הגילויים ב"סנדיי טיימס" הלונדוני.

ירה לעבר דירה שבה התאמן נער בנגינה

ירייה נורתה אמש לעבר חלון דירתה של משפחת נדב מהרצליה, שעה שאחד מילדי המשפחה ניגן בקרן יער. לא נגרם נזק ואיש לא נפגע.

המשטרה סבורה, כי מדובר ברובה אויר ומעלה השערה כי יתכן ומדובר במישהו מהשכנים שנגינת הילד לא נעמה לאוזנו.

המקרה אירע בסביבות השעה 9.30 בערב ברחוב כ"ט בנובמבר בהרצליה. המשטרה פתחה בחקירה לבירור נסיבות הירי ולאיתור היורה.

● שני פקידים בכירים מבריה"מ קיימו שיחות עם מוחמר עבאס מהנהגת אש"ף, בנסיון לאחות בין קרעי הארגון. (ע"ר)

תושבת חיפה התאבדה בתלייה

תושבת חיפה בת 42 התאבדה שלשום בתלייה בדירתה בעיר התחתית בחיפה. למקום הוזעק אמבולנס של מד"א, אך כל נסיונות ההחייאה עלו בתוהו.

האשה היתה מוכרת כחולת נפש. (עתי"ם)

המומחים שוכנעו

(סוף מעמוד ראשון)

לראיין את אוסקר גררו אשר טען כי סייע למדען ישראלי בכיר מדימונה לערוק. נרדפים על־ידי המוסד הם נמלטו מישראל ומצאו מקלט בסידני אוסטרליה. גררו נראה מפוקפק למדי, כך גם תמונותיו. אולם היו שם לפחות שתי תמונות של דימונה. הסיפור החל להתברר בסידני והסתבר כי המדען הישראלי איננו מדען וכי לא הוברח מישראל. למרות זאת הסתבר כי ועננו אכן עבר בדימונה.

עסקן סטודנטים

בינתיים החל צוות התחקיר לבדוק את הסיפור בישראל. המרצה של ועננו באוניברסיטת באר־שבע וגם אחרים אישרו כי אכן הוא עבד בדימונה. ועננו עזב את דימונה בנובמבר 1985. שנתיים קודם לכן הוא החל ללמוד באופן חלקי באוני־ברסיטה פילוסופיה וגיאוגרפיה והיה מעורב בעסקנות סטוד־נטיאלית ונחקר אודות נטיותיו השמאליות על־ידי אנשי הבטחון בדימונה. לבסוף פוטר יחד עם 180 איש נוספים. הוא יצא לאוסטרליה יחד עם סרטי הצילום שנשארו בתיקו עד שנפגש עם העתונאי גררו.

עדות משכנים

החומר הטכני שמסר לאיש ה"סאנדי טיימס" במאדריד נשלח בטלקס ללונדון ולקח למומחים לגרעין במכון הגרעיני הבריטי. אלה קבעו שאין ספק שהאיש עבד במתקן להפרדת פלוטוניום. ועננו הוטס ללונדון שם נפגש עם מומחי גרעין אשר תיחקרו אותו בעיקר מדען הגרעין הבריטי ד"ר פראנק בארנבי, אשר קבע בצורה פסקנית כי עדותו משכנעת באופן מוחלט. ה"סאנדי טיימס" לא הסתפק בד"ר בארנבי והעביר את החומר לעיון של מדעני אטום בריטיים העובדים במכון המחקר הבריטי כיום. אלה לא הסכימו ששמותיהם יפורסמו. אחד מהם אמר: "כשקראתי את החומר חשתי בעצמותי כי המקור הוא אמיתי אך עתה אני משוכנע יותר מאי פעם".

ישראל: אין תגובה

"בשלב זה לקח צוות המחקר של ה"סאנדרי טיימס" תמצית של המפרט הטכני, צילום של דרכונו של ועננו ואת התמונות לשגרירות ישראל בלונדון. תשובתם היתה "אין זו הפעם הראשונה שסיפורים מסוג אלו מופיעים בעתונות. אין להם כל בסיס במציאות ולכן כל תגובה נוספת מיותרת". בשלב זה הזמנו את הישראליים בתל־אביב לעזור לנו לחשוף אם זו תרמית. אחרי שעתיים הגיעה התגובה "אין תגובה".

אטום ומימון

"בשבוע שעבר פירסם העתונאי גררו חלק מהסיפור ב"סאנדי מירור". שם הוצג העניין כולו כתרמית וועננו כנוכל. בפרסום הופיעה גם תמונתו של ועננו. לאחר פרסום זה נבהל האיש כי חשש כי סוכנים ישראליים יחטפו אותו והסתלק מלונדון. שבוע לפני הפרסום טסו אנשי ה"סאנדי טיימס" לוושינגטון והראו את החומר לד"ר תיאודור טיילור. אחרי 36 שעות של עיון אישר המדען את אמיתות החומר. טיילור ובארנבי משוכנעים גם כי המתקן שצולם על־ידי ועננו אינו מראה רק פצצת אטום רגילה, אלא פצצת מימן. למרות ספקות מסויימים מצד מספר מדענים מסכם ה"סאנדי טיימס" "עדות של 10 מדעני גרעין מסירה כל ספקות מעדותו של מרדכי ועננו".

לשושקה יעקובוביץ' ומשפחתה
משתתפים בצערכם במות
האם
ההלוויה היום, יום שני 6.10.86, בשעה 15.30
בבית־העלמין ברמת־השופט
קיבוץ רמת־השופט

ביתנו שרוי באבל כבד
חברתנו
רחל וקסלר
איננה
על מועד הלוויה תבוא הודעה
מתאבלים
המשפחה
וקיבוץ עברון

במלאת שלושים
לפטירתו של
פנחס בן אהרן
(אביה של אסתי שורר)
נתייחד עם זכרו
העליה לקברו לגילוי המצבה
תתקיים ביום שלישי 7.10.86 בשעה 15.00
המשפחה
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

יקירנו
שלמה שלאין
איננו
ההלוויה היום, 6.10.86, בשעה 15.30,
בבית־העלמין כפר־סבא
פרטים על תחבורה — טל' 052-444624
המשפחה האבלה

גילוי המצבה על קברו של חברנו
צבי רון ז"ל
יתקיים במלאת שלושים לפטירתו
ביום רביעי, 8.10.86 בשעה 15.30,
בבית הקברות בעין החורש.
המשפחה
וקיבוץ עין החורש

מודיעים בצער על פטירת יקירנו
דוד ארדי (רייבר)
ההלוויה ביום שני 6.10.86 בשעה 15.00
מבית המנוח בגן־השומרון
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים בתחנת "אגד" חדרה בשעה 14.30
דניס ויוסי ארדי
עדה ודוד שלזינגר
רחל ויהודה שי
חיה ויובל ארדי

במלאת שלושים
לפטירתה של חברתנו היקרה
חמדה איש־עם ז"ל
נעלה לקברה לטקס גילוי המצבה
ביום ג' 7.10.86 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ אילון

פרס ושמיר יועדו השבוע

(סוף מעמוד ראשון)

בשלילה. נושא המחלוקת החמור ביותר הוא תביעת פרס והמערך כי יצחק מודעי לא ישוב לממשלה לאחר שאולץ להתפטר ממנה, וסרובו התקיף של שמיר לכך. שמיר אמר, כי יכלול את שמו של מודעי בממשלה שיציג בפני הכנסת.

בעיית מודעי

מקורבים לשמיר אמרו אמש, כי לא ברורה התעקשותם של פרס והמערך בעניין מודעי מאחר שברגע שפרס חדל לכהן כרה"מ, חדלה להתקיים גם בעיית מודעי.

המקורבים אמרו עוד, כי בווטו שהמערך מטיל על מודעי יש משום ניסיון להכתיב לליכוד מי יהיו השרים שלו בממשלה והליכוד לא יכול להסכים לכך. נרמז כאילו שמיר לא יעמוד על כך שמודעי יכהן כשר המשפטים, אך הוא יעמוד על החזרתו לממשלה.

ובעיית וייצמן

לא חלה כל התקדמות גם בתביעת המערך ליתר מעורבות בתהליך קבלת ההחלטות בנושא הכלכלי. פרס העלה את הצעת השר עיזר וייצמן, כי יישאר בלישכת רה"מ, ימלא שליחויות שיטיל עליו שר־החוץ וימשיך להיות אחראי לטיפול בערביי ישראל. רה"מ התרשם, כי שמיר נענה להצעה. אך מקורבי שמיר אמרו אמש, כי כל הנושא נידחה על ידיו. שמיר לא הסכים לדיבריהם, לרעיון שלשכת וייצמן תישאר בלשכת רה"מ וגם לא לאפשרות שוייצמן יוסיף לטפל בערביי ישראל.

השגריר בוושינגטון

שמיר הגיב בשלילה גם על הצעת פרס, כי לתפקיד השגריר בוושינגטון ימונה יועצו המדיני ד"ר נימרוד נוביק. נראה, כי בכך ירד המינוי מעל הפרק, מאחר שמוסכם בין פרס ושמיר שמינוי השגריר בוושינגטון יהיה על דעת שניהם. המועמד ששמיר תומך בו הוא המשנה למנכ"ל משרד החוץ חנן בר־און, אך נראה כי פרס עדיין מתלבט בקשר לבר־און.

הודעת פרס — מחר

שמיר ביקש לראות מראש את נוסח ההודעה המדינית שיישא פרס בכנסת בשם הממשלה מחר. פרס נאות לכך וייתכן, כי בפגישתם היום ימסור לשמיר את עיקרי הדברים או את נוסח הנאום.

ביום ד' ייצא רה"מ לביקור בן 24 שעות בפאריס. ייתכן, איפוא, כי ייפגש עם שמיר פעם נוספת עד צאתו לחו"ל.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הררים 102—121. טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מכבור 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הצוללת הסובייטית חזרה לנוע בכוחות עצמה, אין דליפת קרינה

הדליקה שפרצה בה כובתה ● 3 אנשי צוות ניספו, מספר הפצועים אינו ידוע

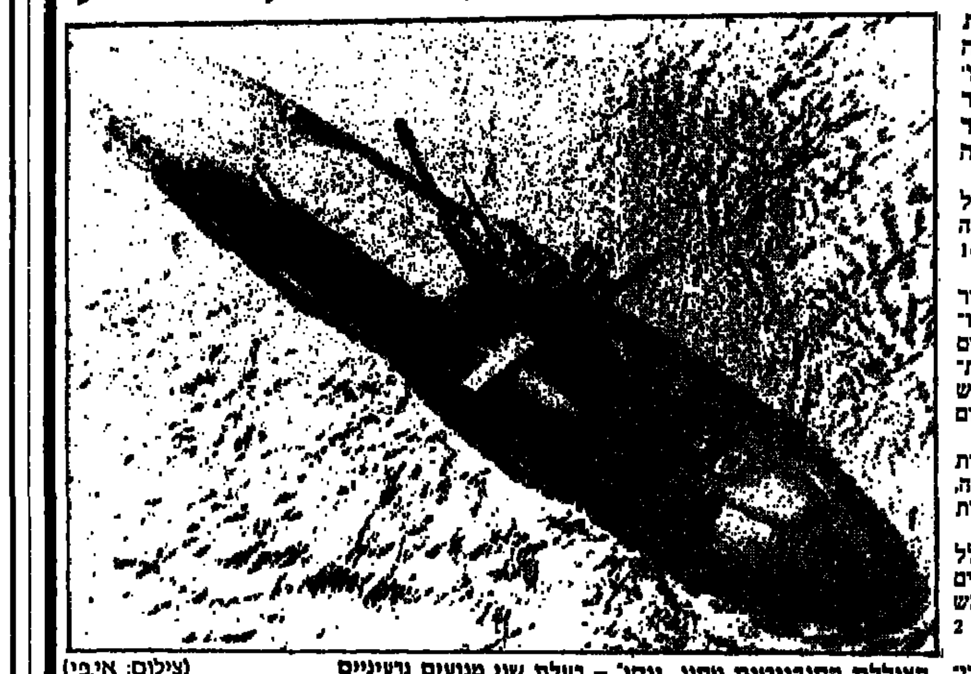

הצוללת הסובייטית מסוג "ינקי" — בעלת שני מנועים גרעיניים (צילום: אי.פי)

וושינגטון. — הצוללת הגרעינית הסובייטית, שבה פרצה דליקה ביום ו' באוקיאנוס האטלנטי ליד ברמודה, נעה אמש ליעד בלתי־ידוע, לאחר שהדליקה בה כובתה.

מהפנטגון נמסר, כי לפי כל הסימנים, לא דלפה הקרינה מהאוניה המסוגלת לשאת 16 טילים גרעיניים.

הדובר אמר, כי מטוסי סיור אמריקניים, שטסו מעל לצו־ללת, אשר עלתה לפני המים במרחק של כאלף ק"מ צפונית־מזרחית לברמודה, דיווחו אמש שהאש כובתה וכי אין שום סימנים לקרינה.

קודם לכן עשו אנשי הצוות מאמצים להציל את האניה, כשהם מסתייעים ב־3 אוניות סובייטיות ואוניה קובאנית.

הצוללת מסוגלת בדרך כלל לנוע במהירות של 28 קשרים לשעה, מתחת לפני המים. אמש רווח, כי נעה במהירות של 2 קשר בשעה.

דוברת משרד ההגנה האמרי־קני מסרה כי כתמים זוהרים נראו לפני כן על כלי השיט. מומחים אמרו, כי הכתמים הזוהרים הם סימני הדליקה, אשר גרמה לאובדנם של שלושה אנשי צוות ולפציעתם של מספר גדול יותר של אנשים. לא דובר על פגיעה מקרינה גרעינית, אמרה הדו־ברת.

מוסקבה העבירה בינתיים ערוכות לבית הלבן, כי לא נשקפת סכנת התפוצצות גרעינית בעקבות התאונה.

גם שר החוץ אדוארד שווארדנאדזה, מסר במכסיקו־סיטי, שם הוא מבקר עתה, כי השלטונות הסובייטיים ריווחו לארגון האנרגיה האטומית של האו"ם על האש שפרצה בצוללת, וכי לא נשקפת סכנה של התפוצצות גרעינית או של זיהום מקרינה.

העתון "וואשינגטון פוסט" מסר, לפי מקורות בפנטאגון, כי הסובייטים פינו כבר 50 מאנשי צוות הצוללת והשאירו כה כמה עשרות ימאים כדי להלחם באש ולהציל את כלי השיט.

נעצרו שלושה אזרחי מצרים שחדרו לישראל

שלושה אזרחים מצרים, שהסתננו ביום ה' דרך גבול ישראל, נתפשו על־ידי סיור צה"ל.

המשטרה נקטה הליכים לגירושם מהארץ.

בערב יום ה' הבחין סיור צה"ל, שעבר מרום לרפיח, בשלושה גברים שחצו את הגבול וחדרו ממצרים לשטח ישראל. חיילי הסיור עצרו את השלושה, שהודהו כאזרחים מצרים, בני השבט הבדואי שייח וואיד מצפון־סיני.

השלושה סיפרו, כי באו לחפש עבודה בישראל, בשל האבטלה במצרים. חיילי הסיור העבירו אותם למשטרת אופקים לאחר החקירה. משם הועברו למעצר במשטרת נירחב הנגב בבאר־שבע כדי להעמידם לדין ולצורך נקיטת הליכי גרוש בבית־משפט השלום בעיר. (עתי"ם)

בג"ץ הורה להחזיר לארה"ב פעוט שאביו חטפו לישראל

תושבת ארה"ב הטוענת כי בעלה חטף את בנם בן ה־3 והביאו לישראל, עתרה לבג"ץ בעתירת "הביאס קורפוס" כדי שבנה יוחזר לידיה.

בג"ץ ציווה על האב בצו־ביניים, להחזיר את הבן לחיק אימו ולהשיב בתוך 14 יום על הטענות שהועלו בעתירה.

העותרת אזרחית ארה"ב ביקרה בראשונה בישראל ב־1981, הכירה תושב בית־שאן ונישאה לו. אחרי הולדת בנם העתיקו בני הזוג את מגוריהם לקליבלנד שבארה"ב. לאחר זמן־מה התערערו היחסים ביניהם ובעלה של העותרת החל מתנהג כלפיה, לטענתה, באלימות מילולית ופיזית, עד שנאלצה למצוא מקלט במעון לנשים מוכות.

עוד נטען בעתירה שהוגשה באמצעות עו"ד ד"ר יעקב וינרוט, כי באוגוסט נודע לעותרת מפי חברתה, כי בעלה מנסה לחטוף את ילדם המשותף. "החברה סיפרה כי המשיב ביקש ממנה לזייף את חתימת ידה על בקשה לקבלת דרכון ישראלי וכי היא סירבה לעשות זאת: במקביל לאירועים הללו התערערו והלכו היחסים. באחת הפעמים שבהן היכה המשיב את בנם, ניסתה להתערב. בתגובה, היכה בעלה גם אותה וכשנמלטה מפניו עם בנה, הוא רדף אחריהם הפיל את המבקשת ארצה והחל לחנוק אותה. העותרת היתה אחוזת אימה וחששה לחייה ולחיי בנה". לשון העתירה.

במחצית ספטמבר לקח בעלה של העותרת את הילד לטיול בפארק ומאז לא שבו עוד — נטען בעתירה. באותו יום טסו השניים לישראל וימים אחדים אח"כ הודיע לה בעלה בשיחה טלפונית, כי הוא והבן נמצאים בישראל. (עתי"ם)

"מכון 2" — הסודי ביותר

(סוף מעמוד ראשון)

עתונאים ואחרים ניסו לחשוף משך השנים את המקום. כולם נכשלו בדבר אחד: היכן נמצאת הטכנולוגיה שיכולה להפוך את מכון המחקר התמים למפעל לפצצות.

"מכון 2"

"מכון 2" נותן את התשובה לשאלות אלו. המבנה התמים כעל פני הקרקע מסתיר מעלית אשר מובילה את המדענים לעומק שש קומות מתחת לאדמה בהן מתבצע תהליך הייצור הגרעיני. מרדכי ועננו הגיע ל"מכון 2" ב־1977. שש הקומות של "מכון 2" מחולקות וממוספרות ליחידות יצור. ישנו במקום גם חדר מיוחד שנקרא "מרפסת גולדה" בו מבקרים ראשי־הממשלה, שרי־הבטחון ומספר מצומצם של קצינים בכירים. כאן קיבלו תדריכים על הפעילות במקום. בחדר זה נמצאות דוגמאות של פצצות האטום. ועננו עבד עיקר ב"מכון 2" ביחידה 10. ועננו לא טען כי ראה פצצת אטום. לדבריו, הרכיבים נלקחים מדימונה למקום אחר, אי־שם ליד חיפה.

א. באוך **הנדסה מכנית**
מפרץ חיפה, אזור תעשיה, טל. 04-721511
מברכת את התנועה הקיבוצית
ההתיישבות העובדת
וכל בית ישראל
בשנה טובה ומבורכת

כנס קציני מילואים
של הקיבוץ הארצי
ייערך ביום ג' 7.10.86 בגבעת־חביבה
הסעות החל משעה 8.30 מ"אגד" חדרה
מחלקת הבטחון

ברכת שנה טובה
צנרת הצפון בע"מ
● אביזרי צנרת לקיטור, אוויר מים וגז
● מכשירי ויסות ובקרה תעשייתיים
חיפה, רח' המל 30, ת.ד. 33084, טלפון: 04-672276

מנהל המקרקעין מאשים חקלאי מטולה בהשתלטות על אדמותיו

יתבע השבוע הוצאת צווי־פינוי ● מאבק על קרקע בין המשפחות הצעירות לוותיקות

עשרות דונמים של שטחי מינהל מקרקעי־ישראל מעו־בדים על־ידי חקלאים ממטולה בניגוד לחוק — טוען מינהל המקרקעין.

לדברי המינהל, תופעה זו החלה באחרונה, כשחקלאים נראים מעבדים את האדמות ביום ובלילה מתוך מטרה לקבוע עובדות בשטח, על־פי הכלל "כל הקודם זוכה".

במטולה כ־66 משפחות צעירות, האמורות לעבד כ־30 דונם אדמה חקלאית כל אחת, אך עד עתה קיבלו בממוצע 6 דונם למשפחה, דבר המונע מהן להתפרנס רק מחקלאות.

למשפחות הוותיקות במושבה עשרות דונמים קרקע — בטאבו או אדמות־מינהל שקיבלו לפני עשרות שנים.

מזכיר האגודה במושבה, אשר גרינברג אמר בתגובה כי השתלטות משפחות ותיקות על קרקעות המינהל, הגבירה את חששן של המשפחות הצעירות והן עלולות לאבד את האפשרות לקבל בעתיד את שארית הקרקע שתגיעה להם, ומשום כך החליטו להשתלט על הקרקעות.

בסך־הכל זכאים החקלאים במטולה לכאלף דונמים נוספים שחלק ניכר מהן כבר נתפס על־ידי חקלאים ותיקים.

במינהל מקרקעי ישראל אומרים להגיש השבוע תביעות פינוי נגד כשלושים משפחות (עתי"ם)

התחזו לשוטרי־חרש, הפשיטו 3 ערבים — והסתלקו עם בגדיהם

שלושה צעירים מאילת החשודים בהתעללות בשלושה ערבים, תוך־כדי התחזות לשוט־רים, נעצרו על־ידי המשטרה.

בשבת התלוננו שלושה גברים ערבים בתחנת המשטרה של העיר על כך, ששלושה שוטרים התעללו בהם. הם סיפרו, שהיו בדרכם ללון בדירה שכורה בעיר וכשהגיעו סמוך לשדה התעופה, עצרה לידם מכונית פרטית ושלושה צעירים, שהציגו את עצמם כשוטרי־חרש, תבעו מהם להזדהות. לאחר מכן, הורו "השוטרים" לשלושה להצטרף אליהם במכונית, הסיעו אותם אל מחוץ לעיר והותירו אותם במקום, לאחר שהפשיטו אותם, נטלו מהם את בגדיהם והשאירו אותם לבושים בתחתוניהם בלבד.

עם קבלת התלונה, יצאו שוטרים לחפש את המכונית החשודה ולאחר שמצאו אותה הוברר, שהנהג היה נער בן 17 מאילת. יחד איתו היה בשעת המעשה נער נוסף בן גילו וכן אחיו של הנהג, גבר בן 26 שיזם, לפי החרש, את ההתעללות בערבים. הוא נעצר במשטרת אילת ואילו הנערים שוחררו, לאחר שהודו בהשתתפות במעשה. (עתי"ם)

אלוף פיקוד הצפון מרים כוסית עם ראשי מועצות וישובים בצפון לקראת ראש השנה.

בג"ץ אסר להעביר מתפקידו שופט משכם

בג"ץ אסר בצו ביניים על ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון להעביר שופט בית־משפט מחוזי בשכם, הפועל על־פי החוק הירדני, מתפקידו. בג"ץ ציווה בצו על תנאי, על ראש המינהל האזרחי ביו"ש, לנמק בתוך 30 יום מדוע בוטל מינוי השופט.

הצווים הוצאו לעתירתו של השופט צלאח נאזל, שופט בית־המשפט המחוזי בשכם. העותר טען, כי בראשית חודש אוגוסט השנה קיבל במפתיע הודעה מהוועדה למינוי שופטים ותובעים, שבמינהל האזרחי ביו"ש, כי מינויו כשופט מבוטל והוא יצא לגימלאות.

עוד נטען בעתירה, כי באפריל אשתקד נתגלתה בבתי־המשפט ביו"ש פרשת שוחד. שופטים רבים נעצרו והואשמו ובתקופה זו היה העותר השופט היחיד שלא נעצר וכיהן הן בבית־המשפט המחוזי בשכם והן כחבר בבית־המשפט לערעורים ביו"ש.

עוד נטען בעתירה כי אין העותר מעוניין לצאת לגימלאות, בעקבות פרשת השוחד יצאה דיבתם של השופטים ברחבי יו"ש. יציאתו של העותר לפנסיה תגרום לו נזק קשה משום... עוד נטען, כי העברה

ארה"ב מצננת את „גלי החום" שברה"מ מפזרת בדרך לפסגה

פרשנים: ניסיון אמריקני להוריד הסיכון הפוליטי לנשיא רייגן

וושינגטון. — פקידים אמריקנים נוטים להמעיט בסיכויים לפריצת־דרך בשאלת הפיקוח על הנשק הגרעיני, בפגישה שעומדים לקיים הנשיא רייגן והשליט הסובייטי גורבאצ'וב השבוע באיסלנד.

פרשנים ודיפלומטים בוושינגטון אמרו, כי הורדת הציפיות לגבי הסכם ממשי ב„פיסגה חפוזה" זו, מטרתה להוריד את הסיכון הפוליטי לנשיא רייגן, שכבר הותקף קשה על־ידי תומכיו השמרניים החוששים כי יציע ויתורים מרחיקי־לכת למנהיג הסובייטי.

דברים אלה מוושינגטון באו ככל הנראה בתגובה לדברים שאמר דובר משרד החוץ הסובייטי ביום שישי, כי „יש סיכוי טוב שמעצמות־העל יגיעו להסכם־מסגרת על איסור כולל של ניסויים גרעיניים".

כידוע, מתנגד הממשל לאיסור הניסויים ובעבור כמה שעות לאחר הודעת הדובר הסובייטי ביטל דובר הבית הלבן אפשרות של הסכם בתחום זה. הוא אמר, כי הנשיא רייגן יסתפק ב„השגת הבנה טובה יותר" בינו לבין המנהיג הסובייטי, בפגישה ברייקיאוויק.

חתנו של אנדרי סחרוב, המדען הסובייטי בעל פרס נובל והנרדף על־ידי השלטונות הסובייטים, הביע תקוה שמתנגד המשטר הסובייטי יורשה לעבור למערב לאחר ועידת הפסגה בין שני ראשי המעצמות. „קיים סיכוי כלשהו, שסחרוב יבוא למערב או לפחות יורשה לחזור למוסקבה בסוף השנה" אמר חתנו אפרם ינקלביץ'.

הוא אמר, כי אין הוא מצפה להחלטה על גורלו של סחרוב בועידת הפסגה המוקדמת שתתקיים בסוף השבוע באיסלנד. לדעתו יש סיכוי להחלטה בענין שחרור סחרוב במסגרת ועידת הפסגה המלאה המתוכננת בין שני המנהיגים בוואשינגטון.

פנים אל פנים בטירת הרוחות

„בית רפאים" ישן, שאיש לא ישן בו מזה 30 שנים, ואשר לפי הסיפורים, מבקרות בו רוחות־רפאים מטעם לפעם, יהיה בכל הנראה מקום המיפגש לוועידת הפיסגה בין רייגן לגורבאצ'וב.

אנשי בטחון סובייטים ואמריקנים בודקים את הבית הזה, שקודם לכן שימש כמשכן השגרירות הבריטית ברייקיאוויק. הבית נמכר לאחר שראש משלחת דיפלומטית התלונן על רוחות רפאים המרחפות בבית.

הוילה הגדולה, כולה עשויה עץ, ידועה בשם „הופדי" ונקנתה מבריטניה על־ידי עיריית רייקיאוויק בתחילת שנות ה־50. היא משמשת כיום לאירוח אורחים רבי מעלה — אבל לא בלילה.

היה זה שגריר בריטניה באיסלנד, ג'ון גרינוואי, בשנים 53־1950, שכפה על משרד החוץ למכור את „הופדי", לאחר שהתלונן כי אין זה אלא „בית רפאים".

טענו, שעצביו של גרינוויי נימתחו עד קצה גבול הסבל בגלל רעשים מוזרים ששמע בוילה בשעות הלילה. רעשים אלה מקורם כנראה במעיין (גייזר) הזורם מתחת לבית.

באיסלנד אין הסיפור על בית הרפאים מעורר הפתעה, מאחר והתושבים מתייחסים בכבוד לסיפורים על אירועים על־טבעיים. בין היתר ידוע על רוח רפאים מן המאה ה־18, שקבעה לה משכן בבית נשיאת האי, ויגדיס פינבוגאדוטיר.

היא סיפרה לא אחת לאורחיה על השיחות שקיימה עם רוח הרפאים והתלוננה שזרים שמים ללעג את אמונת תושבי האי בענין קיומן של הרוחות.

פאמלה ברמגט, אישתו של מי שהיה בעבר שגריר ארה"ב באיסלנד מארשל ברמגט, סיפרה כי נשיאת האי סיפרה לה: „אני שומעת אותה בלילה, כשהיא צועדת באולמות והולכת מחדר לחדר. לפעמים היא עולה במדרגות ומהלכת במסדרונות סביב חדרי ואני אומרת לה: אנה, אפולוניה היקרה, את אורחת מאוד מקובלת כאן".

רייגן וגורבאצ'וב עומדים לבקר אצל נשיאת איסלנד בביתה זה, אותו פוקדת רוח רפאים זו מן המאה ה־18.

רוח הרפאים של הנשיאה היא, לפי סיפורי האיסלנדים, נערה בשם אפולוניה שווארצקופף, שמתה משברון לב לאחר שארוסה דחה אותה. הארוס היה המושל הדני הקודם של איסלנד. (ע"צ)

אנשים ואירועים

המועמד למפקד הבא של חיל־האוויר מת ממחלה קשה

תא"ל אשר שניר היה מבכירי הטייסים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

תת־אלוף אשר שניר, מבכירי הטייסים של חיל־האוויר מת אתמול לפנות־בוקר לאחר מחלה קשה.

שניר, בן 44, מילא מיגוון תפקידי פיקוד ומטה בחיל־האוויר. באחרונה היה ראש מטה מיפקדת חיל־האוויר (תפקיד מספר 2 בחיל). הלוויתו תתקיים היום בחלקה הצבאית בבית־הקברות בקריית־שאול.

תת־אלוף שניר, טייס קרב מעולה, נחשב מועמד טבעי לתפקיד מפקד חיל־האוויר הבא, אולם המחלה הקשה שפקדה אותו הביאה לפרישתו מהטיסה ומחיל־האוויר. לפני מספר חודשים ערכו לו חבריו הטובים בצמרת חיל־האוויר בעבר ובהווה מסיבת פרידה בביתו של רן פקר, ידידו הטוב. במלחמת ששת־הימים שירת תת־אלוף אשר שניר כטייס מיראז' בטייסת עליה פיקד רן פקר.

במלחמת ההתשה יצא שמו של שניר כטייס מעולה לאחר שהפיל 13 מטוסי אויב. בהמשך שימש מפקד טייסת פנטומים. בשנים האחרונות כיהן תת־אלוף שניר כמפקד בית־הספר לטיסה של חיל האוויר, מפקד בסיס חצרים, ראש להק אוויר וראש מטה חיל־האוויר.

שניר הותיר אחריו אשה ושני ילדים, אחד מהם משרת בצה"ל.

ראש עיריית תל־אביב שלמה להט ניסה באופן אישי את המדרחוב החדש בנחלת־בנימין לקראת פתיחתו בשבוע הבא

עיריית אשקלון עקרה את אנדרטת השלום

האנדרטה השנויה במחלוקת, שהוצבה בראשית השבוע בכיכר מרכזית של העיר אשקלון ושמה הוסב ל„כיכר השלום", על שמו של מוחמד החמישי מלך מרוקו, נעקרה ממקומה על־ידי עובדי התחזוקה של העירייה.

בשלב זה לא ברור אם ומתי תוחזר למקומה.

כזכור, שימש גוש הבטון עליו היה חקוק בעברית ובצרפתית שם של מלך מרוקו לשעבר, מוקד לסערת רוחות. הוא נותץ בפטישים, נמרח בצבע ואף נעשה ניסיון להציב עליו לוחית שיש, במקום הכתובת המקורית, ועליה שמו של חיים עזרן ז"ל, שנרצח בשבת שעברה בעזה.

ככל הנראה, יבוטלו ההפגנות שתוכננו לשבוע הבא ליד האנדרטה. את ההפגנות תכננו אנשי תנועת התחיה ואנשי מאיר כהנא.

בינתיים, נמשכים הוויכוחים באשקלון בין המצדדים בהנצחת שמו של מוחמד החמישי, שיזם ראש העירייה בתאום עם ראש הממשלה, לבין מבקרי צעד זה. (עתים)

משלחת מישראל למוסקבה לחגיגות חצי יובל לירחון

במוסקבה נפתחות השבוע חגיגות לציון 25 שנה להופעת הירחון „סאוועטיש היימלאנד".

מישראל יצאה אמש משלחת בהרכב יהושע אירגה (חבר מערכת השבועון באידיש „דר וועג") יוסף ליפסקי (עיתונאי באידיש) ועמוס לוין (משורר).

בחגיגות תשתתף גם להקת תיאטרון ממוסקבה. כן הוזמנו משלחות יהודיות מרחבי תבל, ביניהן מצרפת, ארה"ב, אורוגוואי וארגנטינה. (עש"ח)

ר"מ ירדן מתייצב מאחורי מינוי 3 ראשי העיריות: גם אש"ף תמך בכך

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

ראש ממשלת ירדן, זייד א־ריפאעי, הביע בראיון לרדיו מונטה־קארלו, תמיכה בשלושת ראשי העיריות שמונו באחרונה בתיאום בין ישראל לירדן. הוא הזכיר לאש"ף כי בזמנו תמך הארגון במינויים כאלה.

שלושת ראשי העיריות זוכים, בינתיים, לתמיכה ציבורית, ואת לשכותיהם פוקדים תושבים רבים שכפיהם ברכות. ראשי העיריות והמועצות המקומיות בהר חברון הביעו אף הם תמיכה במינויים.

לעומת זאת, פירסמו „המוסדות הלאומיים" של תומכי אש"ף בשטחים הודעה, בה קראו לאסירים הבטחוניים להפסיק את שביתת הרעב. האסירים שובתים בבתי־הכלא של אשקלון, חברון, כפר־יונה ושכם. הם דורשים שיפור תנאי מאסרם ולהפריד אותם מן האסירים הפליליים. המינהל האזרחי העניק בסוף השבוע את הרישיון ל„אגודת ידידי החולה" בחברון להקים בית־חולים חדש. ממשלות הליכוד מנעו את הרישיון זמן רב. בית־החולים ייקרא „אל־אהלי". בשלב ראשון יהיו בו 200 מיטות ובשלב שני — 300. אמש ערכה האגודה מסיבה לרגל קבלת הרישיון.

תקריות בבלאטה

במחנה הפליטים בלאטה ליד שכם, היו אתמול שתי תקריות בין התושבים לבין חיילי צה"ל המוצבים במחנה. בתקרית אחת נפצע נער בן 17 ברגלו, בסאם אל־עאסי שמו, מקורות צבאיים מסרו, כי הנער עשה תנועות מגונות לעבר החיילים ונמלט. הם רדפו אחריו ופתחו לעברו באש על־פי נוהל עצירת חשוד.

בתקרית אחרת השליך ילד אבנים לעבר כוח צה"ל וברח לביתו. האם גוננה על הילד, סירבה למסור אותו לידי החיילים ושלפה סכין לעומתם. הכוח הצליח להשתלט על האישה ועל הילד והעבירם לחקירת המשטרה.

55 צעירים ממג'דל־שאמס יוצאים ללימודים בבריה"מ

סערה בכפר בעקבות צרופן של חמש נשים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

55 סטודנטים ממג'דל־שאמס שברמת־הגולן, יוצאים היום לסנט־בוקר ליון בדרכם ללימודים אקדמיים בבריה"מ. זו הפעם הראשונה שבתוך הקבוצה נכללות חמש סטודנטיות.

הלימודים במכללות בבריה"מ תואמו בתיווכה של רקח ובעזרתה של מפלגת הבעת' הסורית. לאחר שסטודנטים רבים בכפרים הדרוזים קבלו על כך שאין באפשרותם ללמוד בישראל את המקצועות בהם הם מעוניינים, הסטודנטים אמורים ללמוד רפואה, הנדסה ואלקטרוניקה.

לראשונה — צעירות

זו הפעם הראשונה שלקבוצת סטודנטים [illegible]

[illegible] נשים. [illegible] על משפחותיהן של הצעירות [illegible]

שנה טובה עם אבוקדו

קח פרי ותדיה, לי בריא!

זני אטינגר ופוארטה במחיר מומלץ לצרכן עד 2.70 ש"ח לק"ג.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

לימין — שור!

מאת ארנון יפת, פאריס

הימין בצרפת שומר על רוב כמעט מוחץ. ששה חודשי ממשלת ימין ליאקביונרית — עם מדיניות של צמצום בזכויות הסוציאליות, גידול שיעור האבטלה ל־2.5 מיליון מובטלים, מכירת נכסים ממשלתיים וטרוריזם ערבי ברחובות — לא שחקו אותו. ממשלת ז'אק שיראק שומרת על רעננות, לפחות בדעת הקהל. היא עדיין בחזקת תקווה.

בבחירות חלקיות בטולוז ובבחירות לסנאט זכה שלטון הימין לנצחון גדול: הוא חיזק את שליטתו המאסיבית בסנאט, ואילו מועמדו בטולוז, פוליטיקאי מקומי, הביסו את מנהיג המפלגה הסוציאליסטית ליונל ז'וספין.

זו פעם ראשונה שמפלגות שלטון זוכות לנצחון כזה בבחירות חלקיות, שבהן נוטים הצרפתים להביע מורת־רוח מן המצב ולהעניש את מושליהם. הסוציאליסטים, שקיוו לישועה באופוזיציה, נחלו אכזבה מרה. סיכוייהם לזכות במקצת בוחרים מהימין היו מוקדמים מדי. הבוחרים, חרף הצרות, עדיין אינם מאוכזבים, אדרבא, הם שבעי נחת מהדו־קיום בשלטון בין ראש הממשלה הימני שיראק לנשיא מיטראן.

תקר ל„מנוע טורבו"

בסנאט הגבילו הסוציאליסטים את אבדן כוחם לששה צירים בלבד. הקומוניסטים ממוקו ל־15 צירים, הם איבדו 10 אחוז בכל אחת, זה אינו חידוש, אבל הסוציאליסטים בצרות. מזכיר המפלגה הסוציאליסטית, ליונל ז'וספין, החמיץ את המערכה שלו בטולוז. מולדת סוציאלסטית זו עברה לימין כבר בבחירות הקודמות, הוא עבר בקושי את המבחן עם 37 אחוז, תוצאה פחותה משהשיג מועמד סוציאלסטי אנונימי בבחירות מרץ.

ז'וספין שאף ל־40 אחוז. הוא הציג עצמו כ„מנוע טורבו", אך אירע לו תקר. יריבו מהימין, דומיניק בורים, השיג כמעט 46 אחוז.

הסוציאליסטים השתעשעו באשלייה, כי הימין יאבד לאחר תקופת־מה בשלטון את התמיכה העממית המאסיבית, כמו שהם עצמם איבדו אותה אחרי חצי שנת שלטון, שקיעתם החלה כמה חודשים לאחר נצחונם, בשעה שאיבדו ארבעה מחוזות בכת אחת. אולי שכחו כי נצחון השמאל ב־1981 היה שביר מאד, בעוד שהימין בחודש מרץ היה מאסיבי.

הופעתו של ראש הפאשיסטים לה־פן טשטשה את יחסי הכוחות בין הימין והשמאל. הם קפאו על 55 אחוז לימין, ו־45 אחוז לשמאל.

שיראק שבע רצון. הצרפתים רבקים בימין. מדיניות הליברליזם המשטרתי זוכה לתמיכה. הוא גם הרוויח מהאחדות הלאומית שגובשה פה מול סחטנות הטרור. מפלגתו הגוליסטית חוגגת.

לעומתם, הסוציאליסטים רוכנים על מצבם הביש כמו רופאים על מיטת חולה. האופק נראה פתאום סתום. התבוסה היחסית של ז'וספין החדירה להכרתם, כי הדרך לכיבוש־מחדש של השלטון עלולה להיות קשה וארוכה מזו של הימין. הדו־קיום בין שלטון הימין לנשיא סוציאליסט רובץ על גבם כמו עול. מצבם דו־משמעי. עם מיטראן באליזה הם שומרים על אותו חלק בשלטון, שהיו ברצון מברכים עליו „ברוך שפטרנו". ז'וספין תאר את הדו־קיום כ„בלם". אולי ירוויחו ממנו לטווח הארוך, בבחירות לנשיאות.

במשאלים צובר מיטראן פופולאריות. הוא מופיע כמנצח בבחירות לנשיאות. אך הדו־קיום בשלטון מפריע לסוציאליסטים לנהל מאבק מיליטאנטי. הם מחוקים. כמה מנהיגים כבר קראו תיגר על הנאמנות העיוורת לנשיא. הם מטיפים ניהול אופוזיציה לוחמת.

מצוקה פוליטית ונפשית

מעבר לנסיבות הפוליטיות, השמאל כולו נתון במצוקה פוליטית ונפשית. רעיונותיו אינם באופנה. האידיאה הדומיננטית היא „כל אחד לעצמו". ז'וספין ניתח את הסיבות בכינוס המנהיגים הסוציאליסטים. הוא דיבר על תקופה גרועה לסוציאליסטים. מתיחות בינלאומית, עליית הקנאות הדתית, טרוריזם, צמיחת הימין הקיצוני, גזענות, אבטלה כרונית, „ערכי השמאל לא מושכים. צריך להודות בכך" אמר ז'וספין.

אבל הסוציאליסטים אינם מסיקים שרעיונותיהם טעונים שינוי. הם מטיפים לשמור אמונים לסוציאליסטים. להתחפר בעמדות לשעת הכושר. הם מייחסים את שקיעתם לבעיות דמוגרפיות: האוכלוסיה המזקינה נוטה לשמרנות. אבל גם הצעירים נוטשים את השמאל.

שוויון, צדק חברתי, אינם מופיעים כבעייה היום בצרפת. לעומת זאת הצרפתים נתונים בפסיכוזות־בטחון בשל הפשיעה ופחד ממהגרים. הם גילו כי חלק משכבת הפועלים, דלת העם, אינם מגדירים עצמם על־פי תנאי קיומם אלא על־פי הפחדים שלהם. הימין מטפח פחדים אלה.

ז'וספין סבור כי בשאלות אלה הנאום של הימין הוא דמגוגי אך עממי. הנאום הסוציאליסטי, לעומתו, שקול והגיוני אך מתקבל כנאום אריסטוקרטי.

הסוציאליסטים כבר לא מעזים להשמיע נאומים. בכינוס צירי האספה הלאומית של המפלגה היה מצב הרוח כה עגום, עד שהמנהיגים, במקום לנאום, הופיעו מעל הבמה בשירה, חיקו את מיטראן או סיפרו בדיחות.

שיראק – עדיין בחזקת תקווה

מיטראן – מצב דו־משמעי

ד"ר ז'יוואגו הולך לדאלאס

מאת אהרון ניר, רומא

נגד קיום ה„בושמס" של פרנקפורט דווקא בראש השנה היהודי, ימחה השבוע המו"ל האיטלקי, פרסינאלי, בדרך מיוחדת במינה: הדוכן של הוצאת הספרים שלו יהיה ריק מספרים, ובמקומם תתנוסס כרזת סולידאריות עם המו"לים ממוצא יהודי (רובם אמריקנים), אשר נמנע מהם להשתתף השנה ב„בושמס" הגרמני.

ה„בושמס" של פרנקפורט הפך כבר מזמן לביזנס בינלאומי, המכניס מיליארדי דולרים. המו"לים המגיעים אליו מחפשים הזדמנויות לקנות ולמכור ספרים רבי־מכר ולתאם הוצאות בינלאומיות משותפות.

הספר המסקרן של השנה הוא „הבוס הוא בודד", המספר על מנהיג המאפיה המפורסם תומאסו בושטה, שברגע מסוים החליט להתוודות בפני כוחות הבטחון האיטלקיים והאמריקניים על הסודות הכמוסים של „משפחת המאפיה". בעקבות הווידוי שלו נערך משפט ראווה גדול ל־400 אנשי מאפיה. מחבר הספר הוא העיתונאי אינצו ביאג'י.

ספר אחר עליו נלחמים ביריד פרנקפורט מו"לים רבים נושא את השם „בודדים יחד", והוא עוסק בזכרונותיה של הלנה סאחרוב.

„שוק" טוב מנבאים גם לפמפלט של הפוליטולוג־היסטוריון האיטלקי, הצייר ארנסטו גלי דהללוגיה. ספרו הקצר — „מכתבים אל הידידים האמריקנים". המחבר מסביר לאינטלקטואלים האמריקנים את מהות הדעות הקדומות של השמאל האיטלקי כלפי ארה"ב, שבהן הוא רואה את אחת הסיבות לירידת ההתעניינות של התייר האמריקני.

את כתר ה„רב־מכר" של יריד פרנקפורט מעניקים רבים לספר „מלחמת חורף" שהוא מין „ד"ר ז'יוואגו" פינלנדי, שנכתב על־ידי הסופר הבריטי פרדריקו ברוגר. הספר עוסק בעלילת אהבה על רקע הפלישה הרוסית לפינלנד בשלב הראשון של מלחמת העולם השנייה. שמונה מיליון איש קוראים כבר עתה את הפרקים הראשונים של „ד"ר ז'יוואגו הפינלנדי", שטרם הושלם, והוא כבר נמכר לרשתות טלוויזיה אמריקניות, המתכוונות לבשל סידרה נוסח „דאלאס".

תרגיל בחופש

מאת בצלאל עמיקם

יום השחרור המיוחל. אסירה יוצאת מבית הכלא ושער הברזל נסגר לראשונה מאחוריה. איך מתמודדים עם החיים מחוץ לחומות? מה לעשות כדי להשיג עבודה, לרכוש מחדש את הבטחון והעיקר: איך לא שבים עוד לכאן?

בכלא הנשים נווה־תרצה מצויות עתה כ־20 אסירות במה שנקרא בעגה המקצועית „שלבים מתקדמים", לקראת השחרור. כולן הביעו רצונן ליטול חלק בקורס הכנה מיוחד לקראת היציאה מבית הסוהר, קורס שלא נעדרו ממנו שיטות חדשניות.

במעגל סגור

האסירות מצולמות במצלמות טלוויזיה במעגל סגור, כאשר הן עורכות משחקי הדמיה (סימולציה) של מצבים שונים בהן תקלו עם שחרורן. כך, למשל, משחקות האסירות את תפקידי העובדות הסוציאליות, אנשי לשכת התעסוקה ועובדי שירותי הרווחה השונים. הן עורכות ראיונות לקבלת עבודה, כאשר אסירות אחרות משחקות את תפקיד השונות, הנזקקות לשירותים השונים.

מעמדים אלה מצולמים, מוקלטים במכשירי וידאו ואחר־כך מנתחות אותן האסירות, בהדרכתן של המנחות ד"ר שרה קוסטבאום מהאוניברסיטה העברית בירושלים, העוסקת בכך בהתנדבות, והיועצת המתמחה של הרשות, צפי נחשון. לבד ממשחקי הדמיה של האסירה המשוחררת מול „הממסד", הן משחקות גם מצבים אישיים, כמו פגישה ראשונה עם בני המשפחה, הילדים והסביבה הקרובה.

האסירות העומדות בפני שחרור לומדות לדעת „על בשרן", כי פנייה תוקפנית לקבלת שירותים שונים אינה מועילה ואינה מסייעת לקבלם. תחת זאת פנייה עניינית ותרבותית, התנהגות מסודרת בתוך ומתון והסבר ברור עד כמה שניתן על הבעיות, יביאו מענה הולם לכל בעיה.

„בדרך־כלל דוחו אותי"

„רק עתה תפסתי איך אני באמת נראתי לעבר, כאשר הגעתי ללשכה הסוציאלית לקבל טיפול על בעיות שלי. בדרך־כלל דחו אותי, והתמרמר ממני בכל פעם שהגעתי לקבל עזרה", מספרת א., אסירה העומדת בפני שחרור לאחר ש„שיחקה" את תפקיד העובדת הסוציאלית ואסירה אחרת פנתה אליה בצעקות רמות בדרישה לקבל טיפול.

מנכ"ל הרשות לשיקום האסיר, מר אברהם רוטמן, אמר כי מטרת התוכנית להעביר את האחריות להולה של האסירה אל עצמה. „במקום הגישה שאומרים יסכן עבור האסירה עבודה, ביטוח־לאומי, השכלת יסוד, הוא מצידה לא תעשה דבר, אנו מבקשים שהאסירה תיטול את האחריות על עצמה כדי שתפעיל את אחריותה האישית. יש להקנות לה את הידע לכך ואת הידע הזה אנו מקנים בסדנה" הוסיף. רוטמן, ומוסיף: „אנו מודעים לכך שאם לא נבנה תוכנית שיקום לאסירות, הן עלולות לחזור תוך זמן קצר אל בין חומות הכלא".

מלכודת האצבעות ומסך המחשב

אוסף טביעות האצבע של המשטרה שובר שיאים. עבריינים מתגלים באמצעות מחשב. מכשור חדש מטביע את חותמו בעשר אצבעות

מאת בצלאל עמיקם

החברה האנושית מתברכת בבעלי אוספים שונים ומשונים. ישנם חובבי בולים המלקטים בולים נדירים. באלבומים עבריינים וישנם כאלה המעדיפים מטבעות ומרוליונים. יש אנשים המעדיפים לאסוף פרפרים ואחרים במתורים. במשטרה מצוי אוסף אדיר בהיקפו הנקרא „אוטו־מעלי", זהו אוסף שאיננו מצוי באוספים אישיים והוא מורכב מטביעות אצבע.

רק לאחרונה התבשרנו על פיענוח מקרי האונס בצפון תל־אביב. רצח נהג המונית בירושלים ופיצוח פעולות טרור באזור השפלה, כולם נעשו באמצעות שיטות פיתוח הרישות, המאפשרות לגלות טביעות אצבעות גם ממשטחים, שקודם לכן לא ניתנו לפיתוח.

מספר הגילויים של עבריינים על פי טביעות אצבע הגיע בשנת 1985 ל־1,714 ובכך נקבע שיא חדש (הקודם 1,633 בשנת 1983).

השוואות בין־אזוריות

מעבדת טביעות האצבע החלה לבצע באופן סדיר השוואות בין־אזוריות, כדי לגלות עבריינים נודדים, שאינם ניתנים לגילוי באוספים המקומיים. במשטרה נעשתה לאחרונה עבודת מטה, כדי להעריך את האפשרות של כניסה לעידן ההשוואה הממוחשבת של טביעות אצבע. כשלב ביניים, הוחל בהרצה ניסיונית של מערכת וידאו דיסק מתערבבת, נשלטת על־ידי מחשב, לשם צימצום המדגם להשוואה ידנית של טביעות.

בחוליה לזיהוי רכוש גנוב, פותחה תכנית לזיהוי ממוחשב של חפצים גנובים. מלבד שיפור ניכר בכמות הגילויים, תביא התכנית החדשה גם פיענוח רצח על־ידי קישור חפץ גנוב עם זירת הרצח בתל־אביב, על הזיהוי לזיהוי פלילי במשטרה הוטלה לתת מענה לדרישות הגוברות בחקירות משפט. במעבדה של היחידה אשר למצוא פוליגרף משוכלל, מעבדת צילום וחוליית זיהוי רקוש, והתפוצה הרחבה של כלי נשק ברשות הציבור חייבה פיתוח מעבדה מיוחדת לכלי נשק.

במעבדת הנשק, נתקן מכווח את קרקעי משוכלל, לניסוי ירי ולאיסוף תרמילים וקליעים. המעבדה החלה להפעיל ציוד וידאו משוכלל להדרכה ולהצגת ראיות מיקרוסקופיות.

במעבדת הסימנים הסתיים פרוייקט לשימוש ברישראקציה של קרני איקס לזיהוי כמויות מיקרוסקופיות של מינראלים, השיטה כבר הועלה באופן מבצעי. פרוייקט חדשני נוסף שתוצאותיו הוצגו בחו"ל עוסק בשיפור השיטות לזיהוי שיירי ירי על ידיים, באמצעות ריכוז מוטורי של החלקיקים המיקרוסקופיים לנפח קטן.

במעבדה האנליטית הופעלה בהצלחה המכשיר החדש אייצ.פי.אל.סי. לזיהוי כמויות זעירות ביותר של חומרים אורגאניים, על־פי הספקטרום (אולטרא־ויולט) שלהם. מכשיר משוכלל אחר, מסוג ג'י. סי.אמ.אס. לניקוי ולזיהוי של חומרים אורגאניים כבש את מקומו כאמצעי אנאליטי מספר אחד לסמים, רעלים, ותמריצים.

חשבון־נפש של עובר

בימי המאבק של עובדי „אתא" נשמעה האימרה היום „אתא" — מחר אתה!? מי שחיבר את האימרה הזאת צדק, ועוד איך צדק. כחבר ועד הפועלים במספנות ישראל — שהיה פעם אחד המפעלים שבכתר התעשייה העברית. אם כי היום, לאחר המשבר שפקד אותנו, אנו עולים על דרך המלך — עלי לומר כי לצערי הרב, זה מה שקרה וזה מה שיקרה, אם לא נדע להתלכד, כל ציבור הפועלים בארץ, במאבק נגד פיטורים.

מפעל אתא נסגר והפועלים נזרקו לרחוב, כי הם היו לבר. ההסתדרות, שלדעתי היתה מאופקת למרי, ואת הסיבה לכך למותר לציין, מדברת אומנם בשם הפועלים, אך משחקת במתווך נייטראלי וגומרת תמיד בעצה אחת עם הממשלה. אני צופה שלאחר הרוטציה, הנהגת ההסתדרות תפעל בצורה אחרת מאשר בעבר.

הדרך היחידה למנוע „אתא" כמהדורה שנייה היא להתאחד נגד גזירות הפיטורים.

כחשבון נפש לשנה החדשה אני פונה לכל הפועלים בארץ, לאלה שיש להם עבודה ולאלה המובטלים — אל תגידו „זה לא ענייני", כי מחר, כשחרב הפיטורים תנחת עליך, יגידו אחרים את אותו הדבר.

מישל אלמלית,
יו"ר ועד הפועלים
מספנות ישראל
וחבר מזכירות מפ"ם

חקלאות ועסקנות

ברצוני להגיב על רשימה של חיים מרגלית שהתפרסמה ב־24.9.86 והעוסקת בנושא המושבים.

המשבר הכלכלי והחברתי במושבים לא החל במחצית 1985, כדברי מרגלית, המסתמך על ועדת גיבתון, אלא הרבה שנים לפני זה. הסיבה היסודית לכך הוא הניסיון לכפות קונספציות חברתיות ומבנה משק של „מתכננים" על אנשים ללא כל התאמה לכך. ההוכחה היא שרבים המושבים, וכן המשקים בתוך מושבים כושלים, אשר הוכיחו יכולת, חריצות ויוזמה לתפארת. חקלאות היא אורח חיים, ומי שאינו מוכן לזה לא יהיה חקלאי לעולם. יתכן שהמבנה הארגוני צריך להשתנות, ואפילו חשוב שישתנה.

הקיבוצים הסיקו מסקנות כבר לפני שנים רבות, ועל מנת לקיים רמת חיים לה הורגלו, פנו לענפים לא־חקלאיים. וזה אומנם לא פתר להם את בעיות היסוד — האוכלוסיה הקיבוצית לא גדלה, פרט לריבוי הטבעי, ומדי פעם מופיעות מודעות בעיתונות הקוראות להצטרף ולמלא את החסר מעוזבת הבנים. אבל בסך הכל, אלה הם משקים לתפארת.

ישנם גם מושבים כאלה, אבל לא אותם מושבים שהלבישו עליהם מטרות מלמעלה. עסקנו בהרבה אקספרימנטים, ועסקו בזאת אנשים שהכסף לא ורם מכיסם. אולי עוד יבוא שלום עליכם חדש, ויכתוב את הערך „מנחם מנדל בארץ־ישראל".

חיים ברנר, במחזה שהועלה באחרונה בחאן הירושלמי, התייסר בייסורים למרות גופו החסון, ולא הצליח להסתגל לעבודה בפרדס. עליה חלום, אלא יום והזוי. דבר זה הציק לו עד יומו האחרון. חבריו, שאשכרו כמוהו, הסיקו מזה את המסקנות ופנו למנהיגות ועסקנות. תנועת המושבים עדיין סובלת מירושה זו, אבל בלי יסורי מצפון.

אליהו בנימיני, ירושלים

חיים מרגלית משיב:

הקורא בנימיני לא שם לב כנראה שברשימה מסרתי את עיקרי דו"ח ועדת גבתון, שמונתה על־ידי ראש הממשלה ואשר הגישה לו את מסקנותיה והמלצותיה. בדו"ח קבעו חברי הועדה, כי המשבר במושבים החל במחצית מאי. לא הייתי חבר בועדה. לא פירשתי את דבריה ואף לא עסקתי בתרגום וטיוב דו"ח הועדה. מאחר שאינני עוסק בביקורת תאטרון, לא ראיתי את המחזה שעסק ביוסף חיים ברנר. מכאן ברור, שלא אוכל להדביק את מסקנותיו של אליהו בנימיני למנהיגי תנועת המושבים. אין לי לשמוח מגנון עסקני שכזה.

מתפטר מאגודת הסופרים

ברצוני להודיע לחברי אגודת הסופרים על התפטרותי מהנהלת האגודה ומאיתי יו"ר הועדה המקצועית שלה, עקב התנגדותי המקצועית לדרך בה מטפלת האגודה יחד עם האגף לתרבות במשרד החינוך, בשיטת התשלומים לסופרים עבור השאלת ספריהם בספריות הציבוריות.

אהוד בן עזר, תל־אביב

ישראל ניצחה את שוייץ 1:4 ועלתה לראשונה לבית־העליון בגביע־דייויס

גליקשטיין ומנסדורף שברו המחסום

שבחים לגליקשטיין שגבר בקרב המכריע על לאשק בחמש מערכות ★ גליקשטיין ומנסדורף: ההישג הגדול בקריירה שלנו ★ הרניק: קרב דרמטי כזה טרם ראיתי ★ ישראל תקבל מענק של 85 אלף דולאר ★ הגרלת המשחקים בבית העליון ב־14 באוקטובר בלונדון

● טניס

שרות „על־המשמר"

נבחרת ישראל בטניס הגשימה חלום ישן. ערב החג עלתה לבית־העליון בגביע־דייויס, כשניצחה בשני משחקי היחידים בסנט־גאלאן, וזכתה בגמר ה־בית האירופי ב׳ בנצחון מזהיר על שוייץ — 1:4. ישראל פילסה דרכה לראשונה בתולדותיה לבית־העליון, במסגרתו מתמודדות 16 הנבחרות הטובות בעולם. ישראל תקבל מענק־נצחון בסך 85 אלף דולר, שיימסר לאיגוד הטניס אחרי המשחק הראשון בבית העליון בחודש מארס 1987. הגרלת המשחקים בבית־העליון תיערך ביום שלישי, בשבוע הבא, בלונדון.

„ראיתי הרבה משחקי טניס בחיי, עקבתי אחרי מאבקים דרמטיים אבל משחקים מסוג אלה שקיימו כשוייץ שלמה גליקשטיין ועמוס מנסדורף לא ראיתי עדיין. אני בספק אם אראה כאלה מבחינת המתח, השוויון ואפשרויות ההכרעה לכל צד" — כך אמר אמש לכתבנו יו"ר איגוד הטניס, דוד הרניק, שחזר בחג ארצה עם המנצחים, שנתקבלו בנמל־התעופה בלוד בתרועות שמחה ובפרחים ע"י עשרות אוהדים ובני־משפחה.

הוסיף הרניק: „הגשמנו חלום של שנים. אני מקווה שנוכל לשמור על מקומנו בבית־העליון. זה יהיה קשה אבל אפשרי".

לחימה על כל כדור

שני גיבורי המיפגש, שלמה גליקשטיין ועמוס מנסדורף, שניצחו טניסאים המדורגים במקומות טובים משלהם בדירוג העולמי, היו תמימי־דעים: היו אלה ההישגים הגדולים בתולדותיהם. עתה יתמודדו, במסגרת הבית־העליון, עם הנבחרות הטובות בעולם, וכמובן עם כבירי הטניסאים.

הישראלים לחמו, לדעת הרניק, על כל כדור. לא ויתרו. שלושת משחקי היחידים — גליקשטיין נגד שטרלר ולאשק, ומנסדורף מול לאשק — הסתיימו בתום חמש מערכות. היו אלה מאבקים שקולים ביותר. הישראלים שגו פחות ולכן ניצחו על־אף שלעתים ניצבו במצבים אבודים. גליקשטיין ומנסדורף גילו דביקות רבה במטרה, וזו אולי הסיבה שידם היתה על העליונה.

השוייצים ניצחו רק במשחק הזוגות בעוד שבכל משחקי היחידים היתה ידם של הישראלים על העליונה.

שלמה גליקשטיין
מנהיג אמיתי

הכרעה דרמטית

1000 צופים באו למגרש הרב־תכליתי בסנט־גאלאן ביום שישי בצהריים כדי לחזות בשני המשחקים האחרונים. התוצאה ערב שני המיפגשים המכריעים היתה 1:2 לישראל.

המתח היה בשיאו. ישראל היתה זקוקה לנצחון אחד. שוייץ — לשניים.

הקרב הראשון בין שלמה גליקשטיין, בן ה־28, לבין יעקב לאשק, בן ה־22, צ׳כי שהיגר לשוייץ, והמדורג במקום ה־27 בעולם. לשוייצי היה יתרון ביתיות אך גליקשטיין לא נבהל. הוא ניצח במערכה הראשונה — 3:6. לאשק עשה מאמץ גדול במערכה השנייה, בה הביס את גליקשטיין — 1:6. גליקשטיין ניצב במצבים קשים במערכה השלישית אך ידע, בעקשנותו הרבה, לנצח — 6:8. המערכה הרביעית היתה הארוכה במשחק. שני השחקנים ניצבו בפני הכרעה. גליקשטיין לא ניצל שלושה מצבי־נצחון, ולאשק זכה — 10:12.

המערכה החמישית והמכרעת היתה הדרמטית ביותר. כל שחקן ניצח את יריבו בכדורי־ההגשה, עד ל־9:9. במצב זה ניצל לאשק מישגים של יריבו והוליך 10:40 המצב נראה אבוד וכאן, במפתיע, חל המהפך. גליקשטיין, במסירות איזיקין, הצליח לנצח במערכה ולהותיר את יריבו, וכן את הצופים, מעוריסה. עוד משחקון נותר. גליקשטיין שבר ללאשק את חבטות ההגשה וזכה — 9:11.

הישראלים צהלו. לראשונה עלו לבית העליון. השוייצים נותרו שפופים והמומים.

המשחק האחרון בין עמוס מנסדורף והיינץ גונטהארדט חסר־ערך. במצב של 1:3 קיימו השניים משחק מקוצר, בו ניצל הישראלי את היאוש השוייצי. המשחק היה משובח ומנסדורף זכה בשתי מערכות — 5:7, 6:1. בסיכום — 1:4.

גם צרפת עלתה

גם צרפת עלתה לבית־העליון בגביע־דייויס בנצחה במונפלייה את אוסטריה בגמר האירופי השני 1:4.

● במשחקים על הישארות בבית־העליון גברה הודו על ברית־המועצות בניודלהי 0:3. בריה"מ נשרה לבית התחתון. בריה"מ עלתה לפני שנתיים לבית העליון כשגברה על ישראל 2:3. גם מערב־גרמניה נשארה בבית־העליון בנצחה את אקוודור 0:5. ספרד שמרה על מקומה בבית־העליון בנצחה את ניו־זילנד 0:5.

● במשחקי חצי־הגמר בגביע־דייויס עלתה. שבדיה לגמר כשהכניעה את צ׳כוסלובקיה 1:4, ואילו המשחק השני בין אוסטרליה וארה"ב יוכרע הבוקר. אחרי משחק הזוגות מוליכה אוסטרליה 1:2.

עתוני שוייץ: גליקשטיין — אינטלגנטי

מאת יוסף אלפרין, כתבנו בשוייץ

ג׳נבה. — עתוני שוייץ מתחו ביקורת קטלנית על נבחרת הטניס שלהם שנוצחה בגמר האירופי ע"י ישראל 1:4, בגביע דייויס. העתונים שיבחו במיוחד את שלמה גליקשטיין על מפח חקו המצויין נגד יעקב לאשק, בו ניצח הישראלי אחרי יותר מארבע שעות.

„גליקשטיין, המדורג במקום ה־322 בעולם, לא התרגש כשמולו ניצב יעקב לאשק המדורג במקום ה־27, וגילה משחק אינטליגנטי" — כתב העתון המקומי בסנט־גאלאן.

עתון אחר, בג׳נבה, כתב שמארגני תחרות הטניס היוקרתית בגאשטאד שגו שלא הזמינו, כמו לפני שנתיים, את גליקשטיין לטורניר השנה.

אשר לנצחון מכבי ת"א בגביע־אירופה בכדורסל על פואי־באסקט (91:102) ציינו עתוני שוייץ שהתוצאה מהווה הישג עבור הקבוצה המקומית.

48 שעות אחרי הפסדה למכבי ת"א ניצחה פואי־באסקט במחזור השני בליגה השוייצית בחוץ, את מונטריי — 80:87. הקלעים המצטיינים היו: ריינולדס (38), הולמס (20) ושטוקלפר (12).

במשחק המוקד במחזור ה־9 בליגה האנגלית:

נוטינגהאם — מנצ׳סטר־יונייטד 1:1

● הליגה האנגלית

קבוצת מנצ׳סטר־יונייטד, הנשי־רכת בתחתית טבלת הליגה האנגלית בכדורגל, סיימה בי־שבת בתיקו 1:1 עם המובילה, נוטינגהאם, במשחק המוקד במחזור ה־9.

גרי ברטלס כבש לנוטינגהאם בדקה ה־50 ובריאן רובסון השווה בדקה ה־73.

אברטון נוצחה במגרשה ע"י ארסנל — 1:0, משער שכבש סטיב ויליאמס במחצית הראשונה.

ליברפול עלתה למקום השלישי בנצחה בחוץ את וימבלדון — 1:3. הדני יאן מולבי פתח והוולשי איאן ראש השלים בצמד. ראש כבש עד כה 115 שערים בליגה האנגלית, ושבר את השיא הקודם של דני ראלגליש (114).

נצחונות חוץ השיגו: צ׳רלטון על צ׳לסי 0:1; אסטון־וילה על קובנטרי 0:1 (השער: גרי תומפסון), ולסטר על מנצ׳סטר סיטי 2:1.

לוטון נפרדה בלונדון 0:0 עם טוטנהאם; ווסטהאם סיימה 2:2 בווטפורד; ניוקאסל ירדה למקום האחרון בעקבות תבוסה בסאות׳־המפטון 4:1: את הנצחון הגבוה שלשום קצרה שפילד־ונסדיי כשהכניעה את אוקספורד 1:6

גוריץ׳ ניצחה את קווינס־פארק־ריינג׳רס 0:1.

הצמרת האנגלית
(אחרי 9 משחקים)

1.	נוטינגהאם	24־8	20
2.	נוריץ׳	18־11	20
3.	ליברפול	19־11	17
4.	שפילד	19־12	16
5.	אברטון	13־9	15
6.	קובנטרי	9־5	15
7.	טוטנהאם	10־7	15
8.	ווסטהאם	16־15	15

קרלסון פרש מטורניר רמת־השרון שייפתח מחר

משחקי טורניר „חסרים הגדול" בטניס יתחילו מחר ב־10 בבוקר ברמת־השרון, ולא כמתוכנן היום. זאת מאחר שכמה שחקני צמרת התעכבו במשחקי גביע־דייויס, שנתמשכו בגלל הגשמים.

השבדי קנט קרלסון, מדורג מספר 2, נאלץ לפרוש מהטורניר לאחר פציעה בעת משחקי גביע־דייויס, בין שבדיה וצ׳כוסלובקיה.

אתמול הסתיימו שני סיבובים במשחקים המוקדמים, בהשתתפות עשרה שחקנים מחו"ל. את הפתעת הסיבוב הראשון חולל תומר צימרמן כשגבר על מדורג מספר 2, האמריקני גורפיין, מדורג 205 בעולם. מיכאל דניאל הפתיע בנצחונו על השוייצי מארק ואלדר, בסיבוב השני.

● הטניסאי הישראלי עמית נאור הפסיד בטורניר בבלגיה לשבדי לין גרין — 4:6, 7:6, 7:6.

הרומנים יגיעו מחר

נבחרת הכדורגל של רומניה, שתשחק מחרתיים ברמת־גן נגד נבחרת ישראל, במשחק־ידידות, תגיע מחר ארצה.

● בקונגרס האינטרטוטו שהתקיים בוינה נמסר על הרשמת 49 קבוצות למפעל שיחל ב־27 ביוני.

● במגישה בין יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוירי, וסגן נשיא פיפ"א, הגרמני הרמן נויברגר, הובטח סיוע לישראל בנושא הבית האוקיאני. לגבי המשחק בין ישראל וגרמניה, תינתן תשובה סופית רק בעוד כשלושה שבועות. נמסר כי ישראל עשוייה לארח במשחקי־ידידות את הולנד ודנמרק.

שלושער של אלופס הצעיד את קלן לנצחון־חוץ 2:4

● הליגה הגרמנית

קבוצת התחתית של קלן זכתה בשבת בנצחון חוץ, במחזור ה־9 בליגת הגרמנית בכדורגל, כשגברה על שאלקה 2:4. קלן פיגרה 2:1, אולם החלוץ הבינ־לאומי תומאס אלופס הבקיע שלושער תוך 22 דקות והכריע את הכף לזכות־קבוצתו.

בעלת התואר הכפול, באיירן מינכן, ניצחה בחוץ את בוכום 2:3. מיכאל רומניגה והאנס פליגלר כבשו צמד תוך דקה.

השנייה, באייר לברקוזן, הביסה את וורדר ברמן 1:4; שטוטגרט, במקום השלישי, סיימה 1:1 עם קבוצת־התחתית של נירנברג; המבורג הפסידה לארדינגן 1:0.

שאר התוצאות: המבורג — קייזרסלאוטרן 1:1; מאנהיים — מנשנגלדבך 1:1; בלאו־וייס ברלין — פרנקפורט 2:2; דורטמונד — דיסלדורף 1:4.

הצמרת הגרמנית
(אחרי 9 מחזורים)

1.	באיירן מינכן	21־9	15
2.	לברקוזן	22־8	13
3.	שטוטגרט	19־8	12
4.	המבורג	17־9	12
5.	ארדינגן	15־12	11

● צרפת: במשחק המרכזי ניצחה בורדו את פאן־ז׳רמן פאריס 0:2, ומוליכה עם 19 נקודות מ־12 משחקים. מרסיי (17), שנייה, לאחר הפסדה לסושו 2:0. ניס — מונאקו 1:0; לאנס — רן 2:1; נאנט — טולון 2:1.

איוניר הבקיע

מטוי איוניר הבקיע אתמול את השער האחרון לזכות רודה במשחק־הנצחון על וולנו 0:4, בליגה ההולנדית בכדורגל. איוניר נכנס בדקה ה־78 וכעבור תשע דקות כבש.

איאקס, שהביסה את פורטונה סיטארד 2:6, מוליכה בראש עם 16 נקודות, ומקדימה בהפרש שערים את פיליפס איינדהובן, שגברה בחוץ על דן־בוס 1:2. ברדבי ברוטרדאם: פיינורד — ספרטה 2:3.

תיקו לרוזנטל

קבוצתו הבלגית של הישראלי רוני רוזנטל, פ.צ. ברוז׳, סיימה אתמול בתיקו 2:2 במחזור השישי בליגה עם בוורן.

ברוז׳ מוליכה עם 10 נקודות, ומקדימה בנקודה את אנדרלכט, שהביסה את ברסחוט 0:5 ואת כורן. סטנדרד ליאז׳, רביעית (8), נוצחה ע"י ווארחם 1:0.

תיקו ליובנטוס

60 אלף צופים חזו אתמול בטורינו בתיקו 0:0 במשחק בין האלופה, יובנטוס, לבין מילאן, בליגה האיטלקית בכדורגל.

נאפולי ניצחה את טורינו 1:3. מאראדונה לא הבקיע הפעם.

שאר התוצאות: אינטר — רומא 1:4; אבלינו — אסקולי 0:1; אטאלנטה — אמפולי 0:1; קומו — ברשצ׳יה 0:1; אורדינזה — פיורנטינה 0:1; ורונה — סמפדוריה 1:1.

בניסטר ישחק הערב נגד אליצור נתניה

ברדלי עשוי להחליף את בורמור במחזיקות־גביע

גדול בעל־שם, וזה הישג עבורו שהוא ישחק כאן, בלי לפגוע בשחקנים אחרים".

מאת יצחק ויסהוף

„תקראו לי כאן, בישראל, „חיה", כמו שמכנים אותי בארה"ב" — כך ביקש אמש קני בניסטר, שחקנה החדש של הפועל חולון, שהגיע ארצה בראש השנה.

בניסטר (25) (2.07), ששיחק בעונה שעברה בניו־יורק ניקס ושימש כמחליף לפט יואינג, העדיף, לדבריו, את הפועל חולון על פני הצעות ממספר רב של קבוצות איטלקיות.

הפועל חולון עומדת לרשום הבוקר את בניסטר במשרדי איגוד הכדורסל לאחר שראשי האגודה החולונית הודיעו כי בידיהם נמצאים כל המסמכים לרישומו.

אלכס ברדלי, שחקנה הזר של חולון שבניסטר אמור להחליפו, קיבל בצורה קשה את החלטת הפועל חולון, אמש ערך בניסטר אימון, שבו השתתף גם אלכס ברדלי.

רק היום ידונו אנשי הפועל חולון עם אלכס ברדלי על עתידו. בשלב זה יישאר, כנראה, ברדלי בארץ. לפי אחת ההצעות ייתכן שברדלי ישותף במשחקי־גביע אירופה למחזיקות גביע יחד עם בניסטר. ברדלי ישחק במקומו של דייויד בורמור.

מיכאל לפרדון, מזכיר הפועל חולון, סירב לאשר או להכחיש אפשרות זו. אך היא נראית ריאלית.

מיכאל לפרדון אמר אתמול: „עלה לנו הרבה זמן ומאמץ להחתים את בניסטר, אנו מקווים כי הציפיות ממנו ימומשו ויתגשמו. זהו שחקן

מאיר מאור, יו"ר המועדון, הוסיף: „אלכס ברדלי שחקן גדול אך נאלצנו להחליפו מסיבות מקצועיות. חולון היתה זקוקה לשינוי זה".

בניסטר עצמו לא הירבה לדבר. „אני לא מכיר את הליגה בארץ ולא מכיר שחקנים. את יכולתי תראו הערב".

זלוטיקמן יוטס לניתוח בגרמניה

כדורסלן הפועל ת"א, חיים זלוטיקמן, יוטס, קרוב לוודאי, בשבוע לגרמניה לניתוח בגבו הפצוע. אצל פרופ׳ שנייזר.

בהתייעצויות שהיו בחג, השתתף גם המומחה הישראלי פרופ׳ נחום הלפרין. התגבשה דעה כי בגרמניה יהיה שיקומו של הכדורסלן מהיר יותר.

פרופ׳ שניידר כבר ניתח כדורגלנים ישראלים.

● כדוריד

מכבי ראשל"צ הודחה באיטליה

אלופת ישראל בכדוריד, קבוצת מכבי ראשון־לציון, הודחה ממשחקי גביע־אירופה לאלופות. מכבי וראשל"צ נוצחה במשחק הגומלין באיטליה ע"י קבוצת טריוסטה — 27:17.

במשחק הראשון שהיה בארץ ניצחה מכבי ראשל"צ — 15:22.

שחקני ראשל"צ גילו יכולת גרועה במשחק בטרייסטה ובלט רק השוער יוסי סאמט.

● כדוריידן הפועל ראשל"צ מאיר אבירן, הכניס בסוף השבוע שעבר טופס הסגר למשרדי האיגוד.

● איזי רפאלי, בן ה־21, גם הוא מהפועל ראשל"צ, מבקש שחרור מקבוצתו, ערב סיום ההעברות היום. ברצונו לעבור לקבוצת הפועל רמת־גן. פרט פיקנטי: כרטיסו של רפאלי באיגוד הכדוריד — נעלם...

● הניחוש הנכון

1.	צ׳לסי — צ׳רלטון	2
2.	קובנטרי — אסטון־וילה	2
3.	אברטון — ארסנל	2
4.	מנצ׳סטר־סיטי — לסטר	2
5.	נוריץ׳ — קווינס־פארק	1
6.	נוטינגהאם — מ. יונייטד	x
7.	שפ. וונסדיי — אוקספורד	1
8.	סאותהמפטון — ניוקאסל	1
9.	טוטנהאם — לוטון	x
10.	ווטפורד — ווסטהאם	x
11.	וימבלדון — ליברפול	2
12.	בירמינגהאם — ברנסלי	x
13.	ברדפורד — שפילד־יונייטד	x
14.	הל סיטי — איפסוויץ׳	1

שים לב

שי לשנה החדשה

נבחרת הטניס של ישראל הגישה שי נאה לספורט המדולדל שלנו כאשר עלתה לבית־העליון בגביע־דייויס. לא היה יכול להיות עיתוי מוצלח יותר. ביום האחרון של שנת תשמ"ו הגיעו שלמה גליקשטיין, עמוס מנסדורף וחבריהם לשיאם בנצחון דרמטי על שוייץ, בגמר האירופי, דרגה ב׳ (1:4).

פעמיים קודם־לכן מעדו טניסאי ישראל על־הסף. פעם מול בריטניה ופעם מול ברית־המועצות. הפעם הצליחה נבחרתנו לעלות — לראשונה בתולדותיה מאז 1949 — לתכורה המכובדת של הטניס העולמי. להימנות על 16 הנבחרות הטובות בעולם.

הטניס הבינ־לאומי מחולק לשניים. משחקי הטורנירים ליחידים, שארבעת הגדולים שבהם: וימבלדון, רולאן־גארוס (צרפת), פלשינג־מדו (ארה"ב) והאליפות הפתוחה של אוסטרליה. אליפות העולם לנבחרות מתמקדת בגביע־דייויס לגברים. ואם הצליחה ישראל לעלות לבית־העליון הרי שזה ללא ספק הישג שיא ומתמאה ל„ספורט הלבן" שלנו, המגדל בחממה שלו טניסאים מעולים.

ראשית כל צריך להסיר את הכובע בפני הטניסאי הוותיק שלמה גליקשטיין. טניסאי זה שאינו מתעלה בטורנירים ליחידים יודע אחריות לאומית מהי כאשר מופיע במדי הנבחרת בגביע־דייויס. מנהיג אמיתי המהווה דוגמא — מקצועית וחינוכית — לדור הטניסאים התופח של ישראל. בדבקות כלתי־רגילה במטרה הצעיד את נבחרתנו לנצחון על שוייץ, כשלא נואש אף לרגע בשני קרבות היחידים הקשים שניהל וגבר על יריבים עדיפים ממנו בדירוג, רולאנד שטרלר ויעקב לאשק, בחמש מערכות מתישות, ועוד על אדמתם.

הישג זה של הטניסאים משלים בשנת תשמ"ו הישג ישראלי אחר, מזהיר גם הוא, דירוגה של נבחרת הכדורסל במקום השביעי באליפות העולם בספרד. שני הישגים אלה גרמו לנו קורת־רוח וסיפוק.

לדאבוני אין הספורט הישראלי רווי־נצחונות בזירה הבינ־לאומית. מדי פעם מבזיקים ספורטאי, או נבחרת, באירוע בינ־לאומי, כמו הסייף יצחק חתואל, שזכה במקום השני בתחרות־רומל היוקרתית בפאריס. בדרך־כלל ההישגים מכינוניים ומטה. קשה גם לצפות ממדינה קטנה, שהספורט שלה מתנהל על פסים חובבניים, אם־כי התשלומים מרקיעים אל־על, להישגי־שיא. אבל, כאשר נרשם נצחון גדול כמו ערב החג בשוייץ, אנו נושמים לרווחה. נוצרת ההרגשה „שעוד לא אבדה תקוותנו".

נצחון טניסאי ישראל ביום האחרון של שנת תשמ"ו — מגביר את התקוות שבתשמ"ז יהיה טוב יותר. הלוואי. שנה טובה.

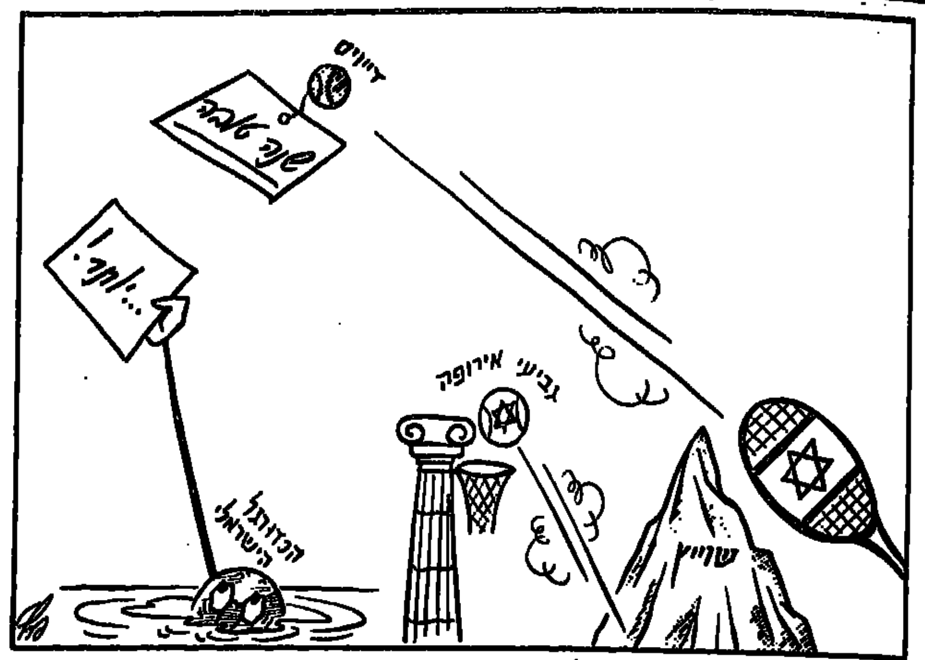

מחזור מסקרן בליגה הלאומית — הערב

מכבי ת"א והגליל־העליון בקרב מנצחות ביד־אליהו

הפועל חולון נגד אליצור נתניה ● מאבק קשה להפועל ת"א ברוממה נגד הפועל חיפה ● קרב תחתית ביהוד

● כדורסל

מאבקים מסקרנים ייערכו הערב במחזור השלישי בליגה הלאומית בכדורסל. ביד־אליהו יתקיים קרב הבלתי־מנוצחות כשמכבי ת"א תארח את הפועל הגליל־העליון. באותה שעה יתמודדו באולם ביהוד שתי קבוצות שטרם ניצחו: הפועל רמת־גן והפועל איתן גבת.

דו־קרב בחולון, בין שתי קבוצות צמרת בעונה שעברה. אליצור נתניה והפועל חולון; הפועל ת"א תצא להתמודדות קשה ברוממה נגד הפועל חיפה; הפועל ירושלים ומכבי רמת־גן יתחרו באולם במנחת.

ובמשחק מוקדם ביד־אליהו ייפגשו קבוצות בית"ר ת"א ומכבי חיפה.

● היכל־הספורט ביד־אליהו יארח ב־8.30 מאבק מסקרן בין שתי קבוצות טובות — מכבי ת"א והפועל הגליל־העליון. יהיה זה מבחן חשוב לשני כדורסלני הגליל, ברי ווייט, מול כוכבי מכבי ת"א, מאגי וג׳ונסון. כדורסלני הגליל, המקווים לעונה טובה יותר מאשר בעבר, ישחקו בשאפתנות כשהם מונהגים ע"י שחקן מכבי ת"א לשעבר, שמואל זיסמן. מכבי ת"א נמצאת בכושר טוב ונראה כי ביד־אליהו אי־אפשר לנצחה.

● במשחק מוקדם ביד־אליהו (6.45) ייפגשו קבוצות בית"ר ת"א ומכבי חיפה. שתי הקבוצות גילו יציבות במשחקי ההרצה. לכל אחת נצחון והפסד בליגה. מכבי חיפה נראית עדיפה מבחינה קבוצתית, אם־כי נצחון בית"ר ת"א לא יפתיע.

● מאבק־איתנים בחולון (8): הפועל חולון נגד אליצור נתניה. שתי הקבוצות נאבקו בעונה שעברה בצמרת. חולון פתחה אמנם בצליעה, אך הערב תבקש לנצל את אולמה כדי לעלות על פסי־נצחון.

● קבוצת הפועל ת"א, שפתחה בשני נצחונות, אך תיאלץ להופיע בחודשים הקרובים בלי כוכבה הפצוע, חיים זלוטיקמן, תצפין להיכל הספורט ברוממה (8.30) למיפגש עם קבוצת הפועל חיפה. הרעבה לנצחון. שני נצחונות הליגה ונצחון בגביע־קוראץ׳ ביוון העלו אמנם את המורל בהפועל ת"א, אך הפעם תצטרך להיות במיטבה מול קבוצה חיפנית, שתנסה לנצל את ביתיותה ולקצור נצחון, כמו בעונה שעברה (93:96).

● קבוצת מכבי רמת־גן, עם שני הפסדים, תעלה לבירה כדי להתמודד עם העולה החדשה, הפועל ירושלים (8). ירושלים, כמארחת נראית טוב יותר מאשר מכבי רמת־גן, שמעדה בשני משחקי־בית. רמת־גן תשתדל אמנם ללחום אך תהיה זו הפתעה אם תחזור הביתה עם נצחון.

● באולם ביהוד (8) ייפגשו שתי קבוצות המשוועות לנצחון ראשון: הפועל רמת־גן, ששוקמה ממש לפני פתיחת הליגה, והפועל איתן גבת, העולה החדשה.

הטבלה הלאומית
(אחרי שני מחזורים)

1.	מכבי ת"א	233־142	4
2.	גליל־עליון	206־166	4
3.	אליצור נתניה	202־165	4
4.	הפועל ת"א	156־145	4
5.	הפועל ירושלים	182־188	3
6.	הפועל חולון	166־151	3
7.	מכבי חיפה	194־188	3
8.	בית"ר ת"א	163־170	3
9.	הפועל חיפה	158־179	2
10.	מכבי רמת־גן	167־196	2
11.	הפועל גבת	141־186	2
12.	הפועל רמת־גן	137־223	2

השבוע בכדורסל

● הערב: בליגה הלאומית: הפועל חולון — אליצור נתניה; הפועל ירושלים — מכבי רמת־גן; הפועל חיפה — הפועל ת"א; בית"ר ת"א — מכבי חיפה; מכבי ת"א — הפועל הגליל־העליון; הפועל רמת־גן — הפועל איתן גבת.

● שלישי: בגביע־רונקטי לנשים: טריאולו, איטליה — מכבי דרום/רמת־חן.

● רביעי: בגביע־קוראץ׳: הפועל ת"א — אפולון פטרס, יוון.

● חמישי: בגביע־אירופה לאלופות גברים: מכבי ת"א — פואי־באסקט, שוייץ; בגביע־אירופה לאלופות נשים: אליצור ת"א — ספורטינג אתונה; בגביע־רונקטי: טריאולו, איטליה — מכבי דרום/רמת־חן.

ויליאמס ב...קרית־גת

גם משחקים בליגה הארצית בכדורסל — הערב. במחוז הדרומי תתמודד קבוצת אליצור נהדרוד רמלה, עם אריל ויליאמס, בקרית־גת, נגד הפועל המקומי.

שאר המשחקים בדרום: הפועל גבעתיים — אליצור קרית־אונו; אליצור ת"א/פ"ת — מכבי ירושלים; מכבי פ"ת — בית"ר ירושלים; מכבי ראשל"צ — אס"א ת"א/רמת־השרון; הפועל נען — מכבי דרום ת"א.

משחקי תוך מצפים לקבוצות הבלתי־מנוצחות בצפון: הפועל נהריה תשחק בכרמיאל נגד מכבי המקומית; מכבי נתניה תתמודד בחדרה נגד מכבי חדרה, ומכבי בת־גלים תקיים משחק־חוץ בגן־שמואל, נגד הפועל בקעת בית־שאן.

שאר המשחקים בצפון: הפועל עין־דור/תבור — הפועל עמק־יזרעאל; מכבי קרית־מוצקין — הפועל בית־אלפא. הפועל גן־שמואל תהיה חופשית.

דרבי תל־אביבי בפתיחת הליגה לנשים — הערב

מאת יוסף הסם

משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורסל יחודשו הערב בדרבי תל־אביבי, בו תארח מכבי ת"א, את האלופה ומחזיקת הגביע, אליצור ת"א, ב־9 במכבי־דרוזה.

שאר המשחקים הערב: הפועל חיפה — אליצור ראשל"צ (6.45); הפועל גלבוע — בני־יהודה ת"א (6.45); הפועל גבעת־חיים — הפועל ת"א (8); מכבי רמת־חן — אס"א ירושלים (8), המשחק בין הפועל ירושלים ומכבי דרום/רמת־חן נדחה עקב הופעת מכבי דרום בגביע־רונקטי באיטליה.

ארה"ב — אלופת העולם ניצחה את ברה"מ 1:3

● כדורעף

נבחרת ארה"ב, שהונהגה ע"י סטיב טימונס וקארל קירלי, זכתה אמש בפאריס, באליפות העולם בכדורעף בנצחה בגמר את ברה"מ — 1:3 (12:15, 15:11, 15:8).

זו הפעם הראשונה שארה"ב, האלופה האולימפית, זכתה באליפות העולם לגברים.

בריה"מ, אלופת העולם וארה"ב, האלופה האולימפית, פילסו הדרך לגמר אליפות העולם בכדורעף. בריה"מ הכניעה בחצי־הגמר את בולגריה, 0:3 וארה"ב את ברזיל 0:3.

בולגריה סיימה שלישית לאחר שניצחה את ברזיל 0:3. דירוג 6־8: קובה — צרפת 1:3; דירוג 7־8 : ארגנטינה — צ׳כוסלובקיה 0:3; דירוג 9־10: פולין — יפאן 0:3; דירוג 11־12: איטליה — סין 0:3.

שיא ישראלי בקליעה באוסטריה

הקלעית גילה זאורה שיפרה באוסטריה את השיא הלאומי לנשים בירי ברובה אויר, כשצברה 384 נקודות מ־400 אפשריות — שיפור של 8 נקודות לשיא של ממור עציון מקיבוץ נירים.

ההישג נקבע בתחרות בינ־ארצית.

דרום־קוריאה — אלופה בכדורגל

דרום־קוריאה זכתה בטורניר הכדורגל במשחקי־אסיה בסיאול, כשגברה בגמר על ערב־הסעודית 0:2 לעיני 70 צופים.

סין זכתה ב־94 מדליות זהב, 82 כסף ו־46 ארד. לפני דרום־קוריאה 93־55־76 ויפאן 58־76־77.

● בסודו האלופה, ריאל מדריד, נוצחה במחזור ה־7 בליגה ע"י אוסאסונה 0:1. ברצלונה, שהכניעה את ואייארוליד 0:3. משעריהם של גרי לינקר ומארק יוז, עלתה לראש הטבלה עם 11 נקודות, ומקדימה בנקודה את ריאל.

מאחורי הקלעים

גינצבורג התקנא ברוזנטל ואיוניר: רוצה אירופה!

מלמיליאן היה פופולארי בין... אוהדי הפועל חיפה ★ אבי רן נעלב והלך הביתה ★ מיקי בן־שיטרית מרגיע: חכו לדרבי ★ וייצנר הצטלם עם שריר והכריז: אין סולחת!

זיו פותיחה, חבר קיבוץ דן בגליל־העליון, הוכתר כאלוף ישראל בטניס לנכים במרכז גיפו. את הגביע לאלוף החדש העניק ראש עיריית ת"א, שלמה (צ׳יץ׳) להט.

★ ★ ★ כדורגלן בית"ר ירושלים, אורי מלמיליאן, היה פופולארי מאוד בין אוהדי הפועל חיפה בדרבי הכדורסל נגד מכבי חיפה (79:88). לאורך כל המשחק שאגו את שמו של מלמיליאן במטרה להקניט את אוהדי מכבי חיפה, ולהזכיר להם את הפסד הליגה בכדורגל בשבת, בו כבש הכוכב הירושלמי את שני השערים (1:2). לעומת זאת תלה אחד מאוהדי מכבי חיפה שלט: „איי לייק מייק". הכוונה היתה לכדורסלן מכבי חיפה, מייק קלארק, שהיה הקלע המצטיין במגרש. אוהד אחר, מנהל בריכת מכבי חיפה, אמנון נוכבאום, הזמין את הקבוצה מייד אחרי המשחק ל„חאפלה" בבריכה. הוא ניחש שהקבוצה תנצח, והכין את הכיבוד מראש — סיפורו של יוסף גלזר ★ ★ ★ ליו"ר מכבי חיפה, אבנר יוסף, למאמן פנחס גרשון ולכדורסלנים דורון שפע, עדי גורדון ותומר שטינהאואר, יש מאון נקי מהפסדים במשחקי־הדרבי החיפנים בכדורסל. מאז הגיעו לקבוצה ניצחו בכל שמונה המשחקים הרשמיים. מעניין לציין שברוב משחקי־הידידות בין שתי הקבוצות היתה ידה של הפועל חיפה על העליונה. אגב, לקפטן הפועל חיפה, גדנתן דלזל, היה זה הפסד שמיני בדרבי. לא נעים ★ ★ ★ מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה הנהיגה מדיניות של ידיקשה במשחקי הדרבי בכדורסל ומנעה את כניסתם של אנשים שבעבר תפסו מקומות ביציע ללא תשלום. כך היה לגבי הכדורגלן רפי אוסמו (הקטן). הטענה: עבר למכבי יבנה. שוער הכדורגל, אבי רן, נטש את המקום בזעם ולא חזה במשחק לאחר שסירבו להכניס את אחד ממקורביו ★ ★ ★ ראשון „המנחמים" את הפועל חיפה על ההפסד בדרבי היה כדורסלן־העבר של הקבוצה וכיום שחקן הפועל ת"א, חיים זלוטיקמן. שנכנס לחדר־ההלבשה והרגיע את חבריו לשעבר. אחר־כך בירך את חברו הטוב, כדורסלן מכבי חיפה, דורון שפע. גם זלוטיקמן ורעייתו נאלצו לרכוש כרטיסים בכסף מלא ★ ★ ★

מטי איוניר לרווה ההולנדית שינה את תכניותיו של שוער מכבי ת"א, בוני גינצבורג. מרדכי חביב מגלה כי גינצבורג בודק את כל האפשרויות לשחק באירופה ומדבריו ניתן להבין כי בעונה הבאה כבר לא יופיע בליגה שלנו ★ ★ ★ מיקי בן־שיטרית עדיין לא פרע, ולו גם שכר אחד. מאלה שרשקעו כו בהפועל ת"א. אבל מי שמשוחח עם החלוץ נמוך־הקומה שומע ממנו ניבה אופטימית למדי. כך. למשל, טוען בן־שיטרית. שהליגה מבחינתו תתחיל רק בדרבי התל־אביבי. נגד מכבי ת"א. במחזור החמישי. בן־שיטרית. שבמשחקו הראשון במדי מכבי ת"א, לפני שנתיים. כבש שני שערים לרשת הפועל ת"א (1:0). רוצה לפצות את „האדומים" בכיבוש שערים בדרבי ★ ★ ★ נצחון הפתיחה בליגה של מכבי יפו על הפועל ת"א (2:2), היווה עבור כמה מראשי מכבי חיפה כאינטרין בלומפילד. בעיסקה משותפת עם הפועל ת"א. כתום עיסקה זו פרץ סכסוך חריף בין ראשי שני המועדונים והשותפות ביניהם הופסקה ★ ★ ★ ריטצ׳ט טורק נעלם. הכדורגלן הבינ־לאומי לא נראה עוד ביפו. בבת־ים ובתל־אביב. המקורות כהם בלט דרך־קבע. בבדיקה שנערכה התברר כי טורק מבלה את רוב זמנו בעיר הצפונית עכו. לאחרונה נכנס בשותף בחנות לציוד ספורט בעכו ולפחות בשלבי הרצה הוא שוהה בעיר. עוכרה זו נוצלה ע"י ראשי הקבוצה העכואית, המשחקת בליגה הארצית. לדבר על ליבו של טורק לעבור ולשחק בשורותיה. נכון להיום, מרגיש מרדכי חביב. זו אפשרות ריאלית בהחלט ★ ★ ★.

הכדורגלן חובב החיות

★ ★ ★ רומה שההפתעה העיקרית בשני מחזורי הפתיחה בליגה הלאומית בכדורגל היא מיקומה של העולה החדשה מבית"ר ת"א. קבוצה זו ניצבת בפיסגה. ראשי המועדון אינם מתרגשים מעובדה זו. אבל בשבוע שעבר הזכירו כי רק לשחקן אחד יש... מענק־אליפות. זה הקשר יוסי מזרחי, שהגיע מבית"ר ירושלים ותבע סעיף בחוזה. לפיו יקבל 5000 דולאר אם בית"ר ת"א תזכה בכתר ★ ★ ★ בעלי אולמי הנוצץ בתל־אביב ידועים כמקורבים לכדורגל. בסוף השבוע שעבר היו אמורים לארח את שחקני מכבי ת"א ונשותיהם לארוחת־ערב חגיגית. הארוחה בוטלה בגלל מוגידאויר. שכן הארוחה נועדה להיערך בגן־זהיטרופי הפתוח. הערב הם אמורים לארח את שחקני בית"ר ת"א, בתקווה שמזג־האוויר לא יפריע ★ ★ ★ רוני מאיר. מהכדורגלנים הבולטים בבני־יהודה ת"א. עוד לא שיחק העונה מאחר שמחלים כפציעה וניתוח. הוא מנצל את זמנו הפנוי ל...איסוף בעלי־חיים. זהו התחביב של הקשר הנמרץ עד שישוב ללבוש את מדי ה„זהובים" ★ ★ ★ „אשתי לא תסלח לך על מה שעשית לי" — אמר שוטם הכדורגל צבי שריר לראש עיריית חיפה. אריה גוראל. כאשר השניים נפגשו במסיבת־ההפתעה, לפני שבוע כנודים, ליו"ר איגוד השוטסים, אברהם קליין. כזכור נאם גוראל בעצרת אוהדי מכבי חיפה. יום אחרי סערת־בלומפילד וגינה את שריר. יו"ר מחלקת הכדורגל על מכבי חיפה. צבי וייצנר, הסכים להצטלם באותו מעמד עם שריר אך הכריז: „אין סולחה!" — סיפורו של יוסף גלזר ★ ★ ★ עומר רווה, כדורגלן הפועל עכו, שרעייתו רותי נפצעה קשה בתאונת־דרכים ועדיין מאושפזת בבית־חולים אלישע עם שברים וחבלות, הצליח להתגבר על המשבר האישי בצורה שהפתיעה אפילו את אנשי הקבוצה העכואית. עלי אף שאינו חלוץ כבש שני שערים בשני מחזורי הפתיחה נגד היורדות מהלאומית. הפועל חיפה (2:2) והפועל ירושלים (1:1) ★ ★ ★ קבוצת הכדוריד של הפועל רמת־גן, סגנית האלופה, שמשחקה בגביע־אירופה למחזיקות־גביע. נגד סקאפטי האיסלקית. בוטל בגלל סידור האיסלקים לשחק בארץ. החליטה שמשחקה על פיצוי מקורי: לקבוצה אורגן מחנה־אימון בשרותיים — דיווחו של יוסף וזכם ★ ★ ★ כתבנו אביהו שפירא מספר שהפתעה נעימה ציפה לכדורסלן הפועל גליל־העליון, ארז חזן, בבואו בשבוע שעבר לאימון. לציון יום הולדתו ה־25 הוכנה עוגה ונפתח בקבוק שמפניה ★ ★ ★.

חוזה מקוצר

★ ★ ★ קבוצות הכדורסל של הפועל חולון ומכבי רמת־גן התמודדו בשבוע שעבר בליגה. למאמני שתי הקבוצות, מולי קצורין (הפועל חולון) ואפי בירנבוים (מכבי רמת־גן), היה זה „מיבחן היסטורי". למי שאינו יודע, מספר יוסף חבב. הרי שהשניים שהו יחד בגן־עירוני ברמת־גן; אחר־כך למדו בבית־הספר היסודי יהלום ובבית־הספר התיכוניים דביר וכליף. הם שיחקו יחד במכבי רמת־גן מקבוצות הילדים עד לנוער. תחת שרביטו של יצחק (תוקי) יעקבוביץ. „תוקי" מאמן כיום את קבוצת הנשים של מכבי ת"א ★ ★ ★ קבוצת הנשים של אליצור ת"א. בשורותיה נופיעה כדורסלנית חיזוק שחוכת־עור, יולנדה פלצר, רק למשחקי גביע־אירופה. חתמה על חוזה מיוחד עם האמריקנית. יצחק ויסהוף מספר כי החוזה נחתם לארבעה משחקים בלבד: שניים נגד ספורטינג היוונית ושניים נגד הקבוצה הצ׳כית, סלביה פראג. רק אם יקרה נס והישראליות יעברו את הצ׳כיות יחתם חוזה נוסף ★ ★ ★ במשחק הליגה בכדורסל בין קבוצות הפועל ת"א והפועל ירושלים (82:73), התמודדו זה נגד זה שני קיבוצניקים ששיחקו בעבר בהפועל גן־שמואל. כל קנז הופיע בהפועל ירושלים ושחר ריקמן בהפועל ת"א. קנז הוא שחקן המישייה וריקמן מחליף בלבד ★ ★ ★ רכז הכדורסל של הפועל וסגן יו"ר איגוד הכדורסל. איתן זפר. שימש כמשחק בין קבוצות הפועל ת"א והפועל ירושלים כ„שוטר־תנועה". חפר הכחיץ בשלושה מחברי הנהלת הפועל ירושלים היושבים ביציע צדדי. הוא תבע מהפועל ת"א להעבירם ליציע המרכזי. לא היו בעיות. השלושה הועברו בכבוד למקומות הנוחים ★ ★ ★ מנהג נאה עשתה לה קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א במשחקיה הביתיים. לעתונאים שבאו לסקר את המשחק נגד הפועל ירושלים הוגש כיבוד. העתונאים, שנכחו במשחק, נזכרו שגם הנהלתה הקודמת של הקבוצה החלה כך את העונה. אבל אחרי שני מחזורי ליגה הפסיקה. נראה אם להנהלה החדשה יהיה אורך־רוח לגבי הארוחה ★ ★ ★ שעה שהפועל ת"א קיחקה בשבוע שעבר כפטרס שביוון בגביע־אירופה חגג חבר ההנהלה. יורם דורי, את הולדת בתו. לדורי יש כבר שלושה ילדים. על־אף זאת גילה התעניינות רבה בתוצאת המשחק ביוון ★ ★ ★ ארבעה מהשמות המזוהים ביותר עם מכבי קרית־מוצקין בכדורסל הנהיתו אותה בשבוע שעבר לקשרים בליגה הארצית. במשחק בנהריה. בו נוצחה מוצקין 70:106. היה מאמן הפועל נהריה, רוני שיפטן והכדורסלנים אילן רוקח, נקי דור ודב דוברבני. כל הארבעה היו גיבורי עליית מכבי קרית־מוצקין ללאומית לפני שלוש שנים ★ ★ ★.

טוב לחזור הביתה

★ ★ ★ תמיד נעים לספר על ישראלים שחוזרים הביתה אחרי שהייה של שנים רבות בחו"ל. לאחרונה חזר ארצה המגן הבינ־לאומי של מכבי חיפה, מרדכי (מוטי) לובצקי, ששהה 12 שנה בדרום־אפריקה. עתה החליט לשוב עם רעייתו וילדיו. בשבת חזה, במשחק מכבי חיפה, וביציע המרכזי בקרית־אליעזר פגש במי שהיה עסקן הקבוצה שנים רבות. מקס גרינבאום וכחבריו לקבוצה בעבר. אהרון גרשגורן ויואב לוי. לובצקי ימשיכו בעסקיו בדרום־אפריקה אך יתגורר בארץ — דיווחו של יוסף גלזר ★ ★ ★ המעבר של רוני רוזנטל לפ.צ. ברוז׳ הבלגית, ויותר מכך המעבר של

תרבות ואמנות

בעריכת עלינא תורי

קולנוע

האופרה באה אל הקולנוע

„אותלו" בקולנוע „שחף" בתל־אביב

מאת משה צימרמן ונירית בן יוסף

„אותלו". לחתוך בבשר החי – בתמונה פלסידו דומינגו (אותלו) חוסטינו דיאז (יאגו)

הקולנוע פנה תמיד אל מדיומים שכנים. תחילה היו אלה התיאטרון והוודוויל שפרנסו את הסרט האילם מבית מדרשם של מק סנט, באסטר קיטון, צ'ארלי צפלין, שהביאו את הקומדיה הקולנועית האילמת, ויש האומרים את הקומדיה הקולנועית בכלל, לפסגת יצירתה. עם המצאת הקול פנה הקולנוע אל התיאטרון המבוסס, פנייה שגרמה לכך שרבים מסרטי הקולנוע נראו כתיאטרון מצולם.

בשנים האחרונות פנה הקולנוע באופן מסיבי אל האופרה. זו הפכה לאתגר, שרבים מבימאי הקולנוע ששים להתמודד איתו ולהופכו ליצירה קולנועית. להבדיל מן האופרה המצולמת, שלא היתה אלא הנצחת הצגות אופרה על צלולויד. בין הישגיה הבולטים של מגמה זאת ניתן למנות את „חליל הקסם" של ברגמן על פי מוצרט, „כרמן" של רוסי על פי ביזה, „דון ג'ובאני" של לוסי על פי מוצרט, „לה טרוויאטה" של זפירלי על פי ורדי.

בעיבודים אלה ניכרות שתי מגמות בולטות, הצילום באולפן לעומת צילום באתרי צילום טבעיים. אלו כאלו יזכו להישגים נכבדים, ודומה שעדיין לא התגבשה לחלוטין שפת קולנוע נורמטיבית לגבי האופן בו יש להעביר אופרות למסך. בסרט שלפנינו, „אותלו", הוא אחד מהסרטים שפונים אל אתרי הצילום הטבעיים. פרנקו זפירלי בחר לצלם את הסרט באתרים בכרתים, דרום איטליה וונציה, ובאמצעותם הוא מציג לנו אותלו חי ונושם שמצליח על משהו ממלאכותיותו הטבעית של המדיום האופראי. הצלחתו נובעת לא מעט מהשימוש הנפלא שהוא עושה בטנור הנפלא, פלסידו דומינגו, ובעוד זמרי אופרה ידועים פחות כקטיה ריצ'ארלי (דיסדמונה), חוסטינו דיאז (יאגו) ואחרים.

סרט המזכה את הלסידו דומינגו במספר נקודות זכות רבות בקרב על תואר זמר הטנור הטוב בעולם, אותו הוא מנהל עם פאברטי, זאת בזכות התפקיד הבלתי נשכח אותו הוא מגלם כאן.

בימאי גאון או אופרה להמונים

מאת אורה בן־דרור

אותלו לורדי בבמויו של זפירלי. הפקה — גולן־גלובוס. זמרים — פלסידו דומינגו־אותלו; קטיה ריצ'ארלי־דיסדמונה. מנצח — לורין מאזל. תזמורת ומקהלת „לה־סקלה".

הצגת הבכורה של האופרה „אותלו" ב„לה־סקאלה" ב־5 בפברואר 1887 זכתה להצלחה כבירה. ורדי נקרא לעלות לבמה עשרים פעמים לקול תשואות סוערות, בעוד הקהל מנופף בכובעים ובממחטות, וקם לכבודו כאיש אחד.

היום, מאה שנה לאחר מאורע זה, זוכה „אותלו" לאינטרפרטציה קולנועית, כשההסרטה נעשתה בחלקה בכרתים, ובחלקה בטירה עתיקה ויפהפיה בקרלטה שבדרום איטליה.

המונח „אופרה" מוגדר במילון כ„צורה תיאטרלית המכילה טקסט דרמטי, המשולב במוסיקה." ההגדרה אינה מטפלת בבעיות השילוב של מוסיקה וטקסט עם קולנוע. שהיא בעייה חדשה יחסית, ומורכבת. לדעת פלסידו דומינגו, סרט זה מיועד לקהל הרחב ולא לחובבי המוסיקה בלבד. ואכן, גדולתו של המדיום הוא בהיותו זמין לכולם. בייחוד בארץ, בה לא קיים מוסד אופראי מפואר, ניתנת ההזדמנות לצפות באופרה.

כשאמן נוסף — זפירלי מתחבר לשייקספיר ולורדי, יש כמובן אינטרפרטציה חדשה לאופרה, אבל גם כאן ניתן להפריד, ולהתייחס לאיכות פס הקול בלבד. כשבאים לדון באספקט המוסיקלי של היצירה, הבצוע נהדר. לורין מאזל מוציא פנינים מהתזמורת של „הלה סקאלה", והפרשנות לאופרה הכל־כך מורכבת, מצויינת.

תפקיד הטנור שהוא קשה במיוחד באופרה זו, קולח מפיו של דומינגו בשטף, כשהוא עובר בטבעיות מתפקיד לירי, לתפקיד דרמטי במערכה השניה, ולשילוב של שניהם במערכות האחרונות. כאשר לדסדמונה, התשובה שנתן זפירלי לשאלה — מדוע בחר דווקא בריצ'ארלי — היא אולי הקולעת ביותר: „מפני שהיא זמרת הסופרן היחידה היום, שאפשר גם לצלם אותה..".

במאמץ של שתים־עשרה שעות הקלטה רצופות נאסף החומר לפס הקול של הסרט. גורם מסבך שאינו קיים בהקלטה לתקליט רגיל היה הנחיצות במספר גירסאות, שכל אחת מבוצעת במהירות שונה, על מנת לאפשר לבמאי מרחב פעולה בצילומים. למרות הקשיים, ההקלטה טובה, ונקווה גם כי מערכות השמעה באולמות הקולנוע תעמודנה בדרישות הטכניות.

זפירלי טוען כי במקרה זה של „אותלו", ורדי הוסיף מימד בלתי רגיל לטרגדיה של שייקספיר. שייקספיר ללא ורדי נראה ארוך ומאכזב. למרות זאת, הרשה זפירלי לעצמו לחתוך בבשר החי — לקצר — ולעתים אף להוסיף לפי ראות עיניו. במאי גאון או... אופרה להמונים?

התאטרון סלחני הרבה יותר לג'סטות פאתטיות מאשר הקולנוע, בו הורגלנו מזמן לקצב אחר, ומכאן הבעייתיות. לראות את דסדמונה מתה, כשרוחה ממשיך לשיר באטיות. זה יכול להראות מגוחך על גבי המסך; בשעה שבאזנה לתקליט (ולאלה שאינם דוברי איטלקית...) ניתן לעקוב אחר המוסיקה בלבד, והכבודה במקומו מונח.

אירוע

„עלי בריקדות" נגד מוזיאון ת"א

מאת דויד אור

מרים שרון אמנית אלטרנטיבית, עובדת בשטח כ־15 שנה בארץ ובחו"ל אך לא זכתה לעלות על המפה הכללית של העולם האמנותי הממוסד. בחו"ל בספרי האמנות המודרנית היא מצויינת קיימת. אבל בארץ היא בחזקת נעלם.

היא כותבת: „אומנות, נחשבת אוניברסלית רק עבור אותם אמנים, שחיים במרכזי האמנות ומקורבים להם לממון לפירסום שמפיץ לעולם, מהי אומנות. כך נוצר האימפריאליזם התרבותי, ונדחקת לשוליים האמנות האמיתית, הקשורה לסביבה למצב הפוליטי, והמשמשת כשותפה לפעילה ביקורת החברתית ובתהליך החשיבה מתקדמת. עולם האמנות הממוסד אינו מכיר אינו מודע למצבים השונים ממנו צומחת אמנות ספציפית".

מרים שרון יוצאת למלחמה נגד הממסד: שבוע שעבר הפגינה הפגנת יחיד ליד מוזיאון תל־אביב. היא עשתה עבודת קולאז', המבוססת על ציורו של דלקרוא „לוחמי הבריקדות", ועשתה אותו לדגל איתו הפגינה ליד פתח המוזיאון בנסיון למקד את תשומת הלב של אנשי המוזיאון אך הם לא באו, ולא היו בשטח. הבריקדות שלה כנגד המוזיאון זכו להד קלוש, ורק אמצעי התקשורת יכולים לסייע לה במאבקה אז הנה אנחנו כאן;

מרים שרון עוסקת כ־15 שנה בעבודה אמנותית סביבתית בארץ בקיבוצים. פרוייקט שלה הקרוי „סולידריות" היה אוהל אחד דמוי כתר ענק ליד הכפר מזרע, פרוייקט „יהלום" ליד הבסיס הגרעיני „גרינהם קומון" בבריטניה, פרוייקטים נגד כהנא, שחרור אסיר פוליטי, 100 ציורי שלום עם ילדים יהודים וערבים במחנה עבודה בנצרת, ועוד עבודות רבות בעלות מסר פוליטי פמיניסטי וחברתי בארץ ובעולם.

מה אומרים אנשי המוזיאון על הבריקדות של מרים שרון?

מרים שרון – מסר פוליטי פמיניסטי

רשות מקומית

מאת אשר שילוני

איפה חוקי העזר?

מצבורי אשפה, פסי־ירק מטונפים, עצים שגדלו פרא — כל אלה (ועוד) מאפיינים היום את חולון. בעירייה אומרים: בעיות תקציב. אשם נוסף הוא האזרח הקטן. אם היה איכפת לו, העיר היתה נראית אחרת

מאת אשר שילוני

חולון הופכת לעיר לא נקיה. מי שהיתה ידועה בעבר כעיר ירוקה ומסודרת, הולכת ומאבדת את תדמיתה החיובית. היא מעמידה את עצמה בשורה אחת עם ערים מוזנחות ורעשניות ותושביה הורסים במו־ידיהם את ראותיה הירוקות, שניטעו בעמל רב.

אתה עובר בשכונות וברחובות ורואה אשפה המתעופפת לכל עבר. מצבורי האשפה במגרשים הריקים הם פרי אשמתם המשותפת של פועלי הנקיון, המרוקנים למגרשים את תכולת העגלות („עד שמשאית התברואה תואיל לאסוף לתוכה"), ושל התושבים, המרוקנים למגרש שבמרכזו שכונתם את כל אשפת החצרות.

אתה הולך ברחוב ורואה מדרכות הרוסות, המהוות סכנה להולכי רגל. ועד שיקרה אסון, ומישהו ישבור ידיים ורגליים ויתבע מהעירייה אלפי שקלים כפיצויים — איש לא יתעורר.

לאיש לא איכפת. אף אחד בעירייה לא מתרשם מכך שעצים, שגדלו פרא בחצרות, חוסמים את המדרכות ומאלצים את הולכי הרגל לרדת לשולי הכביש. לאיש גם לא איכפת אם לא יינטעו עצים חדשים במקום אלה שהתייבשו ומתו.

כמו בתחנה המרכזית

יש חוק עזר למניעת רעש. אבל אין אפילו פקח אחד לרפואה, שיאסור על החנויות להשמיע מוסיקה רעשנית ומחרישת אוזניים — ממש כמו בתחנה המרכזית בתל־אביב. יש אמנם חוק עזר, שלפיו אפשר לחייב בעל מגרש לשמור על נקיון מגרשו, אבל איש לא דואג להפעילו, ממש כשם שלא מפעילים את חוקי העזר בבתי הקולנוע, שרצפתם, לאחר ההקרנה, נראית כשדה־קרב.

אחד המחדלים החמורים, הקורים היום בעיר, הוא עניין הזנחת הגנים הציבוריים ופסי־הירק.

גנים וגינות, שניטעו לפני שלושים שנה, אינם זוכים לשיקום: להחלפת הצמחיה שהזדקנה, לריענון, להכנסת צמחיה חדשה ופורחת במקומם. במקום דשאים גדל עשב־רע ומסביבו קרחות. הצמחים אינם זוכים לגיזום, אין מנקים גנים ציבוריים, וממש קשה להיכנס אליהם בשבתות.

בראש המחלקה לגנים ונוף עומד רפי פינטו — אדם בעל ידע מקצועי רב, יוזמה ורצון טוב. ביוזמתו קושטה הכניסה לעיר באדניות פורחות לכל אורך שדרות־אשכול וניטעו גנים חדשים. אך מה ערך לגנים החדשים אם אין באפשרותו להחזיק את הקיים?

שוחחנו עם כל הגורמים האפשריים בעירייה. יש תחושה, כי כולם מרימים ידיים. הנימוק — חוסר כח אדם. יש האומרים: מי שאשם הוא האזרח הלא־ממושמע.

קבלנים והזנחה

בחולון, וגם בערים אחרות, נמסרת תחזוקת הגנים לקבלנים פרטיים, לפי מכרז. הזוכה במכרז הוא מי שמגיש את ההצעה הזולה ביותר. אולם, בסופו של דבר, הזול יותר הוא גם היקר יותר. אין חכמות.

רפי פינטו אומר: רכזי האזורים עובדים קשה מאוד, אבל הקבלנים אינם נותנים את התמורה המתחייבת. המצב בתל־אביב גרוע מזה יותר, משום שהעירייה נותנת לקבלן תשלום טוב יותר.

פינטו מונה סיבות נוספות: מתווספים גנים חדשים, אבל אין מקבלים עובדי גינון נוספים במשך השנים האחרונות, בגלל מדיניות הקיצוצים וההקפאה. פוטרו עובדים זמניים והופסקה עבודתם של עובדי גינון שיצאו לגימלאות, ולא קיבלו אחרים במקומם. מי שעובד חדש — אם יש כזה בכלל — אינו ברמה הדרושה; גנן טוב מחפש עבודה קבלנית פרטית, ואינו מוכן לקבל את השכר העלוב שמציעים לו בעירייה. נכון, לאחרונה התקבלו כמה עובדים טובים, אבל הוא חושש שמא יעזבו.

פינטו, כמו פקידים אחרים, מאשים את האזרח המטנף והורס. „יש פסי־ירק לאורך רחוב ההסתדרות, אך במקום שהגננים יטפלו בצמחיה, הם עסוקים שם בסילוק פסולת בנייה, שהתושבים מפנים אל פסי הירק". אילו היה פיקוח מונע, המצב היה משתנה. פיקוח כזה — אין. אין גם כל השגחה על פועלי הנקיון, שמא יטאטאו את הפסולת מן המדרכות וישליכו אותה לעבר פסי הירק.

בעיריית חולון יש חלוקה משונה ביותר: את המדרכה מטאטא פועל הנקיון, אבל הוא לא ירים אפילו פיסת־נייר אחת מפסי הירק שלאורך המדרכה. זה כבר שייך לגנן. כך נקבע בעירייה, ואין על כך עוררין.

כולם מרימים ידיים

הלכנו לסגן מנהל אגף התברואה בעיריית חולון, יצחק חרוש. גם הוא תולה את האשמה במחסור בעובדים ובמסירת העבודות לקבלנים פרטיים. גם מ"מ ראש העירייה, עו"ד חיים שרון, חוזר על עיקרי הדברים: אין מי שרוצה לעבוד בפיתוח עירוני בשכר הנמוך כל־כך.

ה„עירייה", אומר שרון, „נזקקה לשירותי חברות פרטיות המספקות כוח עבודה בכוח אדם זה. יש תחלופה גדולה. אתה מכשיר פקח חדש, וכשהוא כבר יודע את מלאכתו, הוא פשוט עוזב. לא כדאי לו לעבוד בשכר נמוך".

שרון מציין כי רשות הרבים הפכה הפקר. „בשבילי", הוא קובל, „זה כאילו תוקעים לי סכין בלב, כאשר אני רואה תושב זורק פסולת לרשות הרבים".

גורם נוסף, לדבריו, הוא דתם של הפועלים. ערבים מהשטחים. די בחג מוסלמי אחד, כאשר הם נעדרים מעבודתם, והעיר כבר מלוכלכת.

פקחים לא יעזרו

עו"ד שרון מציין שבכל העיר יש 20 פקחים בסך־הכל. ואלה ממונים גם על הבנייה, התברואה ועוד. „אבל גם אם ניקח עשרת אלפים פקחים, לא יעזור דבר, אם התושבים עצמם, מיוזמתם, לא ישמרו על הנקיון", הוא אומר.

לדבריו, בדעתו להפעיל ארגוני מתנדבים־גימלאים, שיעבדו כפקחים בהתנדבות. בעיר יוצבו מיכלים גדולים לאיסוף אשפה, ויסולקו תחנות האיסוף הקטנות; הוא רוצה היום להפעיל שיטת השוט והגזר — מערכת פיקוח וענישה לצד פרסים לשומרי נקיון.

בינתיים, מבטיחים כולם מבצע נקיון גדול בעונת החגים. חבל רק שאין לנו איזה חג קטן בכל שבוע. אולי תהיה לנו עיר נקיה.

המגרשים השכונתיים הפכו למזבלות לעת מצוא

מאת יוסף שגיא

חומר נפץ נגד אבני מרה

היפאנים זזו הראשונים. עכשיו מנסים ללכת בעקבותיהם אחרים — הכוונה לניפוץ אבני מרה ואבני כליות בעזרת מטען זעיר של חומר נפץ המוחדר לגוף.

הטיפול נראה בערך כך: הרופא המנתח מחדיר לתוך המרה קטטר שאורכו כ־40 ס"מ וקוטרו מילימטרים ספורים. בקצה הקטטר מחט שאורכה 2 ס"מ וקוטרה 3 מ"מ בלבד. בתוך המחט נמצא חומר הנפץ המוחדר אל תוך האבן, במשולב עם מנגנון ה„מדליק" את החומר בזמן המתאים. מטען הנפץ מפוצץ את האבן, וזו, כשהיא מרוסקת, יוצאת מהגוף.

אחר כל הטיפול, מרגע החדירה אל המרה, עוקבים בעזרת מתקן שיקוף. במידת הצורך מחדירים, בעזרת קטטר, מלקחיים המרסקות את האבן, לאחר הטיפול הראשוני, לחתיכות קטנות יותר. חלק מהן מוציאים אל מחוץ לגוף, וחלק כאמור עובר דרך צינורות המרה החוצה.

לא תמיד מצליחים לגמור עם האבן בפיצוץ הראשון. לעתים חוזרים על הטיפול בחומר נפץ, וקרה שהיה צורך בכמה פיצוצים. יש והפיצוץ מבחוץ מרסק את האבן, ולעתים אין מנוס מקידוח חורים בתוך האבן, כדי לגרום לריסוקה לאחר הפיצוץ בתוכה.

חלוץ השיטה הוא פרופ' הירוקי ואטאנבה מבית־החולים האוניברסיטאי בקיוטו שביפאן. הוא החל בשיטתו זו כבר ב־1981. השיטה נוסתה תחילה באבני מרה. בקונגרס בינלאומי של אורולוגים בניו־יורק מסר המנתח היפאני כי ביצע את הטיפול אצל 96 חולים. ב־47 מקרים סולקה האבן כליל. במקרים אחרים היה צורך לחזור על הטיפול. הופיע דימום קל וגם חום, אך לא גבוה מדי. אחרי הצלחתו באבני מרה נוסתה השיטה גם באבני כליות, כך „פוצצו" האבנים אצל 12 פציינטים.

הגרמנים פוסלים את השיטה

בגרמניה נתקבלה השיטה בחוסר אמון ואף בלגלוג. האם הפרופסור הנכבד יהפוך את בית החולים למחסן חומר נפץ, שואלים שם. כן הם טוענים, כי במקרה של אבני כליות עלול הדף הפיצוץ לגרום נזקים כבדים. הגרמנים מעדיפים את שיטת האמבט החשמלי, הנהוגה גם בישראל. זוהי שיטה גרמנית עליה נמסר בזמנו במדור זה, הגורמת ריסוק האבנים בהשפעת גלי חשמל. בכלל, טוענים המתנגדים לשיטה היפאנית, מה טעם בשיטה גלמונית כזאת, בעידן הלייזר, האולטרה־סאונד וכו'.

אלף ריסוקי אבנים ב„הדסה" ירושלים

לא מכבר נרשם ב„הדסה" ירושלים הטיפול האלף באמצעות המכשיר לריסוק אבני כליה. פרופ' מרקו קין, מנהל המחלקה האורולוגית ב„הדסה", מסר כי בעזרת המכשיר החדש לריסוק אבני כליות נחסכו 26 אלף ימי אישפוז. בשיטה זו החולה שוהה בבית החולים 1.2 יום, במקום 10 ימים. רבים מהמטופלים הגיעו למחלקה לאחר מספר ניתוחים או בעקבות סירוב בתי־חולים אחרים לנתח, בשל מיקומן של האבנים. המטופלת הצעירה ביותר ב„הדסה" היתה בת 6 והמבוגר ביותר בן יותר מ־83.

שיטה לקביעת מין העובר מעוררת התנגדות בארה"ב

רוני אריקסון מוואיומינג שבארה"ב טוען, שניתן למיין במבחנה את הזרעונים בזרע בני־אדם, כך שזרעוני X יתרכזו בחלק אחד של המבחנה וזרעוני Y בחלק אחר. חשיבות המיון היא בכך, שזרעוני Y, כשהם מגיעים אל המטרה — הביצית — וחודרים לתוכה, מבטיחים עובר ממין זכר.

לטענת אריקסון, הזרעוניים הזכריים זריזים יותר ובמבחנה הם מגיעים מהר יותר אל התחתית. בדרך זו ניתן להפריד בין מרכיבים שונים של הזרע ולהגדיל את הסיכוי לזכות בבן, למי שמעדיף בן זכר. הסיכוי להצליח הוא 75%.

תגליתו של המדען מוואיומינג עוררה סערה זוטא בקרב רופאים, אנשי דת ופמיניסטיות. מסתבר, שלא רק אנשי דת ופמיניסטיות מתנגדים: גם בקרב הרופאים יש התנגדות לחדירה לשטח כה מפוקפק כמו קביעת מינו של העובר. בשל החשש שיהיו מי שירצו ליישם את השיטה לצרכים של „טהרת הגזע".

חדש בפה

גם מנקה, גם מעסה

הרולטה הדנטלית. גם במכונית

באחרונה הוחל בשיווקה בארץ של הרולטה הדנטלית „קסנקס", פרי פיתוח של הקונצרן השווייצי I.C.M. הבנוייה משני גלגלי גומי מחוברים במרכזם בהם נעוצים עשרות זיזי גומי.

השימוש במכשיר פשוט: לועסים את הרולטה בפה, כשהשיניים אוחזות במרכזו ושני הגלגלים פועלים על שני צידי השן, בתנועות לעיסה נמרצות מוזזת ה„רולטה" לכל אורך הפה.

היצרן מביא מנתוני הבדיקות שנערכו באוניברסיטת ציריך (המכשיר משווק זה 3 חודשים באירופה), לפיהם שיעור המזון שסולק מהפה בצחצוח שיניים היא 86%, בלעיסת הרולטה 89% ובשטיפת הפה 69%. ברולטה אין צורך בתנועות נכונות או מדוייקות, כמו בעת צחצוח שיניים. פעולת שיני הרולטה בתנועות עולות ויורדות טובה יותר לניקוי מתנועת מברשת השיניים, כמו גם פעולתה הייחודית על חיבורי החניכיים והשן. לעיסת הרולטה גם מעודדת יצירת רוק בפה, המסייע בניקוי.

תוצאה נוספת היא שיפור מצב החניכיים — התנועה המעסה את החניכיים מעוררת את זרימת הדם, ובכך מסייעת בטיפול בדלקות חניכיים ובנסיגת החניכיים. לדברי היצרן, הרולטה נוחה לשימוש, היא קטנה מקופסת גפרורים, ואפשר להשתמש בו גם במכונית או במשרד. מחיר מומלץ לצרכן הישראלי — 12.5 ש"ח.

כותל הדמעות של חולי הסרטן

אנליסה שליייש, בת 72, היא חוקרת סרטן ידועה במערב גרמניה. כשיצאה לגימלאות החליטה לעשות משהו עליו חשבה זה מכבר — להושיט יד לאומללים הנגועים בסרטן, אנשים אובדי עצות המחפשים הסבר, עידוד, אישור או הכחשת חששות. אנליסה ו־11 מחברותיה פתחו „קו פתוח" לחולים המבקשים עצה, ועידוד בשיחה טלפונית.

המרכז, המוקם בעיר היידלברג, מקבל קריאת טלפון מכל רחבי גרמניה. הפונים מעוניינים בפרטים על התקדמות המדע בשטח זה של הרפואה, הטיפול והאבחנה. בין המשיבים, רופאים, פסיכולוגים, ביולוגים, עובדים סוציאליים, ועוד. השבועון „שפיגל" מפרט את סוגי השאלות, כגון האם תרופה מסויימת נגד שיגרון היא מסרטנת, או: בני שכב במיטה בה שכב חולה לוקמיה — האם הוא עלול ללקות במחלה?

כשאין תשובה מן המוכן נעזר הצוות במחשב, בספרייה האוניברסיטאית ובמקומות אחרים. במקרים קשים במיוחד פונים אנשי הצוות לאחד מ־250 אנשי מחקר ומדע העובדים במכון לחקר הסרטן בהיידלברג.

המרכז פועל לפי הדגם האמריקני של „קאנסר אינפורמיישן סרוויס" שהוקם ב־1976 ביוזמת הממשל, ולו 21 שלוחות. המשיבים עברו הכשרה מיוחדת, הן בשטח הספציפי של מחלות סרטן והן בייעוץ פסיכולוגי. לפי הדגם האמריקני קמו מוסדות ייעוץ בצרפת, הולנד ובלגיה וגם בברזיל ובקנדה עומדים לפתוח „קו פתוח" לחולי הסרטן. המרכז בהיידלברג מוצף בפניות טלפוניות ורבים, שאינם יכולים להתקשר, שולחים מברקים ואף תיקים רפואיים עם בקשות הסבר ואישור האבחנה או הטיפול, אך לעובדי „הקו הפתוח" אסור לתת אבחנות מרחוק; הם עוסקים אך ורק במידע.

מעריכים, כי בגרמניה לוקים בין 800 אלף עד 2 מיליון איש במחלות סרטן, אולם לא כולם כמובן פונים ל„קו פתוח" ומצליחים לקבל תשובה.

המוסד הפך לכותל הדמעות של גרמניה. חלק מהפונים דואגים מראש, עוד לפני שיש להם סיבה לכך; רבים מהנזקקים לעצה חלו זה עתה באחת ממחלות הסרטן. בין הפונים נשים החוששות מגידול בשד, גברים המבוהלים מסרטן הפרוסטטה וסרטן מערכת המין בכלל. מסתבר, שאנשים רבים מתביישים לשאול ישירות את רופא המשפחה שלהם. השיחה בטלפון היא אנונימית ולאנשי הצוות אפשר לספר הכל, גם על פי־טבעת מלאכותית, ועל השינוי בחיים, הכרוך לעתים בוויתור על שהייה בבריכה בחברת ידידים.

גם רופאים, בעילום שם, פונים אל המרכז כדי להתעדכן. זה פשוט יותר מאשר לפנות לעמית בדרגה בכירה יותר.

כיום שוקלים הרחבת השירות הזה וגידול תקציבו. גם בגרמניה אין ממהרים להקציב כספים נוספים לשירותי בריאות, ומשרד הדואר מסרב להנהיג תשלום מוזל לשיחות הטלפון הנוספות למרכז המידע על מחלות סרטן לפי הדגם האמריקני: בארה"ב משלם המחייג אל המרכז לפי תעריף של שיחה מקומית, ולא משנה מאין הוא מחייג. כיום מקבל המרכז כ־400 שיחות ביממה, וסבור שמספר הפונים יגדל וילך ואולי ישמש דוגמה למוסדות אחרים שינהיגו ייעוץ בטלפון, כגון ייעוץ למכורים לטיפה המרה, לצלב האדום וכיו"ב.

זהירות, ייעוץ הרזיה

הדיאטטיקניות דורשות חקיקה שתעגן בחוק את המקצוע. כיום עוסקים בייעוץ הרזיה רבים שאין להם הכשרה מתאימה וגורמים נזק בריאותי לאנשים תמימים.

בפגישה עם כתבים לענייני בריאות יצאו ראשי הארגון הארצי של הדיאטטיקנים נגד המופקרים על הנושא. לטענתם, המצב הקיים גורם לכך שאנשים רבים, המקבלים טיפול וייעוץ דיאטטי, לוקים בבריאותם עד כדי צורך באישפוז. בשל מקרי אנמיה קשה, סחרחורות, והתעלפויות, עליית הסוכר בדם ועוד — כל אלה, בגלל קביעת דיאטה לא נכונה.

הבעיה איננה רק המשקל והצורך בהפחתתו: בקביעת תפריט נכון לדיאטה יש להביא בחשבון את אורח חייו של המטופל, גילו, מינו, עיסוקו, נתונים משפחתיים ועוד. יש צורך במעקב אחר השינויים בגופו של המטופל, כולל בדיקת מעבדה. את זה ניתן להשיג בשיתוף פעולה בין הדיאטטיקן לבין רופא המשפחה או רופא מקצועי. במקרה של ייעוץ ע"י אנשים לא מוסמכים יש „חורים" במתכונת זו, מה שעלול להתנקם בבריאותו של המבקש לרזות.

האם ניתן בכלל לפתור את בעית ההזדקקות לעזרת יועצים לא מקצועיים? כנראה שלא. כשם שקשה לשרש את התופעה של ייעוץ וטיפול נוסח הבייגלמאכר.

בעריכת דויד ארן

הסיכון בכסף, בזמן ובעכברים

מבחן־המבחנה של פלינט בעד מוות טבעי לעכברי־מעבדה ועם זאת התרופות יהיו בטוחות כרגיל הישג מדעי מסוג אחר.

הוא זהר כולו בהרגשת־ניצחון, כאשר הנסיכה ההולנדית מרגריט, מסרה לו בסכוניגנן את הפרס בסך 10,000 דולאר של אירגון־הגג של תעשיית התרופות האירופית. הביולוג הבריטי, ד"ר אוליוור פלינט, זכה בפרס זה על פיתוח מיבחן־מבחנה, שבאמצעותו ניתן לגלות את השפעתם המזיקה של חומרים כימיים על עוברים.

אסון התאלידומיד בראשית שנות השישים הוכיח אילו תוצאות הרות־אסון עלולות להיות לתרופה, שהיא אמנם אינה מזיקה לנשים הרות, אך מפריעה להתפתחות העובר. בימים ההם נולדו תינוקות בעלי ידיים או רגליים מעוותות, משום שהחומר הפעיל בסם־השינה תאלידומיד היה „טראטוגני", דהיינו — מזיק לעוברים.

מאז קרתה „התאונה" הזאת בודקים יצרני התרופות את כל ההתפתחויות החדשות בתחום התרופות, גם בכל הנוגע לסיכון ה„טראטוגני", שאולי טמון בהן. אך לשם־כך דרושים ניסויים נרחבים בחיות. במדינות רבות דורשות רשויות הבריאות מיצרן תרופות, שיברר את הסיכון של כל תרופה חדשה לגבי עוברים, על־ידי ניסויים על 150 בעלי־חיים משני המינים.

אולם במיבחן־המבחנה של אוליוור פלינט די בשניים עד שלושה בעלי־חיים. בניסוי כפול בחן פלינט את יעילותו של המיבחן החדש לעומת זה המקובל כיום. מבין 27 חומרים, אשר התבררו בניסויי־חיות כ„טראטוגניים", הראו 25 גם במבחנה אותן תוצאות, ומבין 19 חומרים, שהניסויים בחיות הוכיחו אותם כבלתי־מזיקים לעוברים, הציגו המיבחנים במבחנה רק שניים בטעות כטראטוגניים.

עתה בוחנת רשות התרופות והמזון האמריקנית פר"א את המיבחן החדש. אם אכן הוא יעיל. אם התוצאה תהיה חיובית, ייתכן שהדבר ישמש גם למדינות אחרות כאות לקבל את שיטתו של פלינט. לגבי יצרני התרופות יהיה זה חיסכון עצום בכסף ובזמן ובעיקר הצלת מאות אלפי עכברושים בשנה ממוות בניסויים.

הרעיון בדבר מיבחן־המבחנה עלה במוחו של אוליוור פלינט כבר לפני 8 שנים, כאשר עסק באוניברסיטה של גלאזגו בביולוגית ההתפתחות של עוברי עופות ועכברים. תוך כדי מחקר זה הוא נוכח לדעת, כי חומרים כימיים משפיעים על תהליך ההתפתחות של תאים עובריים. מכיוון שניתן להבין תרבית של תאים עובריים, ניתן היה לצפות בהשפעה המזיקה במישרין בתוך המבחנה.

מצוייד ברעיון זה ערך פלינט סיור דרך המעבדות הטוקסיקולוגיות של חברות התרופות הבריטיות: „בימים ההם התייחסו לרעיון הזה בהסתייגות רבה, משום שבדרך הכלל דורש המחוקק ניסויים בחיות ולא במבחנה, כדי לברר את הסיכון שבתרופה", מספר פלינט הדינאמי, שהוא בשנות ה־40 לחייו. „סוף כל סוף קיבלה אותי חברת „אי.סי.אי" לעבודה. יותר מתוך רחמים מאשר מתוך שיכנוע, והקצתה לי לכמה שנים פינה במעבדה, כדי לפתח את הרעיון שלי".

בינתיים נהפך הרעיון למיבחן מאושש והפינה של פלינט נעשתה מחלקה עם כל הציוד הדרוש.

כיום מחלקתו של פלינט כבר החלה בפיתוח רעיונות למיבחני־מבחנה נוספים. הוא רואה בהם את העתיד של מקצועו, שהוא כצנינים בעיני המתנגדים לניסויים בחיות: „אני שייך לדור החדש של טוקסיקולוגים. מנעורי לא ערכתי ניסוי בחיה שלמה".

בינתיים הפך ד"ר פלינט את מיבחנו לסטנדארטי ואף הנהיג בו אוטומאציה חלקית. לשם אנאליזה של חומר משתמש הוא בשתי תרביות תאים זהות. לתאים של עובר עכברים, שטרם פיתחו תכונות ייחודיות, הוא מוסיף את החומר הנבחן, ואילו לתרבית השניה הוא מניח להתפתח בלי החומר. כעבור חמישה ימים בערך ניתן להבחין בהבדלים הראשוניים.

לפי הצבע ניתן להבחין בין תאי עצבים ובין תאי סחוס. מצלמת וידיאו ומחשב סופרים את התאים הללו באורח אוטומאטי. אם מספרם יקטן מזה שבתרבית־הביקורת, הרי שמדובר בחומר המזיק לעובר. ניסוי בחיות נערך ליתר בטחון לאחר־מכן, אך במספר הרבה יותר קטן של חיות. משמש אדיורה לביקורת ולאישור הניסוי בתרביות תאים.

מאת דולף אנדריאס

חיידקי קולי נחמדים

חיידקי קולי זה לא רק בעיות קיבה והיגיינה. אם כי ישנם כאלה, שאפילו מומחים נכנעים להם... בלעדיהם, איך היינו מתקיימים?

מאת אי.מי.ח.

חיידקי קולי נמנים עם אוכלוסית המעיים הנורמאלית של בני־אדם ויונקים. הם מצויים במעי הגס ומפרקים את החומרים, שהעיכול לא נגע בהם. יחד עם זאת הם מפיקים גם את הוויטאמין קיי, החשוב לקרישת הדם. אם מזכירים אותם תכופות בקשר לשאלות היגיינה ולזיהומי מעיים, הרי יש לכך שתי סיבות: הימצאותם מחוץ למעיים מצביעה על זיהום בצואה, ועל נוכחותם של חיידקים אחרים, מסוכנים יותר והשניה לא לכל בני האדם יש מושבות־קולי זהות. מצויים, כביכול, ואריאנטים לאומיים ואיזוריים. זו גם הסיבה מדוע כדורגלנים רבים, באליפות העולם במקסיקו נאלצו להיאבק יותר עם בעיות קיבה מאשר עם יריביהם.

„בעיות קיבה" מחייך הבקטריולוג האנס דבר שהרי לאמיתו של דבר מדובר במחלה הידועה לשמצה „נקמת מונטזומה", זיהום מעיים, המכונה גם „גסטריטיס" או מחלת נסיעות, המופיעה לא רק במקסיקו אלא בכל רחבי העולם. דברו „המגע עם חיידקי קולי זרים נעשה על־ידי אכילת מזון המזוהם בהם. המביא לידי „איכלוס מחודש" של המעיים. חיידקי קולי ממין מסויים מפיקים רעלים הגורמים שלשול". ומפניהם גם מומחים אינם חסינים. חלקם של משתתפי ועידת הבקטריולוגים במקסיקו לא שפר מזה של הכדורגלנים...

חיידקי קולי (אסכריכיה קולי) הם חיידקים דמויי מקלונים, שבחלקם מסוגלים לנוע. עם המינים הגורמים לזיהום המעיים נמנה אטאי"ק, המפיק רעל המשפיע על המעיים ומביא לשילשול מימי; איא"ק, היוצר תיסמונת דמוית דיזנטריה ושילשול בדם בעוויתות; אפאי"ק, חיידקי קולי השייכים לקבוצות נסיובים שונות בתינוקות הם גורמים לדלקת המעי הדק ובכך לשילשול.

זה נשמע אולי, שכבר בעת הקריאה אתה עצמך חולה למחצה. אך ללא חיידקי קולי לא היינו יכולים כלל להתקיים. אלא אם היינו חיים בסביבה מעוקרת לחלוטין, הקיימת רק במחלקה סגורה מסויימת של בית־חולים. כך הגדלים תינוקות בעלי מערכת חיסון לקויה.

הרך הנולד בא עד מהרה במגע עם חיידקי קולי. זה יכול להתרחש כבר בעת הלידה, לכל המאוחר לאחר הגמילה מחלב־אם. עוד מדובר בחיידקי קולי המיוחדים לך, הרי שפיר ואולם כאשר נוספים חיידקי קולי של אחרים את סף הזיהום, הרי „המוכרים" הופך לאחר, שבו אנו נשנה הזמן.

בינה סופית

מדע והגות

ובכן, חזרתי. זו עובדה. לאחר חודשיים של מסעות באירופה ובארה"ב, שיור שיעור מאלף (עבורי, על כל פנים), ניתנה לי הזדמנות להרהר. — גם בעובדת היותי כתב לענייני מדע והגות בעיתונה היומי של הנציגות הרציונאלית של החברה הישראלית.

הרהרתי בעיקר בקושי הבסיסי בהעברת חומר הגותי־תאורטי, וניסיתי לעמוד על פשרו. הגעתי למספר מסקנות, שהעיקרית שבהן נעוצה בתוכן החינוכי־תרבותי היומיומי, לו אנו זוכים.

על תוכן כזה אחראית במידה ניכרת התקשורת, ולאו דווקא משרד החינוך והתרבות.

ההוכחה להשערה הזאת ניצבה מול עיני כרמותם של שידורי ה־B.B.C. הבריטים, שאחוז ניכר מהם עוסק בענייני מדע והגות מרתקים. הייתי אף מעז ואומר, כי אחוז התוכניות שעוסק שם בכדורגל, קטן מאחוז התוכניות העוסקות במדע־הגות. אני מכריז על כך דווקא משום שקיוויתי לפגוש באיזה שידור כדורגל ראוי לשמו, אך לתדהמתי מצאתי במקומו שידורים על תורת הקוונטים והאסטרופיסיקה.

מרדכי ניסיהו

נזכרתי שוב בקרל פופר. נזכרתי שאני עדיין חייב לכם כמה פרקים בגישת החינוך הנובעת משיטתו, והחשוב מכל, נזכרתי בתיקון שהציג מרדכי ניסיהו למודל הראשוני שהופיע במדור זה לפני כחודשיים.

באותו מאמר הצגתי בהתלהבות מוטעית את ערך הביקורת כערך עליון. מרדכי ניסיהו, שהוא מנהל מחלקת המחקר בבית־ברל, המהווה עדיין סגינה פוטנציאלית בנוף הקהילתי שלנו (ואני מתכוון רק למחלקת המחקר), תיקן — ערך הביקורת הוא ערך הכרחי כלבד לחברה פתוחה ומתוקנת, ויש להשלימו בערכים תוכניים־אידיאולוגיים. יתר, הם אמורים להוות סט ערכים הכרחיים ומספיקים לקיום חברה כזאת.

אני מסכים וגם מודה לו על ההערה, אכן, בית־ברל אינו מוסד שמתעסק רק בתקציבים וב„סמינרי־אגר" למנהיגויות צעירות. אמנם חבל שהזכרתי את מחלקת המחקר והמוסד עצמו בנשימה אחת (והאמינו לי, ניסיתי להימנע מכך), אך כמחשבה אחרונה הגעתי למסקנה כי זוהי ההצגה הנכונה, והיא אפילו מייצגת.

ח.ל. בורחאס

מותו של ח.ל.בורחאס הישרה עלי מועקה גדולה. בשבילי הוא נכס גדול לתרבות האנושית, ובדיוק באותו מישור בו אני מנסה להתמודד.

מאחר שנמאס לי כבר מזמן מהספרותנים המקצועיים, ומאחר שאינני רואה כל סיכוי שבעשרים השנים הקרובות ישתנה דבר מה לטובה, (דהיינו, שאותה קליקה ספרותנית מחוסדת תיחלץ מהדשדוש הגולני בביצה הלוקאלית), ומאחר שאינני רואה כיצד כוחות צעירים־חדשניים יטלו את המושכות מידי הדיאדוכים (ולא משום שאינני מאמין בכשרון הצעירים, אלא משום שאני מאמין בכוחות ההישרדות הנדירים של הדיאדוכים) — לאור כל אלה אזרתי עוז והחלטתי להציג מסה קצרה של בורחאס בנושא הזמן. שם המאמר „הכחשת הזמן", והוא מופיע בתרגומו לעברית בספר „מבוכי הזמן" של הוצאת „כתר".

וזה מאמר לא קל, אני חייב להודות בכך, וגם אינני חושב שזהו המאמר החשוב ביותר העוסק במושג הזמן, אך זוהי הזדמנות מצוינת להכיר את בורחאס.

בינה מלאכותית

זהו הנושא הטכנולוגי־מדעי הלוהט ביותר כיום. מסביב לבינה המלאכותית צצים מחקרים הקשורים לרובוטיקה וחיקוי אברים שונים של גוף האדם — ידיים, רגליים, וגב, ומתברר כי הם משוכללים ביותר.

בסיורי האחרון בקליפורניה, באחת המעבדות שבאזור לוס־אנג'לס, חזיתי ברובוט המסוגל להניע את שתי ידיו תוך תיאום מלא ביניהן. מתברר שגם בארץ עוסקים בכך, ראה כתבה בעניין.

שנה טובה.

הכחשת הזמן

במהלכם של חיים שהיו קודש לספרות וכן גם (פעם זו או אחרת) לתהייה מטאפיסית, הבחנתי או חשתי באפשרותה של הכחשת־הזמן, הכחשה שאני עצמי איני מאמין בה, אך שדרכה לבוא ולפקוד אותי לא אחת בלילות ובשעות־דמדומים יגעות, כשהיא עוטה אז את העוצמה האשלייתית של האקסיומה. הכחשה זו תימצא בכל ספרי בצורה זו או אחרת: מבשרים אותה שירים דוגמת „כתובת על קבר מסוים" וכן גם „משחק הימורים" אשר בקובץ הביכורים של שירי, שנשא את השם „להטה של בואנוס איירס (1923) מצהידים עליה שני מאמרים בספרי „חקירות" (1925), הקורא ייתקל בה בעמוד 16 של ספרי על „אווריסטו קאריינג" (1930), בסיפור „לחוש בתוך המוות", בספרי „תולדות הנצח" (1936), בהערה לעמוד 24 של הספר „גן השבילים המתפצלים" (1942). אף לא אחד מן הטקסטים שמניתי אינו מספק אותי, אפילו לא הסיפור „לחוש בתוך המוות", המסוגנן פחות והמתוכנן בשכל יותר משהוא נבואי ופאתטי. אני מקווה לתמוך בכל הטקסטים הלקויים הללו ולהביאם לידי אחדות בסיסית ברשימתי המובאת בזה.

שני טיעונים הביאוני לידי הכחשה זו: זה הצפון באידיאליזם של ברקלי ועקרון המהויות הלא־מובחנות הבא מבית־מדרשו של לייבניץ.

ברקלי („עקרונות הדעת האנושית", 3) גורס: „הכול יודו שבלי רוחנו (of mind) אין קיום לא למחשבותינו, לא לתשוקותינו, לא לרעיונות שיצר דמיוננו. לא פחות מכך ברור לי שהתחושות השונות, כלומר האידיאות המוטבעות על החושים, ותהיה הצורה שבה הן נקשרות אלה באלה אשר תהיה (רוצה־לומר, יהיו האובייקטים שהן יוצרות אשר יהיו), אין להן קיום כלשהו אלא ברוח התופסת אותן... אני קובע שהשולחן הזה קיים, כלומר: אני רואה אותו ואני נוגע בו. ואם אשוב ואקבע זאת בהיותו מחוץ לחדר־הכתיבה שלי ארצה לומר בכך שראיתי את השולחן הזה כאשר הייתי בחדרי, או גם שמישהו בעל רוח אחרת רואה אותו עכשיו... לדבר על קיומם המוחלט של חפצים נעדרי רוח־חיים, בלי קשר לעובדה שתופסים אותם או שאין תופסים אותם הרי זה לדידי טירוף גמור. עצם הווייתם תלויה בהיותם נתפסים. לא ייתכן שיהיו קיימים מחוץ לרוח המבחינה בהם." בסעיף 23 כמו מתוך חזית האפשרות שיימצאו משיגים על דבריו, הוסיף הבישוף ברקלי וכתב:

„שמא תאמר שאין דבר קל יותר מאשר לדמיין עצים הניצבים בשדה או ספרים המונחים בספרייה, בלא שאיש המצוי בקרבתם יבחין בהם. אכן, אין קל מזה. ואולם, הריני שואל אותך, מה עשית אם לא עיצבת ברוחך כמה אידיאות אשר להן קראת בשמות ‚עצים' או ‚ספרים' ובה בעת השמטת את האידיאה של מישהו המבחין באלה? ואולם כלום אתה עצמך חשבת אותם אם לאו? איני מכחיש שהרוח מסוגלת לעצב לעצמה אידיאות; אני מכחיש שיש חפצים המסוגלים להתקיים מחוץ לרוח." בסעיף אחר, מספר 6, הצהיר זה כבר: „קיימות אמיתות ברורות כל־כך עד שכדי לראותן די לנו שנפקח את עינינו. אחת מאלה היא האמת החשובה: כל מקהלת השמים וכל ריהוטה של הארץ — כל הגופים שמהם מורכב המנגנון העצום של היקום — אינם קיימים מחוץ לרוח; אין להם קיום אלא בהיותם מובחנים; אין הם קיימים כאשר אינני חושבים עליהם, או שמא הם קיימים אך ורק ברוח הנצחית."

העולם שבתוך הראש

זו תורת האידיאליזם, מובאת במלים של מחברה. יקל להבינה; הדבר הקשה הוא לחשוב אותה עד הסוף, עד הגבול האחרון שלה. שופנהאואר עצמו, כאשר הוא בא להציגה, טועה כמה טעויות שמתוך רישול. בשורות הראשונות של הספר הראשון של „העולם כרצון וכגילוי" — משנת 1819 — הוא מנסח את ההצהרה העשויה להביא לידי מבוכה את כל בני־האדם עד קץ הימים: „העולם הריהו הגילוי שלי. האיש המתעורר על אמת זו מיטיב להבין שאין הוא מודע לשמש כאשר היא או לאדמה כאשר היא, אלא לאותה העין הרואה את השמש או לאותה היד החשה במגע עם האדמה." שמע מכאן שבעיני האידיאליסט שופנהאואר עינו של אדם או ידו הריהן פחות אשלייתיות מן האדמה ומן השמש. בשנת 1844 פרסם שופנהאואר את הכרך המשלים של ספרו. בפרקו הראשון הוא חוזר ומגלה, אף מעצים, את טעותו הקודמת: הוא מגדיר את העולם כתופעה מוחית ומבחין ב„עולם שבתוך הראש" ובין „העולם שמחוץ לראש". והרי בשנת 1713 שם הבישוף ברקלי את הדברים הבאים בפי רובהו פילונוס: „המוח שעליו אתה מדבר, בהיותו דבר חושי, אינו יכול להיות קיים אלא ברוח. והנה הייתי רוצה לדעת אם נראית לך סבירה שאידיאה אחת או דבר כלשהו שבתוך הרוח הוא הגורם לכל האידיאות או הדברים האחרים." למול הדואליזם או המוחנות של שופנהאואר יהיה זה מוצדק להעמיד את המוניזם של שפילר. הלה (בספרו „רוח האדם" (פרק 8, 1902), טוען שרשתית העין והעור העליון של היד, המובאים לשם הסברת חוש הראייה וחוש המישוש, הריהם, מצדם, שתי מערכות ראייה ומישוש אחרות, ושהחדר שאנו רואים („האובייקטיבי") אינו גדול יותר מן החדר שבדמיון („המוחני") ואינו כולל אותו, שהרי אלה שתי מערכות ראייה שונות ולא־תלויות זו בזו. ברקלי („עקרונות הדעת האנושית", 10, 116) מכחיש גם את התכונות הראשוניות — את יציבותם ואת שטחם של דברים — ואת קיומו של המרחב המוחלט.

הבישוף ברקלי קבע שאמנם יש לחפצים קיום מתמשך, שהרי אפילו איש אינו מבחין בהם, עדיין מבחין בהם האל. דיוויד יום הכחיש קיום זה, מתוך עקיבות לוגית רבה יותר („מסכת הטבע האנושי", ספר א', 2,4). ברקלי קבע שאמנם קיימת זהות אישית, „שהרי אינני אך ורק הרעיונות שלי, אלא הנני דבר אחר: עיקרון פעיל וחושב" („דיאלוגים", 3); יום, הספקן, דחה רעיון זה וכל אדם לא נראה לו אלא בחינת „ערמה או אוסף של תפיסות שונות, הבאות כזו אחר זו במהירות שאין להשיגה" („מסכת הטבע האנושי", א' 4, 6). גם ברקלי גם יום מאשרים את קיומו של הזמן: בעיני ברקלי הזמן הוא „הישנות האידיאות שברוחי, הישנות הזורמת באחידות ושבה שותפים כל הברואים" („עקרונות ההכרה האנושית", 98). בעיני יום הזמן הוא „הישנות של רגעים שאין להפריד ביניהם" („מסכת", א', 2, 2).

כיוון שמתקבל הטיעון האידיאליסטי, דומני שאין זה מן הנמנעות — אפשר שזה הכרחי — להרחיק עוד לכת מזה. לדעת יום אסור לדבר על צורתו של הירח או על צבעו; הצורה והצבע הם־הם הירח; כך גם אין מקום לדבר על תפיסות השכל, שהרי השכל אינו אלא סדרה של תפיסות. ה„אני חושב משמע אני קיים" של דקארט מאבד בכך את תוקפו. לומר „אני חושב" משמעו להניח את האני, הרי זה בבחינת הנחת המבוקש („פטיטיו פרינקיפי"). ליכטנברג, במאה השמונה־עשרה, הציע שבמקום לומר „אני חושב" נאמר באורח לא אישי „יחשב", כפי שאומרים „מרעים הרעם" או „מזדהר הברק". אני חוזר: מעבר לפרצופים אין אני נסתר אחר השולט על פעולות והוכח ברשמים; הנני אך ורק סדרות של אותן פעולות דמיוניות ושל הרשמים החולפים הללו. סדרות. והרי אם אנו מכחישים את הרוח ואת החומר, שהם מהויות מתמשכות, אם מכחישים אנו גם את המרחב, איני יודע באיזו זכות יכולים אנו להחזיק באותה המשכיות שהיא הזמן. הבה נעלה בדמיוננו הווה כלשהו. באחת מלילות מיסיסיפי מתעורר האקלברי פין; הרפסודה, אובדת אי שם באפלה הערפילית, צפה לה אי שם במורד הנהר. אפשר שמזג־האוויר קריר במקצת. האקלברי פין מזהה את הרחש הלא־נלאה השקט של המים, הוא פוקח עיניו ברישול, רואה מספר מעורפל של כוכבים, רואה את הקווים הלא־ברורים של העצים; אז הוא שוקע בשינה נעדרת־זיכרון, העוטפת אותו כמים אפלוליים. (כדי להקל על הקורא בחרתי רגע בין שני חלומות, רגע ספרותי, לא היסטורי. מי שחושד שזוהי בחירה מטעה יוכל להיזקק לדוגמה אחרת; מחייו שלו, אם ירצה). המטאפיסיקה של התורה האידיאליסטית קובעת שלהוסיף לרשמים אלו מהות חומרים (האובייקט) וכן גם מהות רוחנית (הסובייקט) הרי זה מעשה חסר שחר ואף מסוכן. אני סבור שלא פחות נעדר־היגיון הוא לחשוב אותם לגבולותיה של סדרה אשר את תחילתה אין להעלות על הדעת ממש כמו את סופה. להוסיף לנהר ולחוף שאותם תופס האק את רעיון הנהר האחר והחוף האחר, המהותיים לא פחות מן הראשונים, להוסיף רושם אחר לאותה מערכת מיידית של רשמים, הרי זה, בעיני האידיאליזם, לא מוצדק כלל, לדידי לא פחות לא־מוצדק הוא להוסיף דיוק כרונולוגי כגון העובדה שהמאורע הוא התרחש ב־7 ביוני בשנת 1849, בין שעה ארבע לארבע ועשר דקות אחרי הצהריים. ובמילים אחרות: אני מכחיש, בעזרת הטיעונים של האידיאליזם, את הסדרה הנרחבת של הזמן שאותה מוכן האידיאליזם לקבל. יום הכחיש את קיומו של מרחב מוחלט, אשר בו שמור לכל דבר מקומו; אני מכחיש את קיומו של זמן אחד, אשר בו כרוכים כל האירועים זה בזה. הכחשתו של הקיום בעת ובעונה אחת אינה קשה פחות מהכחשתה של הישנות עקיבה.

הלקיק של שניות

אני מכחיש, במספר ניכר של מקרים, את הנשנה־דחוזר; אני מכחיש, במספר ניכר של מקרים, גם את הבו־זמני. האוהב החושב: „בעוד אני הייתי כה מאושר, הוגה באמונתה של אהובתי, הייתה היא מרמה אותי", מרמה את עצמו; אם כל מצב שבו אנו חיים הוא מצב מוחלט, או אז אותו אושר לא היה בו־זמני עם מעשה־הרמייה הזה; גילוי המרמה הזאת, הרי גם הוא מצב נוסף, שאין בכוחו לשנות את מהותם של המצבים „הקודמים", אף שהוא יכול לשנות את הזיכרון עליהם. המצוקה של היום איננה ממשית יותר מן האושר של אתמול. אנסה להביא דוגמה קונקרטית אף יותר מזו. בתחילת אוגוסט שנת 1824 הכריע הסרן איסידורו סוארס בעומדו בראש פלוגה של הוסארים פרואניים, את המערכה על חונין; בתחילת אוגוסט שנת 1824 פרסם תומאס דה־קווינסי מסה מנגד „שנות הלימודים של וילהלם מאיסטר"; מאורעות אלה לא היו אז בו־זמניים (ביום הם כאלה), שהרי שני האישים הללו מתו, סוארס בעיר מונטוידאו ודה־קווינסי באדינבורו, בלי לדעת דבר זה על זה... כל רגע הוא מהות אוטונומית. לא הנקמה ולא המחילה ולא בתי־הכלא, גם לא השכחה מסוגלים להביא תמורה כלשהי בעבר הלא־פגיע. לא פחות ריקים מבחינה זו נראים לי התקוה והפחד שתמיד מתייחסים למאורעות העתיד, רוצה לומר למאורעות שלא יקרו לנו עצמנו, שהננו אך ורק ההווה. פריטים מפריטיו. אומרים לי כי ההווה, „ההווה האשלייתי", the specious present של הפסיכולוגים, נמשך בין שניות אחדות לבין חלקיק זעירורי של שנייה; משך זה הוא משכן של תולדות היקום. או שמא מוטב לומר: אין כלל תולדות כאלה, כשם שאין חיים של אנוש, גם לא לילה שלם אחד של לילותיו: כל רגע שבו אנו חיים קיים לעצמו, אך קישורם האשלייתי אינו קיים כלל. היקום, סכום כל העובדות, הרי זו אסופה לא פחות אידיאלית מאשר כל הסוסים שעליהם חלם שייקספיר — אחד רבים או לא אחד? — בין 1592 ל־1594. אוסיף ואשאל כיצד זה, אם הזמן הריהו תהליך מנטלי, יכולים להיות שותפים לו מיליוני אנשים, או אפילו שני אנשים שונים?

הזמן מורכב מן הזמן

הטיעון שהובא בפסקות הקודמות, מופסק ומסורבל בשל הדוגמאות, עלול להיראות מסובך ביותר. אנסה להיזקק לשיטה ישירה יותר. ניתן דעתנו על פרשת חיים שבה מסתמנות חזרות רבות ביותר: פרשת חיי שלי, לדוגמה. איני חולף על פני בית־העלמין של רקולטה בלי לזכור שאבי, סבי וסבתי ואבותיהם שלהם קבורים שם כולם, כשם שאני אהיה קבור שם; או אז אני נזכר שכבר נזכרתי בכך פעמים רבות עד אינספור; איני יכול ללכת ברחובות הסמוכים לביתי בשעת בדידות לילית בלי לחשוב שהלילה חביב עלינו משום שהוא מוחה, בדומה לזיכרון, את הפרטים הטפלים. איני יכול לקונן על אובדנה של אהבה או אבדנה של ידידות בלי לחשוב שאפשר לאבד רק את מה שלא היה לך באמת מעולם. בכל פעם שאני מגיע לאחת הפינות הנידחות של דרום־העיר, אני חושב עליך, הלנה; בכל פעם שהרוח מביאה אלי את ריח האיקליפטוס אני חושב על רובע אדרוגה של ילדותי; בכל פעם שאני נזכר בפרגמנט 91 של הראקליטוס, „לא תרד פעמיים לאותו הנהר", אני מתפעל מכושרו הדיאלקטי, שהרי הקלות שבה מתקבל על דעתנו המובן הראשון („הנהר הוא אחר") נושאת עמה בחשאי את המובן השני („אני אחר") ויוצרת בנו את האשליה שאנו לבדנו המצאנו את המובן הזה; בכל פעם שאני שומע איזה חובב גרמנים מגנה את היידיש, אני נותן דעתי על כך שהיידיש הריהי, קודם כל, דיאלקט גרמני, מגוון קמעא במלות לשונה של רוח־הקודש. טאוטולוגיות אלה (ואחרות שאני עובר עליהן כאן בשתיקה) הן כל חיי. באורח טבעי הן חוזרות על עצמן בלי דיוקים; בכל פעם ניכרים הבדלים של הרגשה, של חום, של אור, של המצב הפיסיולוגי הכללי. אני חושב שמספר הוואריאציות הנסיבתיות אינו אינסופי. יכולים אנו להניח, בדעתו של יחיד מסוים (או שני יחידים שאינם מודעים זה לזה אך המתפעלים על ידי אותו תהליך), שני רגעים זהים זה לזה בכל. ובכן, נניח שמתקיימת זהות כזאת: נוכל לתהות כלום אין שני הרגעים הזהים הללו אותו הרגע עצמו? כלום לא די בחזרה מוחלטת אחת במגוון מסוים כדי לבקע ולבלבל את סדרות הזמן? כלום אין הנלהבים המקדישים עצמם לטור אחד של שייקספיר ממש ובעליל שייקספיר?

האתיקה של השיטה ששרטטתי כאן נעלמת ממני לפי שעה. אף לא ארע אם אמנם קיימת אתיקה כזאת. הסעיף החמישי של הפרק הרביעי במסכת „סנהדרין" של המשנה גורס שמבחינת הצדק האלוהי כל ההורג נפש אחת מחריב עולם ומלואו; אם אין ריבוי, כי אז מי שהורג את כל בני־האדם אינו אשם יותר מאותו קין פרימיטיבי ובודד שהרג את אחיו היחיד. אני מאמין שאמנם הוא אשם. באותה חמירה, אותם אסונות כלליים מרעישי־עולם — שריפות, מלחמות, מגפות — הריהן אך ורק מצוקה אחת, אחידה שבאורח אשלייתי משתקפת ונכפלת באספקלריות רבות. כך גורס ברנארד שו כאשר הוא קובע („מדריך לסוציאליזם", 86): „מה שיכול לייסר אותך הוא המירב שיכול לייסר בני־אנוש עלי אדמות בכלל. אם אתה מת מצמא, הרי אתה מת מכל צמא שהיה אי פעם או שיהיה אי פעם. אם רבבה של בני־אדם מתה עמך, שותפותם לגורלך לא תגרום שתהיה צמא או רעב פי עשרת אלפים משהיית. גם לא תתייסר פי עשרת אלפים. אל תניח שהסכום האימתני של ייסורי־אנוש יועיק אותך: סכום כזה אינו קיים, כלל. העוני והמכאוב אינם מהויות מצטברות". השווה זאת למה שאומר ק.ס. לואיס בספרו „בעיית הכאב" (פרק ז').

לוקרטיוס בפואמה שלו „על טבע הדברים" (שיר א', טור 880) מייחס לאנאקסאגוראס את הדוקטרינה שלפיה הזהב מורכב מפרורים של זהב; האש מורכבת מניצוצות; העצם מחלקיקי־עצם זעירים, סמויים מן העין. ג'וזיה רויס, בהשפעתו של אוגוסטינוס הקדוש, סבור שהזמן מורכב מן הזמן ושכל „עכשיו" שבו מתחולל משהו הוא, לפיכך, גם הישנות של משהו" (בספרו „העולם והיחיד", פרק ב', פסקה 139). הצעה זו עולה בקנה אחד עם הצעתי שלי.

ח.ל. בורחאס

מתוך „מבוכי הזמן", הוצ' „כתר"

רובוטים כבני־אדם

„אם אנו מבקשים לתכנן רובוטים שיוכלו לבצע תנועות מעין־אנושיות, כדאי לבדוק תחילה איך אנו שולטים בתנועות הגפיים שלנו" כך אומרת ד"ר תמר פלש, מדענית צעירה ילידת הארץ, שהשתלמה במכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס והחלה לא מכבר במחקרי רובוטיקה במכון ויצמן למדע.

ד"ר פלש, הנמנית עם עובדי המחלקה למתמטיקה שימושית ומדעי המחשב, ביצעה לאחרונה סידרה של ניסויים שנועדו לנתח את הדרך האנושית להנעת הידיים, הן במסלולים ישרים והן במסלולים מעוקמים. לדבריה, תיאום נאות של כל הפרקים המשתתפים בביצועו של מעשה פשוט־לכאורה, כמו נטילת ספל קפה, מחייב את המוח האנושי ואת בקר־הרובוט כאחד לפתור בעיות דומות של תכנון ובקרה.

לפנים סברו החוקרים שהמוח האנושי מסתמך בפעולות אלו על סידרה רציפה של אותות־משוב ועל ייזום של תגובות עצביות מתקנות. אולם, ממצאים חדשים גורמים למדענים להניח שתנועות רבות, ובמיוחד תנועות מהירות, מתוכננות במוח מלכתחילה. הרובוטים התעשייתיים של ימינו יכולים לבצע את התנועות הללו רק בקצב איטי או עתה, משום שמחשבי־הבקרה המתאימים להם בעיקר בתיקוני־משוב ואינם מסוגלים לפתור את הבעיות החישוביות החיוניות במהירות גדולה די הצורך.

ד"ר פלש גילתה כי תנועות יד מהירות ותנועות יד איטיות מתנהלות באותו מסלול עצמו. עובדה זו ממעטת את הבעיות החישוביות הכרוכות ביצירת מסלולי תנועת יד, ונקל להסיק מכך שהמוח אינו מתכנת בנפרד, ומהתחלה, כל תנועה בודדת, אלא נסמך על תכנית כללית המוכנה מראש. הדעת נוהגת שהממצאים המתמטיים הבסיסיים, שנחשפו בניסויים של ד"ר פלש, יוכלו לשמש לתכנונם של רובוטים „יומנים" יותר מאלה המצויים בידינו.

דוגמה אחרת: המחקרים מספקים ראיות נאות להשערת „הטיוח לשיווי־משקל". אימותה יביא כנראה לפישוט ניכר של תכנון ובקרת התנועה בתחום הרובוטיקה.

תוך כדי עבודה במכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס, שנעשתה במסגרתם של מומחים בתחומי הבקרה והביולוגיה של התנועה (פרופ' א. ביזי), הבינה המלאכותית (פרופ' ג'.מ. הולרבאך) וההנדסה המכאנית (פרופ' נ. הוגאן), ובהסתמך על בדיקות של אדם וחיות־מעבדה (בעיקר קופים), גילו ד"ר פלש ועמיתיה כי המערכת המנחה את התכנון והבקרה של תנועת הגפה יכולה להיות פשוטה בהרבה ממערכת הפותרת במוצהר את כל הבעיות החישוביות החיוניות. במלים אחרות, זו מערכת המבוססת על העובדה שהשרירים פועלים כאילו היו קפיצים (כך ששני שרירים מנוגדים המחזיקים גפה במנוחה, כמוהם כשני קפיצים המפעילים כוחות זהים משני עברי הגפה). מכאן ברור שיש נקודת שיווי־משקל בין שני השרירים המנוגדים. אם המוח רוצה לגרום לתנועה, די לו ל„הזמין" הסטה של נקודת שיווי־המשקל בכיוון הרצוי.

משמעות הממצא הזה מבחינתו של מדע הרובוטיקה היא, שאם ברצוננו לבנות רובוטים שתנועותיהם יעילות ומגוונות יותר, על המהנדסים למקד את מאמציהם בתכנון ובפיתוח מבנים חדשים לזרועות מכאניות, ולא להסתפק רק בתכנון של מחשבי־בקרה מהירים או משוכללים יותר.

רובוט „עוזרת": איך מניעים את הידיים

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.40 בלי סודות — ביניים 09.00 אנגלית ה' 09.20 וחשבון פשוט ד' — גיאומטריה נא להכיר 10.00 שעת כושר 10.10 אנגלית ז' 10.30 הגיל הרך — רגע עם דודלי — כאשר אנחנו יחד 11.00 ערבית מדוברת (ר"ח) — כיף האלכ 11.15 אנגלית ז' 11.30 ארץ מולדת — בעיר ובעמק 12.00 אנגלית ח' 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — מא הני מילי 13.00 מדעי הטבע ז'־ח' — לוקוקיה 13.30 צרפתית העשרה 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 מאה ציורים מפורסמים — יגון — המובח של אייזנהיים — גרינוואלד 14.25 קסים קסם — מדרגות 14.50 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה 15.10 שעת משפחה — ניו יורק רחוקה מהכלוו בטמפה — משפחה פורטוריקנית עוברת מפלורידה לניו־יורק. המעבר לעיר הגדולה גורם למהפך במבנה המשפחה ובתפקודה 16.00 דורותה נערת הקרקס — פרק 2 — דורותה נחושה בדעתה לחפש את האוצר האבוד. היא נודדת עם יתומה לכוון ארמון שאני, ומגלה את הרזונות מפיה מתברר לה שהיא צאצא למשפחת אצולה 17.00 ערב חדש — מנחה רפי רשף 17.30 עליה בארץ הפלאות — שם הפרק: מסע רכבת מוזר. עליה מוצאת עצמה בקרון רכבת בחברתם של נוסעים מוזרים. מתברר כי זו רכבת המסוגלת לטוס באוויר ולצלול אל מתחת לפני האדמה 17.55 שיישאר בינינו — לקט מתכניות ששודרו 18.05 נסים על הים — דרמה שחקני התאטרון לילדים ולנוער מעלים לקראת יום הכיפורים את המחזה נסים על הים מתוך מפי העם של י"ל פרץ. 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סקירת תכניות (ערבית) 18.35 ספורט (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 המירוץ אחר הגלימה סדרת המשך של קורותיהם של הפרופ' קינגספילד ותלמידו בבית הספר למשפטים. 20.50 נקודת חן — סדרת טיולים עם אורי דניר 21.00 מבט לחדשות 21.30 כן, אדוני ראש הממשלה — סדרה קומית אנגלית הפרק האחרון אחד משלנו. 22.00 זה הזמן — תכנית אירוח שבועית מנחה: דם עברון 22.50 בר דראק — סדרת סרטי מתח הפרק השישי: נפילתו של האיש המעופף. 23.45 פסוקו של יום והחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב" 07.30 „שחרית מוסיקלית" 09.30 „קונצרט בוקר" 11.57 „מגישים שיר" 12.05 „מאוצר הפרטיה" השלישיה הישראלית. 13.00 „קונצרט צהריים" 15.00 מוסיקה ויותר — מהקלטות רדיו פינלנד. סייר כלה טולחן (לזכרו של מרדנה) אנטסס קרנק: „קשת החיים" לתז. קאמר. 18.00 „קונצרט מנחה": רימסקי־קורסקוב: קפריצ'יו ספרדי. גריג: קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ולתזמורת. ובר: רביעייה בסי־במול מג'ור לפסנתר ולכלי קשת. ויואלדי, קונצ'רטו במי מג'ור לשתי מנדולינות ויולה ותזמורת. ויואלדי: מוטט לסופרן ולתזמורת מיתרים „אנה שלום הארץ והשמיים". קופרן (בעיבוד באלה) קטעים קונצרטיים לצ'לו ולתזמורת. מוצארט: סימפוניה מס. 36 בדו מג'ור, ק. 425 „לינץ". 18.30 „קונצרט מהקלטות תזמורת הסימפונית רשות השידור. גורדון שורט: 2 קטעים לתזמורת. מוצארט קונצ'רטו בסי־במול מג'ור לפסנתר ותזמורת, ק. 482. רודריגו: קונצ'רטו דה־ארנחואס לגיטרה ולתזמורת. רוסיני: הפתיחה „האיטלקיה באלג'יר". 20.05 „ערב טוב" — מוצארט: קונצ'רטו מס. 1 ברה מג'ור לקרן ולתזמורת. הנדל (בעיבוד לנספרג): קטעים מתוך המלט „עקרת השורה" 20.37 „מגישים שיר" 20.50 „מעולמי הקונצרטים בעולם" והתזמורת הסימפונית של רדיו גרבריקן. מנצח: הביב. רחמנינוב: קונצ'רטו מס. 2 בדו־מינור לפסנתר ולתזמורת. שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 7 „לנינגרד". 22.30 „מן המקורות" היום: הנביאים — נוסח התפילה בעדות אשכנז. 23.00 „מיקס'ה" — רפי מוסיקלי

רשת א'

07.00 „הזו שירים" — פזמונים ישנים המוכרים 08.05 „מה?" עם כבי הגרל 09.05 „השיר לא חג" — שירים עבריים 09.30 „מגשר" מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 „רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתי־חולים — „סמור אני שומע" — לכתות ג', ד'. „אגרת הפיוט" 11.30 ושכלה הדת לכל — הגישה התולדטית להכרת האמונה — „די". אילנה צור, ראיון אותה של מערכת המשיבים 12.05 „בעוצמה ובנוסח" 14.05 „לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים 17.05 „קוקי תבשיקוני" ב' „בוקר הססנונים" ב' „סוקר השבוע" — „מה קרה לבורי" 16.00 „ילדים: הגדולים". „תכנית המתפקח" — שעשועון בשידור חי — מנחה מנחם גולן 18.05 „הכדור עגול" — ספורט לנוער — עם דני דבורין 18.33 „סקר הספרים" — קריאה על ספר תהילים 19.30 „עיונים בפרשת השבוע" 19.30 שידורים לעולים 22.05 „אותות ומופתים" — סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי המפעם. „הבס אחורה עוד פעם" סטורים מאחורי והסכיתים. (ש.ח.) 23.05 „הוי ארצי מולדתי" — שירים עבריים

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „כוכב הבוקר" — עם טנסי ארני פורד 09.05 „ביקור בית" עם רבקה מיכאלי 10.05 „כל צבעי הקשת" — מגוון יומי 12.10 „אלקראלף" ב„בית" — עם אהוד מנור. 13.00 „בחצי היום" — חדשות ומוזמנים 14.05 „בת צחוק" * הווי והומר 15.05 „רגעי קסם" 15.51 לוח מודעון 16.05 „שירים ושעורים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.06 „שעה חפשית" — מגזין שבועי לענייני חנוך 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „דין ודברים" מגזין לענייני חוק ומשפט 20.05 „סולם הזמירות" 22.05 „פינת הג'אז" 23.05 „מחפשים את המטמון" מנחה: משה טימור

גלי צה"ל

06.30 „פוקחים עין" החדשות הראשונות של היום 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 „אילה בוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 „הפסקת 10" עם מיכל ניב. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף 13.05 „קשר רדיו" — עם אברי גלעד 14.05 „רק זה יומי" — עם רוני לנץ ודני קרמל 15.05 „פגישה יומית" 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.54 נאומן מילולי — מיתני של אבשלום קור 17.00 „ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגולי סביר 18.05 „כ"ח — כשרות וחיזוק" הפרוייקט החדשני שנעשה בצה"ל לטיפול בחיילים נפגעי תגובת־קרב במלחמת לבנון 18.45 „משולש" — עימות יומי בענייני השעה. בני קפצנוביץ' זוקר. מנחה יוסי עזור 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 „מוסיקה נטו" — שעה של בלוז 21.00 מבט לחדשות 21.30 „לילה לא קט" פזמונים עבריים 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים „בהזדנה" אוהבים 23.05 „לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23.55 „שיחת חצות" — עם עודד פלדמן בנכבל"ל תאטרון הקאמרי 00.05 ציפורי לילה — עם גילה מאא. תכנית מוסיקלית בניצה איש־ית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: שן תחת שן 9.40 ,7.30 ,5
אורלי: היפנים באים, היפנים באים 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 21.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שתי אנגליות 9.30 ,7.00
דקל: יחסים פשוטים
דרייב אין: קוד הרעם 9.30 ,7.10
סקס 12.00
דוד: תעלול קטלני 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: „שואה" לימור חדש: מקרני
פאר: היחפן מבוורלי הילס 9.15 ,7 ,4.10
סינמה 1: הטרמפיסט 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מופע הקולנוע של רוקי 9.15 ,5.45
פאריס: עוזרת אורח 9.30 ,7.15 ,5 ,2 ,12
מלך ליום אחד 21.30
רב־חן:
חן 1: היחפן מבוורלי הילס 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: רונה סלור נשואה לשניים 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: ב"ס לשוטרים מתקדמים 9.45 ,7.40 ,5.10 ,2 ,11
חן 5: שגעון של לילה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: אותלו 9.10 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: פסיכו 3 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החברים של אלכס 9.10 ,7.15 ,4.10
צוותא: אדמה חמה (8.00)

רמת־גן

אואזיס: עיר ושמה גידעון 9.30 ,7.30 ,5
לילי: תעלול קטלני 9.30 ,7.15
ארמון: רונה סלור נשואה לשניים 9.45 ,7.10

רב־גן

גן 1: צבע ארגמן 9 ,6
גן 2: כחום הגוף 9.10 ,7.10 ,5
גן 3: הרומן של מרפי 9.40 ,7.10
+ עדן וקורות הקסמים 9.00
גן 4: היחפן מבוורלי הילס 9.40 ,7.10 ,5

ירושלים

אוריון: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,4.10
אורנע: פיתוי בצל הפחד 9.30 ,7.00 ,4.10
בית אגרון:
עליסה בארץ הפלאות 17.00
הכבוד של פריצי 19.00
העוקץ 21.30
כ.א.ש. 24.00
בנייני האומה: סיפור אהבה 9.30 ,7.30
כסית: אותלו 9.10 ,7.00 ,4.30
אריגל: היחפן מבוורלי הילס 9.10 ,7.15 ,5
ביפחקל: זכרונות אהבה לפירנצה
סמדר: הבוכבנים 9.10 ,7.00
הבירה: קשר אצבעות מגידון 9.15 ,7.15
9.15 ,7.15 ,4.10
אורית:
אור 1: כ.מ. מים 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 2: הצבע ארגמן 8.10 ,4.10
עדן: פסיכו 3 9.10 ,7.30 ,4.30

חיפה

ארמון: לוחמות הנזנגל 9.15 ,7.00
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.00 ,7.00 ,4.30
חן: תעלול קטלני 9.15 ,7 ,4
עצמון: אהבה בשחקים 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: כלבי הקש 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המזרח: שואה ב 18.00
בימים ב' ד' 13.00
רון: אותלו 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: מלחמת החלומות 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00

נתניה

שרון: הטרמפיסט 9.15 ,7 ,5
סטודיו: הצבע ארגמן 9.15
נאדיה 7 ,5

חולון

מגדל: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: חופשה מטורפת באירופה 9.30 ,7.15 ,5
אירמון: קוד הרעם 9.10 ,7.15 ,4.30

בת־ים

עצמאות: והידות, הבית מתפרק 9.30 ,7.10

הרצליה

היכל: אפוקליפסה עכשיו 9.30 ,7.00 ,4.30
מלון דניאל: והידות, הבית מתפרק 21.30 ,19.00

באר־שבע

חן: יפה בורוד 9.30 ,7.10 ,4.30

עכו

אורי־טוריום: תעלול קטלני 9.00 ,7.00

פתח־תקוה

היכל 1: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: יפה בורוד 9.30 ,7.10 ,5
היכל 3: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.10

עפולה

מוס־תרון: תקלה כוסלאה 8.10

רעננה

אורות: השגעון הגדול 9.00 ,7.00 ,4.10

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי

הערב יום ג', 7.10

השקיעה: 20.30
הפרדס: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת

יום ב' 6.10 ב־20.30
„קדיש".

ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

ת.ב. 2476

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 171 בגוש 7172 רח' ביאליק מס' 26 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה־6% משטח המגרש 484 מ"ר. ב. קוי בנין 10% צדדים (מזרחי ומערבי).

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרור
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 71 בגוש 8241 רח' אבן עזרא בחריגה, מבוקשת כהקלה: 6% בנייה חורגי מדרגות לגג, קומת עמודים ו־40 ס"מ בקוי בניין צדדיים.

את התכנית 390/86 מס' תיק 307 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בנייה חלקה 468 בגוש 3637. החלקה נמצאת באיזור מגורים א'2 שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית המתאר נס/1/ — 40% משטח החלקה בשתי קומות. על החלקה בנוי בניין בן 2 קומות המכיל 4 דירות בקומה. יעקב חדד מבקש להתיר תוספת של 8 מ"ר לדירתו בקומת קרקע מהווה הקלה של 0.75% משטח חלקה. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בוועדה המקומית לתכנון ולבנייה והיא תחליט בנידון.

נימן קרוסטקי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי „הדרים", הוד־השרון

הודעה בדבר ביטול הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז החליטה בישיבתה מס' פר הת/15/86 מיום 27/7/86 לבטל הפקדת תכנית מפורטת מספר הר/290/18 שדבר הפקדתה פורסם בילקוט הפרסומים 1997 מיום 31.3.74.

ואלה הם השטחים הכלולים בתחום התכנית: גוש 6451, חלקה 16, 19, 20, 150, 151 (חלקים), רמות השבים.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
16.9.1986

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספות בניה בקוי בנין צדדים ניצול חלל הגג, הגבהה והפרגולות. לבית ברחוב דליריה 68, גוש 6637 ר'6623, חלקה 480, 344.

תיק בנין 2/0856'038

כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, בשדי בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת, ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

א. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

קונצרט למנויים מס' 2
זובין מהטה, מנצח
סילביה גרינברג, סופרן
פלורנס קואיוור, מצו־סופרן
המקהלה הפילהרמונית ת"א
מקהלת האיחוד
בתכנית מיצירות: שריף ומאהלר
ירושלים, בנייני האומה
יום ה', 9.10.86, בשעה 8.30 בערב
תל־אביב, היכל התרבות, בשעה 8.30 בערב
סדרה א': מוצ"ש, 11.10.86

קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה, מנצח
סילביה גרינברג, סופרן
פלורנס קואיוור, מצו־סופרן
המקהלה הפילהרמונית ת"א
מקהלת האיחוד
בתכנית מיצירות: שריף ומאהלר
תל־אביב, היכל התרבות, בשעה 8.30
סדרה ב': יום ב', 13.10.86 (בשעה 9.00 בערב)
סדרה ג': יום ג', 14.10.86
סדרה ד': יום ה', 16.10.86
סדרה ה': מוצ"ש, 18.10.86

מוסיקה קלסית קלה — קונצרט מס' 1
זובין מהטה, מנצח
אידה הנדל, כנרית
התכנית:
לאלו: סימפוניה ספרדית
פאליה: הכובע המשולש
ראוול: בולרו
תל־אביב, היכל התרבות
יום ד', 15.10.86, בשעה 8.30 בערב

הודעה לשוחרים
ביום רביעי, 8.9.86 בשעה 19.00 חזרה פתוחה לשוחרים.
מנגנים את הסימפוניה השניה של מאהלר.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 532 בגוש 8267 רח' עמק חפר מס' 7 בחריגה, מבוקשת כהקלה: 20"40 ס"מ מקו בנין צדדי ו־60 ס"מ מקו בנין אחורי. את התכנית 323/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי „הדרים", הוד־השרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים" הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' הר/346/19" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת זכויות בניה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6660 חלקות: 108 — 130, 132 — 139, איזור התעשייה הוד־השרון.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. העתק ההתנגדות יומצא לועדה המחוזית. ההתנגדות תהיה מלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 16.9.1986

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופת־חולים, עין־יהב, חולון
חולון
קופת־חולים עין יהב
קופת־חולים מכבי שנקר 35
ירושלים
קופ"ח מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28
נתניה
קופ"ח כללית — גרודזקי 31
פתח־תקוה
קופ"ח כללית, חיים עוזר
רמת־גן
קופ"ח כללית, המיתר 25
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69,
מוור — מוור 3
חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בית לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה עין כרם — פנימית, כירורגיה, אורתופדיה. א.א.ג., שערי צדק — עיניים. ביקור חולים — ילדים, משגב לדך — נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד לטפול מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00—20.00 בימי ו' 08.00—15.00, טלפונים: 03-433300, 03-433500.
יד ביד — ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ת"א — 226017 (24 שעות)
חיפה — 04-229488 (11.00—20.00)
נהריה — 04-920014 (11.00—20.00)
קו פתוח להורים במצוקה — בימי ב' ו־ד' — טל. 282282.
קו פתוח — ארון קשבת לילדים ובני־נוער 03-821850 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הקופות לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' פרישמן 49, טל' 284649.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתשלום בלבד.
ירושלים: מגור שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294669, 02-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לנפגעות האיזור המרכז, טל' 03-5232412 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-371171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-55586

סילוק מטרידים
מוקד עת"א לבקורים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 231022. עפולה — 101, נתניה — 04-823333?, באר־שבע — טל' 5511111, אילת — 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'—ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.14, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.30, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.10, 14.30, 15.10, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'—ה': 6.30, 8.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.50
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
הערה: תחבורה בימי א' בשבוע ויום אחרי חג כלכל.

טלקס

● **המועצה הפלשתינית לא תכונס**

כווית.– המאמצים לכנס את המועצה הלאומית הפלשתינית – מעין בית נבחרים פלשתיני – נכשלו – מסר סגן יו"ר המועצה, סאלים זענון.

זענון המכהן גם כחבר הועד המרכזי של ארגון „פתח" הודיע על כך לכנס איגוד הסטודנטים הפלשתיניים שנערך במוצאי שבת. (רויטר, עתי"ם וע"צ)

● **ארבעה מטענים התפוצצו באתונה**

אתונה.– 4 מטעני חומר-נפץ התפוצצו אתמול בפרברי אתונה וגרמו לנזקים במשרדי ממשלה. לא נמסר על נפגעים.

שלושה מטענים הונחו ליד משרדי מס הכנסה והרביעי בכניסה לסניף משרד התחבורה.

עד כה לא טען שום גורם לאחריות על הפיצוצים הללו. השערת המשטרה היא, כי „ארגון המאבק העממי המהפכני" עומד ככל הנראה מאחורי הפיגועים. (ע"ר, ע"צ)

● **8 אזרחים עיראקים נהרגו ו-33 נפצעו בהתקפות איראניות**

בגדאד.– עיראק הודיעה כי 8 אזרחים נהרגו ו-33 נפצעו, כאשר מטוסים ותותחים איראניים תקפו איזורי מגורים בשיטחה.

בהודעה שפורסמה בבגדאד נאמר, כי שני מטוסים איראניים תקפו איזורי מגורים בעיר אל קוט, השוכנת במרחק 160 ק"מ דרומית מזרחית לבגדאד.

כתוצאה מהתקפה זו נהרגו 6 אנשים, ביניהם 3 ילדים ושתי נשים, ו-33 נפצעו.

עוד נאמר בהודעה, כי תותחים איראניים הפגיזו את עיר הנמל הדרומית בצרה, הרגו שני אנשים וגרמו נזק לשני בתים. (רויטר, עתי"ם)

חברתו של הינדאווי — עדת התביעה הראשית במשפטו

לונדון. — הירדני שהואשם בנסיון לפוצץ מטוס על-על, יעמוד היום לדין במשפט שעשוי לזרוק אור על חקירת המשטרה, אם מזימה זו היתה חלק מפעולת טרור בינלאומית מתואמת.

הנאשם נזאר הינדאווי, 35, נעצר באפריל שעבר, יום לאחר שאיש בטחון של אל-על מצא מטען חומר נפץ בתחתית-כפולה של תיק אותו ניסתה להעלות למטוס חברתו שהיתה בהריון ממנו. היא נעצרה בעת שעמדה לעלות למטוס שהיה בדרכו מלונדון לתל-אביב.

המתקן שבתיק היה מתוכנן להתפוצץ לאחר המראת המטוס מנמל התעופה היתרו ביחד עם 400 נוסעים, ויחד עם הנוסעת שלקחה את התיק מבלי שידעה דבר על הפצצה בתוכו.

מקורות בית המשפט אמרו, כי הינדאווי יכפור בהאשמות נגדו. אחיו אחמד הינדאווי, הואשם במערב-ברלין בפיצוץ שאירע בדיסקוטק בו ביקרו חיילים אמריקנים. שני בני אדם נהרגו ו-150 נפצעו בפיצוץ זה.

שלטונות איטליה עצרו את בן דודו של הנאשם, האווני הינדאווי באוגוסט והאשימו אותו בהשתייכות לכנופיית טרור. חוקרי משטרת בריטניה חקרו את האווני בגנואה בחודש שעבר. ועתונים שם דיווחו שהחוקרים חיפשו קשר בין שני החשודים האלה בטרור.

חוגים משפטיים בלונדון מצפים, כי אן-מרי מרפי תהיה עדת התביעה הראשית. סבורים, כי היא ילדה באוגוסט ומתגוררת במקום חשאי בבריטניה או באירלנד תחת שם בדוי. (ע"ד)

הפסקת-אש בין המחבלים לבין „אמל" בדרום-לבנון

צידון. — אנשי המיליציה השיעית „אמל" והמחבלים הפלשתינים במחנה הפליטים ראשידיה בדרום לבנון, הסכימו על הפסקת אש לאחר שבוע של קרבות — מסרו מקורות שני הצדדים.

„הסכמנו על הפסקת אש והיא תמשך עד שוב המשלחת שלנו מדמשק", אמר אבו-ניזאר, מזכיר חזית ההצלה הפלשתינית בדרום-לבנון, המקיפה כמה ארגוני מחבלים פלשתינים פרו-סוריים.

הסכם הפסקת האש אושר גם על-ידי חייטאם ג'ומעה, אחד מאנשי „אמל" בדרום לבנון.

נציגי שני הצדדים נפגשו עם כתבים לאחר פגישה שקיימו בנמל צידון. בפגישה נכחו גם משקיפים סוריים.

תנועת „אמל" מתנגדת לכל הופעה מחודשת של כוחות המחבלים הפלשתינים בלבנון. (ע"ד ע"צ)

„קשה לעזוב" — אמרה רעיית אורלוב ביציאתם מבריה"מ

מוסקבה. — הפיזיקאי הסובייטי, מתנגד המשטר, יורי אורלוב, ששוחרר לאחר 10 שנים בבתי סוהר, מחנות כפייה וגלות — יצא אתמול את מוסקבה יחד עם אשתו אירינה על מטוס „אירופלוט" שטס לניו-יורק.

אורלוב, מראשי מתנגדי המשטר מאז תחילת שנות ה-70, הוחזק בנפרד מנוסעים אחרים וגם עבר את שדה התעופה במוסקבה בנפרד מיתר הנוסעים.

גב' אורלובה, שנראתה מבולבלת, ובמצב רוח ירוד, עברה את בקורת הגבולות והמכס כנוסע רגיל. בתשובה לשאלה על הרגשתה כשהיא עוזבת את בריה"מ השיבה: „זה קשה".

שחרורו של אורלוב מן הכפר הסיבירי המרוחק קונייאי, הוסדר במסגרת עסקה אמריקנית-סובייטית בה שוחרר העתונאי דאנילוף וניתנה רשות יציאה מניו-יורק לפיזיקאי הסובייטי זאכארוב.

גב' אורלובה הרגישה כי היא ובעלה עוזבים את בריה"מ, ארץ מולדתם, בניגוד לרצונם. היא נפרדה מכל חבריה וחברותיה ומשני בניו של אורלוב מנישואין קודמים.

גב' אורלובה יצאה עם שתי מזוודות קטנות, וידיד המשפחה יבגני יקיר אמר לכתבים: „חוץ מבעלה, היא השאירה כאן הכל". (ע"ד, ע"צ)

שגריר ישראל באו"ם מאשים:

מדינות הנפט „מתדלקות" את כלכלת דרום-אפריקה!

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — שגריר ישראל באו"ם בנימין נתניהו, האשים בסוף השבוע כמה ממדינות הנפט העשירות וכן את איראן שהן „מתדלקות" את הכלכלה של דרום-אפריקה.

לדבריו, מכרו סעודיה, עומאן, כווית, עיראק, כאחרין, איחוד האמירויות הערביות ואיראן לדרום-אפריקה נפט בשווי של יותר מ-7.7 מיליארד דולר למן 1980. בשנת 1985 מכרו מדינות אלה לדרום-אפריקה נפט בשווי 2.5 מיליארד דולר.

נשק לאיראן ועיראק

בשיחה עם „על המשמר", האשים נתניהו את איראן ואת עיראק גם יחד, שהן רוכשות מדרום-אפריקה ציוד צבאי ומתכות יקרות. העיראקים קנו, לדבריו, מדרום-אפריקה, בשנתיים האחרונות, נשק בשווי 750 מיליון דולר, בעוד שאוייביהם האיראניים קנו ממנה נשק ביותר מ-1 מיליארד דולר באותה תקופה.

היו אלה עיסקות-חליפין של נפט תמורת נשק, ובמסגרתן מכרה דרום-אפריקה לשתי המדינות גם תותחי „הוביצר" 155 מ"מ. כמה מן המשלוחים לעיראק עברו בנמל עקבה הירדני.

דו"ח מיוחד

בניגוד לכך, הביא נתניהו נתונים של קרן המטבע הבינלאומית, שעל פיהם הסתכם מלוא סחרה של ישראל עם דרום-אפריקה אשתקד — כולל יצוא ויבוא ב-120 מיליון דולר בלבד, כלומר „פחות מחצי אחוז מכל סחרה של דרום-אפריקה". נתונים אלה הוצגו ביום ד' רשמית באחת מוועדות האו"ם, בדו"ח מיוחד שהכינה המשלחת הישראלית. נתניהו מסר, כי כמה משלחות אפריקניות באו"ם כבר ביקשו לקבל לידיהן עותקים מן הדו"ח המלא.

מיתקפת נגד

נתניהו הסביר, כי ממשלת ישראל החליטה לצאת למיתקפה כדי להפריך את הטענות המוטחות בישראל, כאילו היא אחת משות-פות הסחר העיקריות של דרום-אפריקה. מיתקפה זו היא חלק מן המאבק הדיפלומטי של ישראל „לנתץ את חומת הבידוד", במיוחד בין ישראל לבין מדינות האפרי-קניות השחורות.

„אין אנו יכולים לנצח אם נתמיד במיגננה," אמר נתניהו, בציינו, כי ישראל חותרת עתה לדבר אל ליבן ואל הגיונן של המדינות המש-תייכות לאחד הגושים הגדולים באו"ם, כלומר, המדינות האפריק-ניות השחורות.

יש תוצאות

לדבריו, כבר חחל המבצע הדיפלומטי הישראלי לשאת תוצ-אות ביבשת אפריקה השחורה. הוא ציין, כי דיפלומטים מ-9 מדינות אפריקניות שחורות, שאינן מקיי-מות יחסים דיפלומטיים עם ישראל, נשארו השנה באולם העצרת הכללית של האו"ם, בעת הנאום שנשא שר החוץ, יצחק שמיר. בכללם היה גם שר החוץ הניגרי.

„זה לא היה מקרי", אמר נתניהו. לדבריו, התנהגותם בעבר של נציגי המדינות האפריקניות השחורות באו"ם בישרה בדרך-כלל את העתיד לקרות. הוא ציין, כי קאמרון וחוף-השנהב החלו מגלות יתר-חמימות ביחסיהן עם ישראל דווקא באו"ם, לפני שחידשו את יחסיהן הדיפלומטיים עם ישראל.

שר-החוץ של דרום-אפריקה הזהיר אתמול, כי ארצו תאסור יבוא דגנים מארה"ב והובלתם למדינות שכנות, אם יבטל הקונגרס את הווטו של הנשיא רייגן על חוק העיצומים נגד פרטוריה.

יבואנים ביוהאנסבורג אמרו אתמול, כי אם יאשר הקונגרס האמריקני את העיצומים, תפסיד ארה"ב מכירות חיטה בכמויות גדולות. „ב-18 החודשים האחרונים קנינו כמויות ניכרות של חיטים מארה"ב", אמר אלפרד קהן, אחד מיבואני הדגנים הגדולים בדרום-אפריקה. (ע"צ, ע"ד)

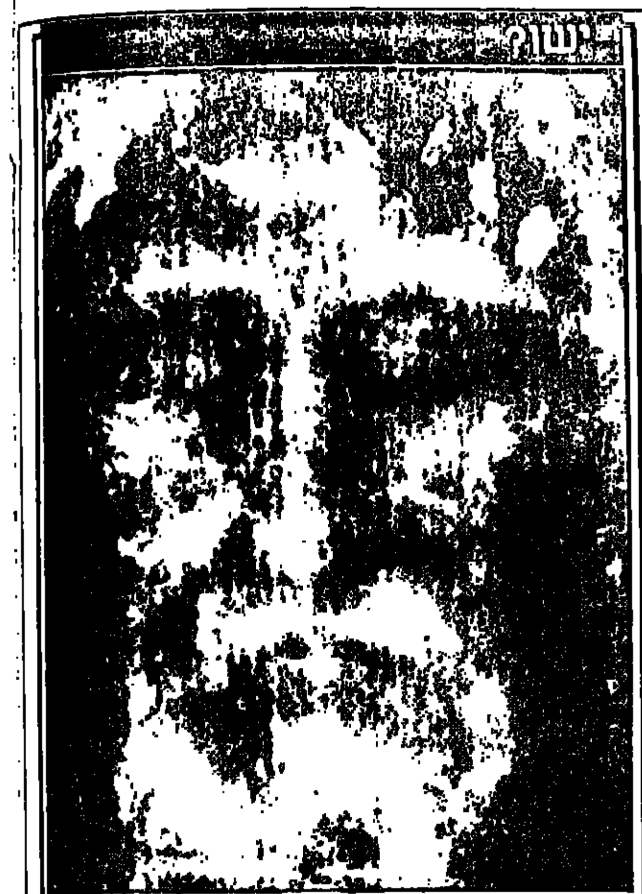

האם זהו דיוקנו של ישו? – שאלה זו יבררו מדענים שיבדקו – בהוראת האפיפיור – את פיסת הבד שבתצלום, אשר מאמינים שהיא חלק מתכריך הקבורה של ישו
(צילום: אי.פי.)

מובארק לא ישתתף בפיסגת המוסלמיות

בגלל הפגישה עם פרס

כווית. — נשיא מצרים חוסני מובארק לא ייצא בראש משלחת מצרית לועידת הפסגה המוסלמית שתתקיים בכווית בינואר.

העתון „אלרעי אלעם" מצטט מקורות מהימנים שאמרו: המצב שנוצר בעקבות פגישת מובארק — פרס בחודש שעבר, מונע השתתפות מובארק בועידה כזאת.

אותם מקורות אמרו, כי ככל הנראה יעמוד שר החוץ המצרי עיסמט עבדול מגיד בראש המשלחת המצרית. (ע"ר, ע"צ)

מצרים מתחמשת בקצב מואץ

סואץ. — מצרים תחליף את הטנקים הסובייטיים המיושנים שלה מן הדגמים ט-14 וט-54 בטנקים מדגמים מודרניים יותר, בסיוע 1.3 מיליארד דולר שהיא מקבלת מארה"ב בסיוע צבאי — הודיע שר ההגנה פילדמרשאל עבדול חאלים אבו-גזאלה.

הוא אמר, כי כבר הוחל בהקמת בית חרושת לייצור הטנק האמריקני אם-1 וציין כי המלחמה עם ישראל ב-1973 הוכיחה, כי יש צורך בהבטחת מקורות נשק שונים.

אבו גזאלה אמר את הדברים במחנה אימונים בקצה הדרומי של תעלת סואץ לזכר השישה באוקטובר, בו חצו המצרים את התעלה. (ע"ד)

הדולר ירד אל מתחת לשני מארק

לונדון. — הדולר האמריקני ירד אל מתחת למחסום הפסיכולוגי של שני מארק בשוקי הכספים, על רקע הידיעות שהיתה עליה במספר המובטלים בארה"ב.

הירידה של הדולר גררה ירידה בליש"ט, שכבר קודם לכן התערערה נוכח התחזיות העגומות על המשק הבריטי.

סוחרים אמרו, שצפוייה ירידה נוספת של הדולר.

הדולר ירד לשפל של 1.995 מארק והיה יורד עוד יותר, אלמלא חשש הסוחרים שהבנקים המרכזיים של אירופה יתערבו וימנעו ירידה נוספת.

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 3.10.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	-	-	1.4847	1.5032	1.4941
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4753	1.4937	1.4847
מרק גרמני	1	0.72	0.76	0.7357	0.7449	0.7398
לירה סטרלינג	1	2.09	2.19	2.1246	2.1511	2.1409
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2245	0.2273	0.2258
ין יפאני	100	0.94	0.98	0.9564	0.9684	0.9123
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6509	0.6590	0.6545
פרנק שווייצרי	1	0.89	0.93	0.9069	0.9182	0.9123
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2148	0.2174	0.2161
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2011	0.2036	0.2022
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1947	0.1972	0.1959
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3022	0.3060	0.30
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0628	1.0761	1.0707
דולר אוסטרלי	1	0.90	0.97	0.9354	0.9471	0.9403
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.67	0.6651	0.6734	0.6689
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3543	0.3587	0.3566
שילינג אוסטרי	10	1.03	1.08	1.0448	1.0579	1.0513
לירה איטלקית	1,000	1.04	1.11	1.0629	1.0761	1.0685

ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

ת.ב. 161

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 163 בגוש 7170 רח' הרב קוק מס' 14 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה: 6% משטח המגרש 570 מ"ר; ב. מעלית 5%; ג. תוספת קומות: 2.5% עבור הקומה החמישית הנוספת.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת. ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

הבעלים: בלה ארז ת.ז. 0531691; יצחק ארז ת.ז. 5169408; צבי גבע ת.ז. 0531618; דן גבע ת.ז. 0531619.

בשם הבעלים: רוטמן ובניו
חולון רח' סוקולוב 78
טל. 885022

אלקול בע"מ

ניתנת בזאת הודעה

כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים במשרדי החברה ברח' בן-צבי 100, ראשל"צ, בתאריך 17 באוקטובר 1986, בשעה 8.00 במטרה לדון ולאשר את הנושאים הבאים:

1) דו"ח מנהלי החברה המסיימים כהונתם בדבר עסקי החברה בשנת החשבון המסתיימת ב-31.3.86 ובחירת מנהלי החברה לשנת החשבון שתסתיים ב-31.3.87.
2) אישור המאזן ודו"ח רווח והפסד של החברה לשנת החשבון שהסתיימה ב-31.3.86.
3) מינוי רו"ח לחברה לשנת החשבון שתסתיים ב-31.3.87.
4) שונות.

בעלי המניות המעוניינים להצביע באסיפה הנ"ל באמצעות מיופה-כוח, חייבים להפקיד את ייפוי-הכח במשרד הרשום של החברה לא יאוחר מ-48 שעות לפני מועד האסיפה.

המאזן והדו"חות הכספיים של החברה ליום 31.3.86 עומדים לעיון הציבור במשרדי החברה, ברח' בן-צבי 100, ראשל"צ, ובמשרדי הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

בפקודת מועצת המנהלים

טלקס

● **תחזית שחורה להתפשטות האיידס**

ד"ר יונתן מאן, האחראי על הטיפול באיידס בארגון הבריאות העולמי, צייר תמונה שחורה של התפשטות המחלה בעולם מאז גילויה ב-1981.

בחמש השנים האחרונות נרשמו 32,590 מקרים בעולם, מתוכם 28,105 בארה"ב, 3130 באירופה ו-1008 באפריקה.

ד"ר מאן ניבא שתוך חמש שנים יהיו 270,000 מקרים בארה"ב ו-30,000 באירופה, ושכ-10 אחוזים מן הנשים החורות באפריקה יעבירו את האיידס לתינוקותיהם.

ממזרח אירופה דיווחו לארגון על 8 מקרים בצ'כיה, רומניה ויוגוסלביה, ואילו סוכנות הידיעות טא"ס הודיעה על 12 מקרים בבריה"מ.

ישראל דיווחה לארגון על 26 מקרים מאז 1981.

יוסף אלפרן

● **התרמה לשיפוץ בית-כנסת בצפת**

בימים האחרונים החלו להתרים בצפת למען שיקומו של בית-הכנסת העתיק של האר"י הקדוש השוכן בעיר העתיקה.

בית-הכנסת, אשר מהווה אחד מהמוקדים החשובים ביותר בתולדותיה של צפת, זקוק לשיפוץ באופן דחוף ולשם כך דרושים כ-300 אלף דולר.

עד כה לא הצליחו היוזמים לאסוף אפילו חלק קטן מהסכום הדרוש ולשם כך הוחלט לפנות לציבור הרחב בעיר ובארץ כדי לגייס את הכסף הדרוש לשיקומו של בית-הכנסת. יהודה צור

● **פריצה לאולפן עין-השופט**

בליל חתג פרצו אלמונים למשרד האולפן ללימוד עברית בקיבוץ עין-השופט וגנבו את תכולתן של שתי כספות שהכילו דרכונים, פנקסי שיקים, כרטיסי טיסה וכסף במטבע זר ושקלים בסכום לא ידוע.

משטרת מרחב העמקים פתחה בחקירה. שלמה גלזר

● **אזכרה לחללי הטבח באיסטנבול**

יום ה-30 לטבח 22 מתפללי בית-הכנסת „נוה שלום" באיסטנבול יצויין היום בארץ.

אזכרה ממלכתית תתקיים היום אחר-הצהריים במעמד סגן ראש הממשלה ושר החינוך-והתרבות, יצחק-נבון, בבית-הכנסת „ריקנאטי" בתל-אביב.

לפי הנחיות שר-החינוך, נתבקשו מחנכי הכיתות לייחד היום שיחה עם התלמידים על תולדות יהודי תורכיה ועל פעילות הטרור. מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, העביר לבתי הספר חומר עזר מיוחד לשיחה בנושאים אלה.

מנהל החינוך הדתי, יעקב הדני, ביקש ממנהלי בתי הספר הדתיים לקיים היום טקס אזכרה לזכר הנרצחים באיסטנבול. המנהלים התבקשו להקדיש את מיפקד הבוקר לנושא זה ולכלול בו את קריאת פרק פ"ג בתהילים „אלוקים על דומי לך". כן נתבקשו המנהלים להעזר בחוברת „אזכרה מצוק". (שע"ח)

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"
הוד-השרון, דרך רמתיים 36, טל. 052-21176

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לבנית 3 חדרים בבית משותף ברחוב בן-גוריון 4 בהוד-השרון, בגוש 6455 חלקה 701, על-ידי ששון שושנה ויעקב, פרידמן מאיר ולוי הדס ורפאל מהוד-השרון, המהווה חריגה, היינו: תוספת אחוזי בניה במסגרת 6%.

כל מעונין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתק התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"
תאריך: 28.9.86

● משרד-התיירות יממן מחצית מעלות סלילתו של מידרחוב ברחובה המרכזי של צפת, רחוב ירושלים.

ההסתדרות תובעת לעדכן קיצבאות הביטוח הלאומי

דב פלג: ערכן של הקיצבאות יירד ב-20 אחוז אם לא יעודכנו

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, והסתדרות הגימלאים, שיגרו מברקים לשר-האוצר, שר-העבודה-והרווחה ומנכ"ל הביטוח הלאומי, בתביעה לעדכן באופן מלא את קיצבאות הבי-טוח הלאומי, לרבות קיצבאות זיקנה והשלמת הכנסה.

הפניות באו לאחר שהתברר שאם לא יתקבלו החלטות מיידיות יישחק ערכן של הקיצבאות ב-20 אחוז.

החודש פג תוקפם של ההסכמים מיוני האחרון לגבי שיטת חישוב השכר הממוצע לצורך עדכון הקיצ-באות וכן שיטת עדכון הקיצבאות המשולמות לאוכלוסיות מעוטות הכנסה. לכן צפויה קיצבת ההכנסה ליחיד לרדת מרמה של 307 ש"ח בספטמבר ל-244 ש"ח באוקטובר.

לאור האמור תובעת ההסתדרות לעדכן באופן מלא את קיצבאות הביטוח הלאומי כן תובעת ההס-תדרות שיהיה הסדר קבוע כחוק שימנע פגיעה בשכבות החלשות בחברה.

מברקים ברוח דומה נשלחו לשרים הנוגעים בדבר ולמנכ"ל הביטוח הלאומי על-ידי הסתדרות הגימלאים.

מאסר וקנס על הברחת מט"ח ל-2 עובדי „תדיראן" לשעבר

מנחם רביד וחנוך לוציניצר, עובדי „תדיראן" לשעבר, נדונו ביום ששי לתקופות מאסר ולקנסות כספיים על עסקות מטבע ללא היתר והברחת מט"ח לחו"ל.

השופט יצחק בראו"ן מבית-משפט השלום בת"א, גזר על רביד מאסר של שלושה חודשים וקנס של 18,000 ש"ח לאחר שהורשע — על-פי הודאתו — בעיסקה של 256,000 דולר והוצאתם מן הארץ. כמו-כן נגזר על הנאשם מאסר על תנאי של שנה וחצי לתקופה של שלוש שנים.

על לוציניצר גזר השופט מאסר של 6 שבועות, קנס כספי של 900 ש"ח ומאסר על תנאי של 8 חודשים לשלוש שנים. נאשם זה הורשע, על-פי הודאתו, בעיסקת מטבע-חוץ של 97,000 דולר והברחתם מן הארץ.

השופט דחה את ריצוי עונש המאסר לשני הנאשמים עד לאחר החגים. הם יתייצבו בבית הסוהר ב-1 בנובמבר 1986.

השופט בראו"ן ציין בתחילת גזר-הדין, כי זיכה את הנאשמים מכל האישומים בהם כפרו. הוא מתח ביקורת על התביעה באומרו, כי ניתן היה לסיים את המשפט לפני שנה, ב-13.10.85 אילו הסתפק בא-כוח המדינה, פרקליט מחוז ת"א, עו"ד י. אור, בסעיפים בהם הודו הנאשמים ולא היה מעלה נגדם אישומים נוספים, שלאחר מכן נידחו כולם על-ידי השופט.

סנגוריהם של הנאשמים ציינו, כי כבר נגרם לשולחיהם נזק כבד. הם „זכו" לכיסוי בכלי התקשורת 4 פעמים בשלבי המעצר ושניהם פוטרו מ„תדיראן" מיד עם פירסום דבר מעצרם בעתונות ובכלי התקשורת האלקטרוניים. עוד ציינו כי עד היום לא נקלטו שני הנאשמים בעבודה. הפיטורים היו עבורם הלם והפירסומים עליהם בכלי התקשורת גרמו להם, לטענת הסנגוריה, נזק כבד והיקשו על קבלתם לעבודה כלשהי.

בגזר-דינו מציין השופט בראו"ן, כי למעשה „עשו שני הנאשמים מעשה איוולת והפכו כסף לבן לכסף שחור. הם לא סחרו במטבע חוץ, הם לא קנו את המט"ח שלהם בשוק השחור, אלא בבנק מוסמך. את אשר הבריחו לאנגליה הם החזירו מספר חודשים לפני הכרעת הדין והמט"ח הומר בשקלים". (עתי"ם)

פרקליטות המדינה:

ילד מיו"ש התובע פיצוי נפצע באשמתו בפעילות מיבצעית

ילד בן 11 מחברון, שנפצע לפני 13 חודשים מיריות חיילי צה"ל בעת מירדף אחר חשודים בסימטאות העיר, ואשר נקבעו לו 40 אחוזי נכות בשל פציעתו, תובע פיצויים מהמפקד הצבאי באיזור יהודה ושומרון וממשרד-הביטחון.

פרקליטות המדינה הגישה בשבוע שעבר כתב הגנה על התבי-עה, שהוגשה לבית-המשפט המחוזי בבאר-שבע. הפרקליטות טוענת, שפציעת הילד נגרמה במהלך פעי-לות מיבצעית של צה"ל ובאשמת התובע עצמו.

אביו של הילד, שחרי מוחמד טויל, הגיש את התביעה בשם בנו הקטין, הוא טוען, שלפני 13 חודשים (9.9.85) המתין בנו לאוטובוס בתחנה שליד ביתו. אותה שעה ירו חיילי צה"ל בקירבת מקום וכתוצאה מרשלנותם, או מחוסר זהירותם של החיילים, נפצע הילד, הוטס במסוק לבית-החולים „הדסה" בירושלים ובמהלך אישפוז של שלושה שבועות הוא נותח. האב טוען, שכתוצאה מהפציעה נגרמה לבנו נכות גופנית ונפשית לצמיתות, והוא זקוק לטיפולים רפואיים נוספים ולסיוע בתיפקוד יום-יומי במשך כל ימי חייו. לכן תובע האב מהמפקד הצבאי באיזור יהודה ושומרון וממשרד-הביטחון לפצות את בנו עבור הכאב והסבל שנגרם לו ועבור כושר ההשתכרות שלו בעתיד וההוצאות הרפואיות הסיעודיות והאחרות, שתהיינה לו בעתיד בשל פציעתו. האב גם תובע החזר של 7000 שקל עבור הוצאות שהיו לו עד להגשת התביעה, כתוצאה מהפציעה.

על התביעה הגישה פרקליטות מחוז תל-אביב כתב-הגנה, בשם שני הנתבעים, והכחישה את נסיבות האירוע. ההגנה טוענת, שהפציעה אירעה לא מתוך רשלנות וחוסר זהירות של החיילים, כי אם במהלך פעילות מלחמתית. היא טוענת לכן, שאם התובע מבקש לקבל פיצוי בשל כך, עליו לעמוד לבדיקות רפואיות מטעם הנתבעים, כנהוג במקרים כאלה.

לפי גירסת ההגנה, אירע המקרה שעה שסיור ממונע של צה"ל נסע ברחובה הראשי של חברון לעבר מערת המכפלה, במשימה של פיקוח על שמירת הסדר והביטחון בעיר. ליד תחנת האוטובוסים של בית-העלמין המוסלמי הבחין אחד מחיילי הסיור באדם שעורר את חשדו. רכב הסיור נסע לעבר החשוד, שהחל לברוח מהמקום. ויחד איתו פתחו במנוסה שני גברים אחרים. שניים מחיילי הסיור פתחו במירדף ברגל אחר הבורחים, כשהם קוראים לעברם קריאות „עצור" רמות ולאחר מכן פותחים ביריות אזהרה באוויר. תוך כדי כך, הצטרף גם התובע אל הבורחים ואחרי מירדף, לאורך מאות מטרים אחרים ברחוב הראשי פנו הנמלטים לסימטאות צדדיות.

בסימטאות נוצר חשש לבטחונם של החיילים והם המשיכו לקרוא „עצור" לעבר הבורחים ולירות יריות אזהרה באוויר. רק שגם אלה לא הועילו, טוענת ההגנה, כיוון אחד החיילים את נשקו לפלג גופם התחתון של המבוגרים וירה. אחד הקליעים שנורו פגע בכתפו של התובע, שהיתה בגובה חלק הגוף התחתון של המבוגרים וכך נפצע הילד. (עתי"ם)

נדקר נהג שסירב לנסוע ב„אין כניסה"

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

נהג מוניה, פואד חורי בן 46 מחיפה, נדקר בשבת בכתפו על-ידי צעיר שנסע עמו.

הנהג שהצליח להגיע בכוחות עצמו לתחנת משטרת חיפה, מסר, כי הצעיר נסע עימו מהעיר להדר וכי בהגיעו להדר הורה לו תחת איומי סכין לנסוע ב„אין כניסה" ואחר כך דקר אותו בכתפו פעמיים ונמלט.

המשטרה פתחה בחקירה.

בפלילים

הקבלן דוד אפל חשוד בשימוש במסמך מזוייף

הקבלן דוד אפל הובא ביום ששי לבית-משפט השלום בת"א כחשוד שעשה שימוש ביודעין במסמך מזוייף, בקשר להלוואה בסכום של 50 מיליון שקלים ישנים ב-1981.

מפקח המשטרה אורי איליש טען בפני שופט השלום אליעזר כהן, כי אפל הוא קבלן ושותף בחברת שלום גניש ששמה כיום „אדירים". באוקטובר 1981, טען באי-כוח המשטרה, ביקש החשוד מחוזק הכספים שמואל עטיר שישיג בשבילו הלוואה של 50 מיליון שקל. כבטחון להלוואה זו הציע אפל צ'ק נגדי של הברתו. בתוספת מכתב התחייבות על סניף בנק מזרחי בהרצליה. מכתב התחייבות זה הוציא עבורו מנהל הסניף דאז שמשון בוריה, שלא כדין וללא סמכות, טען החוקר.

עוד טוען המפקח איליש, כי מקור הכסף היה „משקי האיחוד" והעיסקה נעשתה בתיווכו של דוד כלאס שקיבל את ההתחייבות שהוצאה שלא כדין ושהיה ערב לעיסקה.

השופט אליעזר כהן החליט לשחרר את החשוד בערבות והודיע כי יתן החלטתו בבקשה בשבוע הבא. (עתי"ם)

ימאים ישראלים זוכו במצרים מסחר בסמים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שני הימאים הישראלים עמרם שלוש בן 33 מקריית-מוצקין ושלמה פרץ בן 43 מעתלית, שהואשמו במצרים בסחר בסמים, זוכו ע"י בית-המשפט באלכסנדריה ויגיעו ארצה השבוע.

שני הימאים הישראלים נעצרו בפברואר אש' באלכסנדריה, לאחר שהגיעו עם אוניית „צים קניליה", כחשודים בסחר בסמים, וביום שישי זוכו מכל אשמה. בני משפחותיהם אמרו אתמול, כי זהו ראש השנה השמח ביותר לו יכלו לצפות.

המצרים טענו, כי השניים יזמו עיסקת קניית חשיש מתושב מקומי.

חייל נדקר בעת בילוי במועדון בנהריה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

אריה צ'ישכיטוילי חייל בן 21, המוכר למשטרה נדקר שלוש לפנות בוקר בגבו בסכין בעת בילוי במועדון „המרתף" בעיר.

החייל נדקר שלוש פעמים ואמבולנס שהוזעק למקום העבירו לבית-החולים הממשלתי בנהריה, משם נמסר שמצבו אינו מעורר דאגה.

כוח גדול של שוטרים שהוזעק למקום פתח בחקירה, אולם בשלב זה טרם ברור הרקע למעשה.

שלושה מבאי המועדון נעצרו כחשודים וצפויים מעצרים נוספים.

ביום השלושים
לפטירתו של חברנו
זאב צחר
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום שלישי 7.10.86 בשעה 15.30
המשפחה
וקיבוץ שריד

אנו משתתפים באבלם של חברינו
צביה מנדלבאום ועליו שלב
על מות
האם
תנחומים למשפחה
קיבוץ משמר-העמק

על פטירתו הפתאומית של חברנו-ידידנו
שלאין שלמה
לוחם בבריגדה הבין-לאומית בספרד נגד פרנקו והצבאות הפשיסטיים
מתאבלים ומשתתפים בצערם של המשפחה והקרובים לוחמי הבריגדה
גרבר יהושע (שיקה) תל-אביב
קרון דוד, קיבוץ כפר-מנחם
לארגו, ניצה, צרפת

עם רחל, עדה והמשפחות
באבלכן במות האב
דוד ארדי (רייבר)
ממייסדי קיבוצנו
קיבוץ גן-שמואל

עם עדה והמשפחה
אתכם באבלכם במות
האב והסב
דוד ארדי
קיבוץ להבות-חביבה

ביום ד' 8.10.86 ה' בתשרי תשמ"ז
במלאת שלושים
לפטירתו של בננו
ניתאי וייסקופף ז"ל
נתייחד עם זכרו במועדון לחבר בשעה 21.15
בשעה 15.00 נעלה לקברו
בית קיבוץ עין-דור